

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Studijní program: 6208 B Ekonomika a management
Studijní obor: Obchodní podnikání

Cestovní ruch a rekreace v Plzni

Vedoucí bakalářské práce
RNDr. Josef Navrátil, Ph.D.

Autor
Jana Matoušová

2012

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Fakulta ekonomická

Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jana MATOUŠOVÁ**
Osobní číslo: **E09244**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Obchodní podnikání**
Název tématu: **Cestovní ruch a rekreace v Plzni**
Zadávající katedra: **Katedra obchodu a cestovního ruchu**

Zásady pro vypracování:

Cíl práce:

Zhodnocení současného stavu cestovního ruchu ve vybrané oblasti. Posouzení struktury předpokladů rozvoje cestovního ruchu ve vybrané oblasti. Zhodnocení struktury současných návštěvníků vybrané oblasti. Identifikace témat vhodných k optimalizaci využití oblasti cestovním ruchem a rekreací.

Metodický postup:

1. Studium literatury
2. Sběr a utřídění sekundárních a primárních dat
3. Analýza nabídky a poptávky
4. Návrh témat k optimalizaci

Rámcová osnova:

1. Úvod. 2. Literární rešerše. 3. Cíle a metody. 4. Výsledky. 5. Návrhy optimalizace využití území. 6. Závěr. 7. Seznam pramenů a použité literatury. 8. Přílohy.

Rozsah grafických prací: dle potřeby
Rozsah pracovní zprávy: 30 - 40 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

Goeldner, C. R., Ritchie, J. R. B. *Tourism: Principles, Practices, Philosophies.* 11th Edition. New York: Wiley, 2008.

Horner, S., Swarbrooke, J. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času.* Praha: Grada Publishing, 2003.

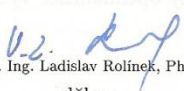
Mariot, P. *Geografia cestovního ruchu.* Bratislava: Akadémia, 1983.

Ritchie, J. R. B., Crouch, G. I. *The Competitive Destination: A Sustainable Tourism Perspective.* Oxon: CABI Publishing, 2003.

Vedoucí bakalářské práce: **RNDr. Josef Navrátil, Ph.D.**
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Datum zadání bakalářské práce: **15. února 2011**

Termín odevzdání bakalářské práce: **16. dubna 2012**

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Smetanův náměstí 13 (26)
370 05 České Budějovice

Ing. Kamil Pícha, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 3. března 2011

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Cestovní ruch a rekreace v Plzni vypracovala samostatně s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 sb. v plném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly, v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb., zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 14. 3. 2012

Jana Matoušová

Poděkování

Děkuji vedoucímu práce za přípravu pracovních materiálů zveřejněných v kurzu Moodle EF JČU v ČB „Navrátil – Bakalářská práce“ a umožnění jejich využití v textu mé bakalářské práce, za metodické vedení, odbornou pomoc, ochotu a vstřícnost při zpracování této práce.

Rovněž bych ráda poděkovala ředitelství Zoologické a botanické zahrady města Plzně a správě zámku Kozel za svolení k provedení dotazníkového šetření.

Dále bych ráda poděkovala mé rodině, Jiřímu Vondryskovi a kolegyním Ivetě Mikolášové a Marice Kotkové a všem, kteří mi pomohli při realizaci podkladů bakalářské práce.

OBSAH

1	Úvod	11
2	Literární rešerše	12
2.1	Cestovní ruch	12
2.2	System cestovního ruchu	15
2.3	Předpoklady cestovního ruchu	17
2.4	Účastník cestovního ruchu	19
2.5	Vybraná oblast	22
3	Cíle a metody	24
3.1	Cíle a hypotézy	24
3.1.1	Hlavní cíl:	24
3.1.2	Dílčí cíle a hypotézy:	24
3.2	Data a metody	24
3.2.1	Předpoklady cestovního ruchu	25
3.2.2	Návštěvníci	30
4	Výsledky	44
4.1	Diverzifikace struktury předpokladů cestovního ruchu	44
4.1.1	Fyziognomie (přírodní předpoklady)	44
4.1.2	Kultura (kulturně historické předpoklady)	51
4.1.3	Akce	61
4.1.4	Zábava	63
4.1.5	Superstruktura	63
4.1.6	Vhodnost území pro provozování aktivit	68
4.2	Rovnoměrnost rozmístění předpokladů cestovního ruchu	68
4.3	Návštěvníci atraktivit oblasti	70

4.3.1	Image.....	70
4.3.2	Zažívané emoce na lokalitách	72
4.3.3	Vnímání lokalit.....	76
4.3.4	Motivace k návštěvě.....	80
4.3.5	Aktivity provozované v rámci cesty.....	84
5	Návrhy optimalizace využití území cestovním ruchem	87
5.1	Potenciální možnosti dalšího rozvoje cestovního ruchu.....	87
5.2	Doporučení pro praxi	89
6	Závěr.....	90
7	Summary.....	92
7.1	Seznam literatury	93
7.2	Seznam internetových zdrojů.....	97
8	Seznam tabulek.....	117
9	Seznam obrázků.....	118

1 ÚVOD

V rámci cestovního ruchu se každoročně dává do pohybu obrovské množství lidí. Hlavním motivem tohoto pohybu je změna prostředí, která umožňuje člověku uspokojit některé z jeho potřeb, mezi něž patří potřeby odpočinku, poznání, estetických zážitků, změny místa a seberealizace (Indrová, Malá, Mlejnková, Netková & Petřů, 2007, p. 7).

Pro cestovní ruch je zajímavá nabídka a poptávka. Nabídka je tvořena jádrovými zdroji a poptávku tvoří návštěvníci oblasti. Pro poskytovatele informací je důležité znát typologii návštěvníků a tomu přizpůsobit obsah a formu konkrétní informace, způsob prezentace, cenu a také přístupový kanál. Ke stanovení typologie návštěvníků je třeba blíže studovat a poznat jejich potřeby, zvyklosti a preference (Zelenka, 2008, p. 30). Tyto informace je nezbytné znát nejen u již existujících oblastí cestovního ruchu, ale také u oblastí nově vznikajících.

Práce bude věnována vymezenému území, které je tvořeno statutárním městem Plzeň a okolními obcemi. Hlavními důvody k návštěvě této oblasti jsou návštěvy kulturních akcí a zajímavostí, historických památek, věnování se volnočasovým aktivitám a sportu. Město Plzeň a přilehlé okolí láká své návštěvníky vodáckou řekou Berouňkou, lahodným pivním mokem, Zoologickou a botanickou zahradou města Plzně, historickým podzemím, katedrálou sv. Bartoloměje s největší věží v České republice a hradem Radyně společně s klasicistním zámkem Kozel (Plzeň, 2012a).

Práce se bude zabývat posouzením struktury předpokladů rozvoje cestovního ruchu ve vybrané oblasti. Na zvoleném území bude vytvořena databáze atraktivit (přírodní, kulturně-historické, rekreační a ubytovací) a zhodnocena struktura současných návštěvníků pomocí dotazníkového šetření. Na základě dotazníkového šetření se určí vztah návštěvníků k lokalitě, jejich motivy a význam jednotlivých rekreačních aktivit v rámci jejich pobytu.

V bakalářské práci bude zhodnocen současný stav cestovního ruchu ve vymezené oblasti a navržena optimalizace využití území cestovním ruchem a případné možnosti dalšího rozvoje cestovního ruchu.

2 LITERÁRNÍ REŠERŠE

2.1 Cestovní ruch

Existuje mnoho definic cestovního ruchu, ovšem žádná z nich není zcela vyčerpávající (Ryglová 2009, pp. 9-10).

Cestovní ruch lze podle Jarolímkové (Jarolímková, 2009, p. 7) vnímat ze dvou základních úhlů pohledu:

- dle definice WTO jako součást spotřeby obyvatelstva – účast na cestovním ruchu se zde týká širokých vrstev obyvatelstva a zahrnuje různorodé aktivity,
- jako součást struktury národního či světového hospodářství – kde průmysl cestovního ruchu tvoří podniky, jež zajišťují služby pro účastníky cestovního ruchu.

Mezníkem v definování cestovního ruchu je považována mezinárodní konference Světové turistické organizace (WTO – World Tourist Organization). Podle této již výše zmíněné definice se cestovním ruchem „rozumí činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa ležícího mimo její běžné prostředí (bydliště), a to na dobu kratší než je stanovena, přičemž hlavní účel cesty je jiný než výkon výdělečné činnosti v navštíveném místě“ (Lednický & Pyka, 2011, p. 12). Tato definice se pojí na upřesňující podmínky, jimiž jsou:

- stanovená doba, jíž se rozumí v mezinárodním cestovním ruchu jeden rok a v domácím cestovním ruchu šest měsíců,
- výdělečná činnost, která není založena na trvalém nebo přechodném pracovním poměru.

Cestovní ruch podle AIEST (Mezinárodní sdružení expertů cestovního ruchu) znamená „souhrn jevů a vztahů, které vyplývají z cestování nebo pohybu osob, přičemž místo pobytu není místem bydlení a zaměstnání“ (Ryglová, 2009, p. 11).

Dle české státní technické normy EN 13809:2003 se pod pojmem cestování a cestovní ruch rozumí „činnost lidí, kteří cestují na místa mimo své běžné prostředí anebo zde pobývají za účelem zábavy, pracovních nebo z jiných důvodů“ (Orieška in Hesková, 2006, p. 11).

Dle Goeldnera a Ritchieho (Goldner & Ritchie, 2009, pp. 4-5) máme čtyři odlišná hlediska, podle nichž můžeme cestovní ruch dělit:

- turista – hledá různé psychické zkušenosti a uspokojení,
- firmy poskytující turistům zboží a služby - vidí cestovní ruch jako možnost získání zisku,
- správa hostitelského společenství a oblasti – perspektivy jsou spojeny s příjezdem nových občanů, hostitelské společenství tak mohou vydělat na těchto obchodech,
- hostitelská společenství – místní lidé obvykle vnímají cestovní ruch jako kulturní faktor a také jako možnost zvýšení zaměstnanosti.

V odborných textech se můžeme setkat se záměnou pojmu cestovního ruchu se slovem turistika, což v českém jazyce není považováno za ekvivalent toho pojmu. Pojem turistika lze použít u sportovních aktivit, jako jsou například pěší turistika a cykloturistika (Jarolímková, 2009, p. 24).

Na složitost cestovního ruchu poukazuje skutečnost, že je zde spojen subjekt s objektem, k čemuž dochází při vlastní realizaci cestovního ruchu. Zde se spojuje účastník cestovního ruchu (subjekt) s místem dočasného pobytu, kde dochází k uspokojování potřeb (objekt) (Ryglová, 2009, p. 10).

V současnosti se cestovní ruch stává neoddělitelnou součástí životního stylu a potřeb lidí a také stále významnějším jevem české ekonomiky. Jeho ekonomický přínos se projevuje v makroekonomických peněžních a měnových vztazích, v podnikatelských odvětvích souvisejících s cestovním ruchem a také ve tvorbě nových pracovních míst (Ryglová, 2009, p. 7). Ekonomika cestovního ruchu vyjadřuje celkový přínos cestovního ruchu pro hospodářství, obsahuje i zprostředkované efekty cestovního ruchu (Jarolímková, 2009, p. 7).

Cestovní ruch dosahuje největšího množství pohybu lidí a tvoří téměř 1/12 ve světovém obchodu a 1/10 světové zaměstnanosti a světového HDP. Cestovní ruch působí širokým spektrem faktorů na ekonomický rozvoj, a to účelným využíváním přírodních podmínek, kulturních a historických památek, obchodních, sportovních, kulturních a náboženských akcí (Lednický et al., 2011, p. 5).

Cestovní ruch v současnosti představuje souhrn činností, z nichž většina má charakter osobních služeb. Touha po nových zážitcích, rozšíření poznání a odpočinku mimo trvalý

domov a růst životní úrovně lidí v řadě států přetvořily cestovní ruch do masové podoby, čímž vytvořily cestovní ruch jako významného činitele potřeby a jako jednu z hnacích sil ekonomiky (Lednický et al., 2011, p. 5).

Cestovní ruch je také velmi významnou podnikatelskou oblastí, která vytváří pestrou škálu možností pro rozvoj podniků různé velikosti a zaměření (Zelenka, 2008, p. 14).

V cestovním ruchu nefunguje demokratizace cestování, ale je zde uplatněno finanční zázemí, věk, pohlaví, vzdělanost a společenská příslušnost účastníků cestovního ruchu. Ačkoliv je cestovní ruch sociálně podmíněný, stal se masovou aktivitou. Cestovní ruch představuje únik z každodenní všednosti práce (Lednický et al., 2011, p. 5).

Formy cestovního ruchu (Ryglová, 2009, pp. 12-13):

Základní cestovní ruch:

- *rekreační* – napomáhá k obnovení fyzických a duševních sil,
- *kulturně poznávací* – snaha o poznávání historie, kultury, tradic, zvyků aj.,
- *sportovně turistický* – je zde zájem lidí o aktivní odpočinek, obsahem však může být i organizování pasivní účasti na sportovních akcích,
- *léčebný a lázeňský* – zaměřuje se na léčbu, prevenci, relaxaci a celkovou regeneraci fyzických a duševních sil člověka za pomoci přírodních léčivých zdrojů.

Specifický cestovní ruch:

- *mládežnický, seniorský, rodinný, venkovský, městský, kongresový, chatařský a chalupářský, zábavní a atrakční, gastronomický, náboženský, cykloturistika, mototuristika, sportovní lov, rybolov, karavanový, nákupní turistika aj.*

Třídění cestovního ruchu (Ryglová, 2009, pp. 13-15):

- Dle místa realizace:
 - *domáci* – osoby, jež trvale sídlí v zemi a cestují uvnitř tohoto státu,
 - *zahraniční* – jedná se o výjezdový a příjezdový cestovní ruch,
 - *aktivní* – příjezdy cizinců do České republiky,
 - *pasivní* – výjezdy českých turistů do zahraničí,
 - *tranzitní* – průjezd cestujících přes území státu anebo pohyb cestujících v letištním prostoru při mezipřistání.

- Typy cestovního ruchu podle délky pobytu:
 - *krátkodobý* – je s dobou pobytu do tří přenocování,
 - *dlouhodobý* – trvá delší dobu jak tři přenocování.
- Typy dle způsobu účasti neboli podle zabezpečení cesty:
 - *organizovaný* – cestu a pobyt zajišťují převážně cestovní kanceláře,
 - *neorganizovaný* – služby si zabezpečuje a volí většinou účastník sám.
- Typy podle vztahu k platební bilanci:
 - *aktivní* – jsou to příjezdy zahraničních návštěvníků do tuzemska, kdy dochází k inkasu devizových příjmů,
 - *pasivní* – výjezdy tuzemců do zahraničí, kdy dochází k vývozu devizových prostředků do zahraničí neboli k devizovým výdajům.
- Typy podle vlivu na životní prostředí:
 - *tvrdý turismus* – nebere ohled na environmentální, sociální a kulturní prostředí,
 - *měkký turismus* – snaží se uvědoměle a šetrně chovat k prostředí a přispívat tím k trvale udržitelnému rozvoji turismu.
- Dalšími hledisky členění jsou například podle použitého dopravního prostředku, podle ročního období, podle destinace, podle počtu účastníků, podle cíle cesty, dle způsobu ubytování apod.

2.2 Systém cestovního ruchu

Ekonomické a neekonomické činnosti se přímo či nepřímo podílejí na uspokojování potřeb cestovního ruchu. Tyto činnosti jsou vzájemně propojeny a tvoří ucelený systém, jímž je cestovní ruch (Hladká, 1997, p. 11). Systémem se obecně rozumí množina navzájem propojených prvků, která vytváří jistý celek (Štěpánek, Kopačka & Šíp, 2001, p. 14).

Cestovní ruch představuje reálný socioekonomický volný systém. Základními prvky tohoto systému jsou subsystém nabídky, subsystém poptávky a realizační subsystém. Vazby mezi těmito subsystémy představují toky turistů, služeb, informací a finančních prostředků (Štěpánek et al., 2001, p. 14).

Lokalizační subsystém nabídky – je umístěn do míst, která disponují přírodními a společenskými atraktivitami vhodnými pro cestovní ruch, vybavených infrastrukturou služeb s optimální podporou institucionální sféry (Štěpánek et al., 2001, p. 16).

Selektivní subsystém poptávky – poptávka vznikala dlouhodobě v závislosti na procesech urbanizace, industrializace, na kumulaci kapitálu a znečišťování prostředí. Výši poptávky ovlivňuje řada faktorů, kterými jsou kvalita životního prostředí, životní úroveň a úroveň předpokládané nabídky (Štěpánek et al., 2001, pp. 19-20).

Trh cestovního ruchu jako realizační subsystém – cesty účastníků cestovního ruchu jsou realizovány poskytováním a zprostředkováváním služeb, které jsou doprovázeny tokem finančních prostředků (Štěpánek et al., 2001, p. 21).

Každý ze subsystémů má svoji volnou organizační strukturu a vlastní vazby. Vazby, které vznikají uvnitř systému cestovního ruchu, evokují vznik složitého socioekonomického procesu. Tento proces se koná v geografickém prostředí a čase a probíhá podle aktivace potenciálů cestovního ruchu (Štěpánek et al., 2001, p. 14).

Cestovní ruch se skládá ze dvou základních podsystémů, jimiž jsou subjekt a objekt (Francová, 2003, p. 15).

- Objekt můžeme charakterizovat jako neosobní předpoklady realizace cestovního ruchu (Francová, 2003, p. 15). Objektem v cestovním ruchu je vše, co může být cílem obměny místa pobytu účastníka. Je to nositel nabídky a tvoří jej cílové místo, podniky a instituce cestovního ruchu (Orieška in Hesková, 2006, p. 15).
- Mezi subjekty zařazujeme instituce a lidi, jež poskytují (čerpají) služby v rámci cestovního ruchu. Subjekty tvoří účastníci cestovního ruchu, pracovníci ve sféře cestovního ruchu a orgány a organizace cestovního ruchu (Francová, 2003, p. 15).

Makroprostředí ovlivňuje tři prvky marketingového systému, kterými jsou produkt, trh a nabídka produktu zákazníkovi. Faktory makroprostředí pracují na základě třech geografických úrovní, jimiž jsou: národní měřítko, evropské měřítko a celosvětové měřítko (Horner & Swarbrooke, 2003, p. 124).

Faktory mikroprostředí se rozdělují do pěti skupin (Horner et al. 2003, pp. 139 - 146):

- *charakter a struktura organizace* – strukturou se rozumí, zdali je monolitická či rozdělená na menší jednotky,
- *dodavatelé* – velmi významný je vztah producenta a dodavatele, od něhož se odvíjí kvalita nabízeného zboží či služby,

- *marketingový zprostředkovatelé* – zájem o marketingové organizace roste především z důvodu zvyšujícího se důrazu kladeného na kvalitu,
- *současní zákazníci* – organizace mohou tyto zákazníky ovlivňovat takovými způsoby, které mohou napomoci ke zvýšení účinnosti její marketingové aktivity,
- *konkurenti* – ovlivňují se v úrovni cen, vývoji produktu, distribučních systémech, propagačních metodách provozních postupech a ve struktuře a kultuře firmy.

2.3 Předpoklady cestovního ruchu

Předpoklady cestovního ruchu jsou tvořeny souhrnem přírodních a antropogenních aspektů a to společně s jejich mnohoúrovňovými vazbami, jež vytvářejí předpoklady pro realizaci cestovního ruchu (Pásková & Zelenka 2002, p. 231). Cestovní ruch se vyskytuje v místech, která mají pro jeho rozvoj ty nejlepší předpoklady (Němčanský, 1996, p. 8).

Funkční přístup k členění souboru předpokladů cestovního ruchu dle Němčanského (Němčanský, 1996, p. 8) zjišťuje, jakou úlohu či funkci hrají jednotlivé prvky tohoto souboru při určování místa výskytu, jeho časového průběhu, intenzity i složení účastníků cestovního ruchu. Podle tohoto kritéria je možné soubor činitelů cestovního ruchu rozdělit na tři skupiny:

1. Lokalizační předpoklady - jejich příznivé hodnoty určují místo výskytu cestovního ruchu (Němčanský, 1996, p. 8). Lokalizační podmínky pro cestovní ruch tvoří seskupování nejpříznivějších hodnot fyzicko-geografických prvků, optimální síly ekonomicko-geografických činitelů a subjektivního posouzení krajiny (Gehinová, 2008, p. 9). Lokalizační předpoklady dále dělíme na dvě skupiny, jimiž jsou přírodní podmínky a kulturně společenské předpoklady cestovního ruchu (Němčanský, 1996, p. 8).
2. Selektivní faktory umožňují výběr a stimulaci účastníků cestovního ruchu. Stimulační faktory představují způsobilost společnosti zúčastnit se cestovního ruchu. Na určitém území se projevují geograficky a pro to území mají také primární význam (Němčanský, 1996, p. 14).
3. Realizační podmínky dovolují uskutečnit nároky účastníků cestovního ruchu v oblastech, v nichž jsou pro rozvoj cestovního ruchu nejlepší předpoklady. Odlišnost poloh místa trvalého bydliště a cílového místa pobytu předpokládá existenci skupiny realizačních technických podmínek, které tuto změnu místa pobytu umožňují a usnadňují. Realizační

podmínky lze členit na podmínky komunikační a na materiálně technickou základnu (Němčanský, 1996, p. 14).

Jiné rozdělení základních předpokladů je vytvořeno Hralou (Lednický et al., 2011, p. 16):

- *Přírodní předpoklady* vytvářejí potenciální možnosti k uskutečnění konkrétních forem cestovního ruchu. Na jejich množství, originalitě, kvalitě a komplexnosti závisí to, jaký budou mít význam pro cestovní ruch.
- *Kulturně historické předpoklady* – do této skupiny patří především architektonické památky, nehmotná lidová architektura, tradiční akce a význačná místa.
- *Materiálně technická základna* – je to základní hmotná podmínka existence i rozvoje cestovního ruchu, která zahrnuje všechny hmotné prostředky určené k veřejnému použití. Lze ji členit na základní zařízení a doplňková zařízení.
- *Ekonomické podmínky* – jsou zde respektovány hlavně příjmy obyvatelstva. Je třeba, aby tyto příjmy umožňovaly krýt i potřeby zbytné.
- *Sociální podmínky* – představují především míru a kvalitu zabezpečení v době nemoci, nezaměstnanosti, stáří, při zajišťování vlastního vzdělání a nárok na placenou dovolenou. Dostatečné zajištění těchto podmínek umožňuje poskytnout část svých příjmů a volného času na cestovní ruch.
- *Politické a hospodářské podmínky* – jsou jimi především dobré hospodářské a politické vztahy mezi státy.
- *Neexistence válek a občanských nepokojů* – vlídná politická situace a mír jsou jedni ze základních předpokladů cestovního ruchu.
- *Zajištění provozu odbornými pracovníky* – správná kvalifikace a počet pracovníků v cestovním ruchu jsou základním předpokladem k zabezpečení požadované úrovně cestovního ruchu.

2.4 Účastník cestovního ruchu

Rozlišení pojmů cestovního ruchu v rámci typů má velmi vysoký význam pro statistickou evidenci (Francová, 2003, p. 18).

Členění turistů podle Cohena (Horner et al., 2003, p. 65):

- *Organizovaný masový turista* – zakupuje si dovolenou v balíčku služeb, volí populární destinaci a většinu času tráví v hotelu či v jeho blízkém okolí.
- *Individuální masový turista* – zakupuje si volnější balíček, který mu umožňuje větší svobodu pohybu. Často se drží vyjetých cest, avšak příležitostně se vrhne i do odvážnějších akcí.
- *Turista – průzkumník* – své cesty si plánuje sám, snaží se vyhýbat kontaktu s jinými turisty a zkouší se seznamovat s místními obyvateli, to vše ovšem musí splňovat určitou úroveň komfortu a bezpečnosti.
- *Turista – tulák* – jeho snahou je stát se dočasně součástí místní komunity. Nemá předem připravený žádný itinerář a snaží se distancovat od jakékoliv formy cestovního ruchu.

Členění turistů podle typu zážitků, které hledají (Horner et al., 2003, p. 66):

- *rekreační turista* – zajímá se hlavně o fyzickou rekreaci,
- *diverziální turista* – hledá především rozmanitost,
- *zážitkový turista* – hledává autentické zážitky,
- *experimentální turista* – vyhledává užší kontakt s místní kulturou,
- *existenční turista* – snaží se plně ponořit do cizích kultur a životních stylů.

Rozdělení turistů podle Smithe (Horner et al., 2003, p. 65):

- *Objevitelé* – vyhledávají nové poznatky a zážitky, komunikují s místním obyvatelstvem, nejdůležitější je pro ně vlastní zkušenost (Zelenka, 2008, p. 31).
- *Elitní turisté* – jsou obvykle zkušení cestovatelé, kteří si vybírají drahé a často na míru šité cesty (Horner et al., 2003, p. 65).
- *Nekonvenční turisté* – jejich snahou je uniknout ostatním cestovatelům. Podle Zelenky (Zelenka, 2008, p. 31) to jsou lidé, kteří hledají nevšední zážitky, nevyžadují vysoký standard služeb a nezjišťují si informace předem.

- *Neobvyklí turisté* – mimo organizovaný program často podnikají výlety za účelem seznámení se s místní kulturou (Horner et al., 2003, p. 65). Jejich zájem je především o tzv. primitivní kultury, ale uplatňují přitom veškeré výhody civilizace (Zelenka, 2008, p. 31).
- *Nastávající masoví turisté* – vyhledávají zavedená rekreační centra, kde zatím turistika nedominovala (Horner et al., 2003, p. 65).
- *Masoví turisté* – očekávají tytéž standardy, jež mají doma (Horner et al., 2003, p. 65). Je to vrstva se středními příjmy a hodnotami, jsou to především konzumenti (Zelenka, 2008, p. 31).
- *Charteroví turisté* – jejich zájem o cíl cesty je minimální, zajímají se spíše o to, zda si užijí dovolenou na úrovni služeb, na které jsou zvyklí (Horner et al., 2003, p. 65).

Zelenka (Zelenka, 2008, p. 32) tuto typologii doplnil ještě o další dva typy:

- *Individuální návštěvník* - cestuje převážně sám nebo v malých skupinkách.
- *Návštěvník - obchodník* – je k cestování donucen okolnostmi, má minimální zájem o kulturu a místní obyvatelstvo, je to většinou krátkodobý pobyt, vyžaduje pouze specifické informace.

Rozdělení podle vztahu ke kultuře navštěvovaného místa (Zelenka, 2008, p. 32):

- *návštěvníci motivováni kulturou* – vysoce nároční jedinci s poměrně vysokými příjmy, většinu činností si plánují sami a snaží se poznat vše zajímavé,
- *návštěvníci inspirovaní přírodou* – nejpočetnější skupina, navštěvují památky a kulturní akce jen v místě trávení dovolené,
- *turističtí flegmatici* – tráví čas na plážích a za památkami jdou jen zcela ojedinelé.

Každé z těchto uvedených skupin je třeba podávat odlišné informace o nabízeném produktu, ačkoliv mezi těmito výše uvedenými typologiemi existuje silná spojitost (Horner et al. 2003, pp. 66-67). Poskytovatelé služeb by měli znát typologii koncových uživatelů, aby věděli, komu chtějí své informace poskytnout a přizpůsobit jejich obsah, formu, prezentaci, cenu a přístupový kanál (Zelenka, 2008, p. 30).

Pojem *turista* v mezinárodním cestovním ruchu představuje dočasného návštěvníka, který se zdrží v zemi minimálně 24 hodin (neboli jedno přenocování), ovšem ne déle než 1 rok, kdy je jeho hlavní účel cesty jiný než výkon placené činnosti (Ryglová, 2005, p. 6).

Výletník se zdržuje v dané zemi pouze jeden den bez toho, aby přenocoval (Ryglová, 2005, p. 6).

Za *návštěvníka* je považován turista nebo výletník. Návštěvník v domácím cestovním ruchu představuje osobu, jež cestuje na jiné místo v zemi mimo své běžné prostředí na dobu kratší než šest měsíců, přičemž účel cesty je jiný než výdělečný (Čertík, Attl, Sysel & Vitáková, 2001, p. 19). Za návštěvníka se také považuje osoba, která navštíví určité místo (galerii, hrad, muzeum), zahrnuje tudíž účastníky cestovního ruchu i rezidenty. Pojmy účastník a návštěvník jsou nadřazené a v praxi méně používané termíny (Francová, 2003, p. 18).

Za *Rezidenta* je považována v mezinárodním cestovním ruchu osoba, která žije v dané zemi nejméně jeden rok. V domácím cestovním ruchu se jedná o osobu žijící minimálně 6 měsíců na jednom místě (Ryglová, 2005, p. 6).

Výše uvedené pojmy z oblasti cestovního ruchu přebírají všechny státy světa a postupně se stávají základem pro národní statistické programy i pro mezinárodní statistiku cestovního ruchu (Malá, 1999, p. 14).

Motivační faktory vedou lidi k uvědomění si potřeby rekreace, dovolené nebo k potřebě jiných volnočasových aktivit. Existuje mnoho kategorií motivačních faktorů, jako jsou například: motivační, emocionální, kulturní, postavení, osobní a osobní rozvoj. V návrzích propagačních kampaní by měly být tyto návrhy obsažené (Horner et al., 2003, p. 64).

Účastníky cestovního ruchu rozdělujeme podle jejich motivů k cestování (Zelenka 2008, p. 32):

- *zážitek* – snaha o nové dojmy a co největší množství zábavy a zážitků, návštěvy jiných zemí, rozšíření horizontu a kontakt s domácím obyvatelstvem,
- *svoboda* – osvobození se od všedního dne, úsilí o to být nechvíli zcela volný,
- *sociální motivy* – účastníci si chtějí udělat čas pro sebe, seznámat se s novými lidmi a být společně s rodinou a přáteli,

- *zotavení* – unikání od všednosti, načerpání nových sil, nechávají se hýčkat, chtějí hodně klidu a odpočinek,
- *povinnost* – účelem cesty je většinou služební či soukromá cesta.

2.5 Vybraná oblast

Území Plzně bylo identifikováno s hranicemi okresu Plzeň-město. Tento okres je tvořen statutárním městem Plzeň a okolními obcemi, jimiž jsou Dýšina, Chrást, Chválenice, Kyšice, Letkov, Lhůta, Losiná, Mokrouše, Nezabavětice, Nezvěstice, Starý Plzenec, Štěnovický Borek a Tymákov.

Plzeň je čtvrtým největším městem České republiky a je metropolí Plzeňského kraje (Podhorský, 2004, p. 58). Patří sice k historicky nejmladším z největších měst, ovšem počet jeho památek si zasluhuje značnou pozornost (David & Soukup, 2008, p. 192). V Plzni žije 167 000 obyvatel (Podhorský, 2004, p. 8). Plzeň je známá jako středisko těžkého strojírenství a světoznámými plzeňskými pivy značek Gambrinus a Prazdroj (Procházka, 2004, p. 37).

Město má strategickou dopravní polohu, neboť se tu protíná šest železničních tratí, sedm silničních tahů a v blízkosti Plzně je veden dálniční obchvat města (Procházka, 2004, p. 37).

Vybraná oblast má mnoho historických památek a zajímavostí, ovšem největšími unikáty jsou katedrála sv. Bartoloměje, Velká synagoga, historické Mastné krámy, Plzeňský Prazdroj, vodárenská věž, historické podzemí, divadlo J. K. Tyla, zoologická a botanická zahrada, zámek Kozel, zřícenina hradu Radyně a rotunda sv. Petra a Pavla (Podhorský 2004, pp. 58-73; David et al., 2008, pp. 192-193).

Velká synagoga – je 3. největší synagogou světa, před ní jsou pouze stavby v Jeruzalémě a v Budapešti (David et al., 2008, p. 192).

Katedrála svatého Bartoloměje – její věž je 2. nejvyšší věží v České republice, na hlavním oltáři kostela je slavná plzeňská Madona (David et al., 2008, p. 192).

Plzeňský Prazdroj – nachází se zde největší pivnice (Na Spilce) a největší moderní lahvozna v České republice (David et al., 2008, p. 192).

Plzeňské historické podzemí - je systémem sklepů, kanalizace a odvodňovacích štol, ležící ve dvou až třech podlažích (Podhorský, 2004, p. 66).

Divadlo J. K. Tyla – jako v jednom z mála divadel u nás zde působí operní, operetní, činoherní i baletní soubor (Podhorský, 2004, p. 68).

Botanická zahrada – je zde 1000 druhů rostlin, obsahuje i unikátní sbírku sukulentních rostlin z Afriky a Madagaskaru (Podhorský, 2004, p. 69).

Zoologická zahrada – byla založena jako druhá v České republice, chová se v ní přes 200 druhů zvířat (Podhorský, 2004, pp. 69-70).

Zámek Kozel – klasicistní lovecký zámek s ojedinělou ukázkou mobiliáře z období rokoka a klasicismu je obklopen rozsáhlým anglickým parkem (Paulík, 2009, p. 73).

Zřícenina hradu Radyně – původem královský hrad, jež byl vybudován na ochranu města Plzně a okolní krajiny (Kovář, 2002, p. 39)

Rotunda sv. Petra a Pavla – je jedním z nejstarších dokladů zděné architektury v Čechách (Kovář, 2002, p. 42).

Obrázek 1. Vymezení území v rámci ČR

Zdroj: *Vlastní výzkum a podkladová mapa Cenia*

3 CÍLE A METODY

3.1 Cíle a hypotézy

3.1.1 Hlavní cíl:

Zhodnocení současného stavu cestovního ruchu ve vybrané oblasti

3.1.2 Dílčí cíle a hypotézy:

C1: Posouzení struktury předpokladů rozvoje cestovního ruchu ve vybrané oblasti.

H1.1: Ve vybrané oblasti existuje diverzifikovaná struktura předpokladů cestovního ruchu.

H1.2: Předpoklady cestovního ruchu jsou ve vymezené oblasti rozmístěny nerovnoměrně.

C2: Zhodnocení struktury současných návštěvníků vybrané oblasti.

H2.1: Existují rozdíly v návštěvnických charakteristikách mezi skupinami návštěvníků.

C3: Identifikace témat vhodných k optimalizaci využití oblasti cestovním ruchem a rekreací.

H3.1: Ve vymezené oblasti existují možnosti rozvoje cestovního ruchu.

3.2 Data a metody

Před začátkem tvorby bakalářské práce bylo nutné si vhodně zvolit téma a následně vymežit zájmové území. Následovalo studium literatury a vytvoření databáze historických atraktivit, přírodních atraktivit, rekreačních atraktivit a ubytovacích zařízení. Tato databáze vycházela ze sběru sekundárních dat. Primární data byla získána pomocí dotazníkového šetření ve dvou oblastech pomocí 127 dotazníků.

Dle statistických analýz bylo vytvořeno hodnocení získaných dat za použití grafů, tabulek a map. Taktéž byly vymezeny předpoklady rozvoje cestovního ruchu v této oblasti, jejich struktura a návrhy na optimalizaci cestovního ruchu.

Bibliografické záznamy, bibliografický soupis a citační odkazy na tištěné materiály se striktně drží pravidel daných časopisem *Tourism Management*. Bibliografické záznamy elektronických materiálů jsou založena na ČSN ISO 690-2. Tabulky a grafika jsou vypracovány podle pravidel daných Americkou psychologickou asociací - APA Style (Navrátil, 2011).

3.2.1 Předpoklady cestovního ruchu

Hodnocení předpokladů cestovního ruchu v této bakalářské práci vychází z modelu konkurenceschopnosti destinace (Goeldner et al., 2009, p. 442), na jehož základě analyzuje primární předpoklady motivace k návštěvě destinace, označované jako jádrové zdroje a atraktivity (Ritchie & Crouch, 2003, p. 68; Navrátil, 2011).

Jádrové zdroje a atraktivity jsou základními prvky destinace. Představují hlavní stimul při návštěvníkovo výběru destinace. Zatímco ostatní komponenty mají především význam pro úspěch a ziskovost, jádrové zdroje a atraktivity jsou nepostradatelným důvodem návštěvníkova upřednostnění destinace před jinou. Tvoří je následující skupiny předpokladů: (Ritchie & Crouch, 2003 a Navrátil, 2011):

A. Fyziognomie

1. předpoklady dané atmosférou – charakterizované klimatickými oblastmi a kvalitou ovzduší,
2. předpoklady dané hydrosférou – dané existencí vodních útvarů v krajině a jejich kvalitou, hodnotitelnými atraktivitami jsou: pramen, pramen minerální vody, ponor/vyvěračka, vodopád, povrchové vody využívané ke koupání,
3. předpoklady dané litosférou – charakterizované geomorfologií (typologií reliéfu), hodnotitelnými atraktivitami jsou: propast, krasový závrť, osamělá skála, osamělý balvan, skály,
4. předpoklady dané biosférou – charakterizované vegetačním pokryvem a výskytem živočichů, hodnotitelnými atraktivitami je výskyt maloplošně a velkoplošně

chráněných území,

5. předpoklady dané krajinou – charakterizované využitím půdy podle údajů ČSÚ, hodnotitelnými atraktivitami je místo výhledu.

B. Kultura

Zahrnuje veškeré hodnoty vytvořené lidmi ve specifických podmínkách vymezeného území (Mariot, 1983, p. 133; Navrátil, 2011).

Základem je charakteristika předpokladů ve smyslu výjimečnosti podle následující struktury (Ritchie & Crouch, 2003, p. 116; Navrátil, 2011): jazyk, náboženství a vzdělávání, tradice, odívání, gastronomie, řemesla, umění, architektura, historie. Hodnotitelnými nehmotnými atraktivitami je výskyt dějišť historických událostí a míst života významných osobností. Hodnotitelnými hmotnými atraktivitami jsou především historické památky mající charakter turistické superstruktury: poutní kostel, klášter, kaple, židovská památka, hrad, zámek, tvrziště, hradiště, zřícenina hradu či jiné památky, pomník významné osobnosti, pomník významné události, boží muka, kříž, smírčí kříž, historický hřbitov, vysídlené vesnice v pohraničí, hraniční kámen, památky lidové architektury, městská památková rezervace. Technické památky byly převzaty z literatury Technické památky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku.

C. Akce

Struktura je charakterizována a hodnocena na základě metodiky uváděné Bínou (Bína, 2002, p. 3; Navrátil, 2011), která byla upravena do typů: kulturní akce, obchodní a podnikatelské akce, sportovní akce, vzdělávací a vědecké akce, církevní akce.

D. Zábava

Struktura vycházející z přehledu zábavních zařízení, mezi které v českém prostředí cestovního ruchu patří především tematické parky, aquaparky, offparky, apod., na nižší geografické úrovni pak i herny a kasina a noční podniky vůbec (Navrátil, 2011).

E. Superstruktura

V rámci superstruktury je posuzována (Navrátil, 2011):

1. materiálně-technická základna cestovního ruchu – charakterizovaná existencí základních a doplňkových zařízení cestovního ruchu: ubytovací a stravovací zařízení,

turistická/informační/návštěvnícká centra; hodnotitelným ukazatelem je počet a struktura ubytovacích zařízení

2. zařízení umělých atraktivit - charakterizovaná existencí zařízení původně primárně určených k volnočasovým aktivitám s významem pro cestovní ruch, hodnotitelným ukazatelem je počet muzeí, skanzenů, galerií, divadel, hvězdáren a planetárií a existence dalších zařízení: rozhledna, ZOO, lyžařský můstek, jezdeckví, veřejné koupaliště, krytý bazén, lanovka, vlek, sjezdovka, agroturistika, golfové hřiště, tenisový kurt, lázně, půjčovna lodí, horolezecké stěny.

F. Aktivity

Možnost provozování aktivit v cestovním ruchu je posouzena podle metodiky uváděné Bínou (Bína, 2002, p. 3; Navrátil, 2011).

Hodnotitelé atraktivity byly zpracovány do prostorově lokalizované databáze v prostředí JANITOR J/2 (Pala, 2008) na základě studia sekundárních zdrojů (Braunová, Bufka, Čtvrtník, Efmertová, Fragner et al., 2001; Hlušičková et al., 2002; Hlušičková et al., 2003; Hlušičková et al., 2004; Hradý.cz, 1995-2012a; Informační centrum města Plzně, 2012a; Hradý.cz, 1995-2012b; Hradý.cz, 1995-2012c; Hradý.cz, 1995-2012d; Turistik, 2000-2012a; Hradý.cz, 1995-2012f; Hradý.cz, 1995-2012g; Hradý.cz, 1995-2012h; Hradý.cz, 1995-2012ch; Hradý.cz, 1995-2012i; Hradý.cz, 1995-2012j; Hradý.cz, 1995-2012k; Hradý.cz, 1995-2012l; Hradý.cz, 1995-2012m; Hradý.cz, 1995-2012n; Turistik, 2000-2012b; Hradý.cz, 1995-2012o; Hradý.cz, 1995-2012p; Hradý.cz, 1995-2012q; Hradý.cz, 1995-2012r; Hradý.cz, 1995-2012s; Hradý.cz, 1995-2012t; Pampeliska.cz, 2012a; Hradý.cz, 1995-2012u; Hradý.cz, 1995-2012u; Hradý.cz, 1995-2012w; Má vlast, 2007a; Hradý.cz, 1995-2012x; Hradý.cz, 1995-2012y; Hradý.cz, 1995-2012z; Plzeň, 2012a; Plzeň, 2012b; Informační centrum města Plzně, 2012b; Mapy.cz, 2012a; Informační centrum města Plzně, 2012c; Informační centrum města Plzně, 2012d; Informační centrum města Plzně, 2012e; Plzeň, 2012c; SIT Turistika, 2012; Mapy.cz, 2012b; Pampeliška, 2012b; AOPK ČR, 2012a; AOPK ČR, 2012b; AOPK ČR, 2012c; AOPK ČR, 2012d; AOPK ČR, 2012e; AOPK ČR, 2012f; AOPK ČR, 2012g; AOPK ČR, 2012h; AOPK ČR, 2012ch; AOPK ČR, 2012i; AOPK ČR, 2012j; AOPK ČR, 2012k; AOPK ČR, 2012l; TJ JS Plzeň Bory, 2012; Najisto.cz, 1999-2012a; Najisto.cz, 1999-2012b; Najisto.cz, 1999-2012c; Mapy.cz, 2012c; Mapy.cz, 2012d; Golf courses, 2008; Golf Club V.I.P., 2012; Najisto.cz, 1999-2012d; TJ Lokomotiva Plzeň, 2002-2012; Tallent tenisová škola ČR, 2012;

Firmy.cz, 1996-2012a; VOD-DOG Půjčovna lodí, 2008; Půjčovna lodí – Plzeň, Berounka, 2010; Plzenak.cz, 2008-2012; Vitalia.cz, 2009-2012a; Vitalia.cz, 2009-2012b; Mapy.cz, 2012e; Koupaliště Nezvěstice, 2012; Ranč Šídlovák, 2012; Jezdecká stáj Radčice, 2010-2011; Firmy.cz, 1996-2012b; Firmy.cz, 1996-2012c; Firmy.cz, 1996-2012d; Firmy.cz, 1996-2012e; Firmy.cz, 1996-2012f; Firmy.cz, 1996-2012g; Firmy.cz, 1996-2012h; Firmy.cz, 1996-2012ch; Firmy.cz, 1996-2012i; Firmy.cz, 1996-2012j; Najisto.cz, 1999-2012e; Najisto.cz, 1999-2012f; Najisto.cz, 1999-2012g; Marriott, 1996-2012; Parkhotel, 2010; Angelo hotel Pilsen, 2012; Hotel & Congress centre Primavera, 2006-2008; Hotel Central, 2008; Hotel Purkmistr, 2008; Astory hotel, 2012; U zvonu, 2012; Best Western Panorama Hotel Plzeň, 2012; U Pramenů, 2007; Gondola, 2008; Hotel Rous, 2012; Hotel.cz, 1997-2012a, Hotel Irida, 2006; Ibis hotel, 2012; Ibis hotel ubytování Plzeň, 2012; Victoria hotel, 2012; Nadovcu.cz, 2012a; Kamsi.cz, 1996-2012a, Hotel Hazuka, 2012; Hotel Plzeň, 2012; Ubytovani.cz, 2002-2012a; Hotel BAYER, 2012; Ubytovani.cz, 2002-2012b; CD HOTEL GARNI, 2012; HOTEL ROUDNÁ, 2010; Hotel.cz, 1197-2012; Rango restaurant hotel, 2008; TravelGuide, 1998-2010a; Hotel Slovan, 2008; Ubytovani.cz, 2002-2012c; TravelGuide, 1998-2010b; Ubytovani.net, 2001-2012a; Penzion & Restaurant „U Matasů“, 2012; Hotel – Penzion Plzeň, 2010; Kamsi.cz, 1996-2012b; WebSnadno, 2012a; Přespat.cz, 2008-2012; U Salzmannů, 2012; Hotel Morrison, 2012; Penzion a restaurace Stará Roudná, 2012; Penzion „HARY“, 2009; Ubytovani.net, 2001-2012; Penzion Vinohradská, 2012; Penzion v Solní ul., 2012; WebSnadno, 2012b; Penzion a restaurace U kostela, 2011; PENZION STAR, 2012; Kamsi.cz, 1996-2012c; Penziony Plzeň, 2012; AK Penzion UBYTOVÁNÍ PLZEŇ, 2012; Czech republic, 2012a; A+R pension Plzeň, 2012; Kamsi.cz, 1996-2012d; Kamsi.cz, 1996-2012e; Info-SERVIS, 1999-2012; Penzion Jitka, 2012; Penzionbbs.eu, 2001-2008; TJ Slavia VŠ Plzeň, 2007; Kamsi.cz, 1996-2012f; Pizzeria & pension Antica, 2007; Kamsi.cz, 1996-2012g; PENZION „U GIGANTU“, 2012; Žlutý dům-Penzion a Restaurant, 2012; Kamsi.cz, 1996-2012h; Penzion VIS, 2012; Kamsi.cz, 1996-2012ch; JOKR Penzion Plzeň, 2012; APARTMÁNY „Pod Černou věží“, 2012; Pension MiSe, 2012; Švejk restaurant TIVOLI, 2011; Ubytování v Plzni, 1999-2012; Penzion JP Plzeň, 2009-2011; Ubytovani.cz, 2002-2012d; Czech Republic, 2012b; Ubytovnyplzen.cz, 2012; Kamsi.cz, 1996-2012i; Ubytovna Plzeň, 2012; Hostel River, 2012; Ubytovani.cz, 2002-2012e; MRK.cz, 1996-2012a; Plzeň evropské hlavní město kultury, 2012d; Penziony.cz, 2012a; Penziony.cz, 2012b; Penziony.cz, 2012c; Apartmá Topinka, 2012; Continental Plzeň, 2008; Penziony.cz, 2012d; Penziony.cz, 2012e; Penziony.cz, 2012f; Nadovcu, 2012b; Avízo katalog firem, 2008; Nadovcu.cz, 2012c;

MRK.cz, 1996-2012b; Kamsi.cz, 1996-2012j; Seznam levného ubytování, 2002-2012a; Seznam levného ubytování, 2002-2012b; Czech Republic, 2012c; Czech Republic, 2012d; Czech Republic, 2012e; Czech Republic, 2012f; Czech Republic, 2012g; Czech Republic, 2012h; Czech Republic, 2012ch; Czech Republic, 2012i; Czech Republic, 2012j; Czech Republic, 2012k; Czech Republic, 2012l; WebSnadno, 2008-2011c; Czech Republic, 2012m; Pension Litice, 2012; Obec Chválenice, 2012; Kyšice, 2008; Pension Pod lípou Kyšice u Plzně, 2009; Obec Šťáhlavy, 2012b; Živéfirmy.cz, 2012; Penziony.cz, 2012g; Europenzion 2005, 2006; Penziony.cz, 2012h; Pohoda sport penzion, 2012; Hotel-ubytovani, 2012a; Hotel-ubytovani, 2012b; Má vlast, 2007b; Kamsi.cz, 1996-2007k; Kamsi.cz, 1996-2007l; Kamsi.cz, 1996-2007m; Kamsi.cz, 1996-2007n; Kamsi.cz, 1996-2007o; Ubytovani.cz, 2002-2012f; Turistické regiony ČR, 1998-2012a; Turistický portál CZeCOT.cz, 2002-2012; Turistické regiony ČR, 1998-2012b; Turistické regiony ČR, 1998-2012c; Turistické regiony ČR, 1998-2012d; Turistické regiony ČR, 1998-2012e).

Data byla ukládána do čtyř vrstev (Navrátil, 2011):

- fyziognomie – polygony, do atributové tabulky byly zaznamenávány (identifikační číslo, kód atraktivity, kód chráněného území podle ÚSOP, název atraktivity, charakter a použitý zdroj informací),
- kultura a historie – body, do atributové tabulky byly zaznamenávány (identifikační číslo, název a typ atraktivity, sezóna, po kterou je atraktivita přístupná, otevírací doba, charakter, webové stránky a zdroj informací), včetně údajů k muzeím, skanzenům, galeriím a divadlům,
- ubytovací zařízení – body, do atributové tabulky byly zaznamenávány (identifikační číslo, název zařízení, adresa, webové stránky, počet lůžek, množství pokojů, typ zařízení, charakteristika zařízení a informační zdroj),
- ostatní superstruktura – body, do atributové tabulky byly zaznamenávány (identifikační číslo, název atraktivity, typ atraktivity, webové stránky, charakter a informační zdroj).

3.2.2 Návštěvníci

K dalším analýzám vedoucím k naplnění cíle práce byla data získána řízenými rozhovory prováděnými do standardizovaného formuláře (dotazníku). Jednotlivé části byly sestaveny vedoucím práce taktéž podle požadavků projektů Katedry obchodu a cestovního ruchu (Navrátil, 2011).

3.2.2.1 Dotazníkové šetření

Dotazování bylo prováděno na dvou lokalitách ve vymezeném území na základě rozhodnutí vedoucího práce (Navrátil, 2011).

Za první lokalitu byl zvolen areál Zoologické a botanické zahrady města Plzně, jež se nachází v ulici Pod Vinicemi 9 v Plzni. Dotazování bylo prováděno ve vnitřní části areálu, především v blízkosti pavilonu žiraf, jež je přibližně v polovině dvou nejdelších prohlídkových tras (ze tří).

Druhou lokalitou byl zámek Kozel ve Štáhlavech. Zde bylo šetření prováděno poblíž hlavního vstupu do zámeckých interiérů.

Provést náhodný výběr vzorku mezi účastníky tak, aby jej šlo označit za náhodný (Ferjenčík, 2000; Navrátil, 2011), je v cestovním ruchu prakticky nemožné. Použitý výběr lze označit za nahodilý. Jeho statistická věrohodnost byla posílena způsobem výběru konkrétních respondentů – dotazování bylo prováděno o víkendech i v pracovních dnech a přístupováno bylo vždy ke každému čtvrtému návštěvníkovi. Dotazování bylo prováděno, dokud nebylo dosaženo stanoveného počtu 64 dotazníků na každé lokalitě. Probíhalo osobně v období července až září 2011.

3.2.2.2 Dotazovací nástroj

Pro každé místo byla zjišťována jeho **image** s využitím nestrukturovaného nástroje (Hsu et al., 2004; Navrátil, 2011). Respondenti byli vyzváni, aby uvedli jediné slovo nebo slovní spojení, které je napadne ve spojení s navštíveným místem.

Emoční složka postojů návštěvníků k navštívenému místu byla zjišťována na základě standardizovaných sedmičlenných škál sémantického diferenciatu uváděných Mehrabianem a Russellem (Mehrabian & Russell, 1974; Navrátil, 2011). Jsou jimi: potěšený – naštvaný, důležitý – bezvýznamný, ovládající – ovládaný, uvolněný – znuděný, přeplněný –

nenaplněný, divoký – líný, povzbuzený – uvolněný, nabuzený – nenabuzený, uspokojený – neuspokojený, šťastný – nešťastný, rozrušený – otupený, svobodný – omezený, plný naděje – zoufalý, vzrušený – klidný, ovlivňující – ovlivněný, spokojený – sklíčený, bdělý – ospalý, dominantní – podřízený. Respondenti byli požádáni, aby uvedli, do jaké míry na ně dané místo v určité škále působí. Do dotazovacího nástroje byly emoce zařazeny v náhodném pořadí.

Základní měřicí nástroj emoční složky postojů byl doplněn konfirmačním měřicím nástrojem na standardizované sedmičlenné škále sémantického diferenciálu s vypovídací schopností o vnímání konkrétního místa (Findlay & Sparks, 2002; Navrátil, 2011). Ten je složen z: maloměřítkové – velkoměřítkové, uspořádané – neuspořádané, souvislé – nesouvislé, známé – nové, vzdálené – blízké, jednotvárné – rozmanité, srovnatelné – odlišné, řídké – husté, stejnorodé – různorodé, běžné – vzácné, nenaplněné – přeplněné, jednoduché – složité, normální – překvapivé, symetrické – asymetrické. Taktéž tyto škály byly řazeny v náhodném pořadí.

Dle Navrátila (Navrátil, 2011) byly dalším významným sledovaným konceptem **motivy** k návštěvě daného místa. Motivy byly určeny vedoucím práce na základě studia literatury a zahrnují jak motivy „pull“, tak motivy „push“: Bavit se. Byl jsem k tomu donucen (rodinou, zaměstnavatelem). Být na místě, kde nebyli známí. Být s přáteli. Být s rodinou. Dozvěděl jsem se, že toto místo je zajímavé. Jde o chráněné území/památkový objekt. Je to blízko k našemu ubytování/domovu. Je to na cestě, kterou jsme si naplánovali. Je tu klid. Je tu zábava. Místo je kulturně/umělecky zajímavé. Místo je přístupné. Místo je přírodovědecky zajímavé (rostliny, živočichové). Místo je spojeno se zajímavou historií. Místo leží v zajímavé krajině. Možnost být tím, čím opravdu jsem. Možnost duchovního prožitku při kontaktu s přírodou, kulturou, historií, krajinou. Na místě jsou zpřístupněny informace (naučnou stezkou, informační tabulí, průvodcem). Na místě vzpomínat na „staré dobré časy“. Navštívit zajímavá místa. Nedělat nic a jen relaxovat. Něčemu se naučit. Po cestě si o zážitcích povídat s přáteli. Potkávat nové lidi. Poznávat nová místa. Prostředí je zde příjemné. Protože to je...(zámek Kozel). Relaxovat fyzickou rekreační činností. Uvolnit se od stereotypu každodenního života a práce. Zažít dobrodružství. Změnit prostředí. Respondenti byli požádáni, aby u každého motivu na 5-ti stupňové Likertově stupnici označili míru významu každého motivačního prvku k aktuální návštěvě (1 = zcela nevýznamný, 2 = spíše nevýznamný, 3 = nedokážu se rozhodnout, 4 = spíše důležitý, 5 = velmi důležitý důvod).

Dalším druhem behavioristické segmentace bylo zjišťování vztahu respondentů k životnímu prostředí. Stupnice byla 1 – 5 (1 = to jsem přesně já, 5 = to se mnou nemá nic společného). Otázky byli následující: Dávám přednost výrobkům šetrným k životnímu prostředí. Dobrovolnický pracuji pro organizace starající se o životní prostředí. Sám aktivně vyhledávám informace o ochraně životního prostředí. Domácí odpad třídím.

Význam jednotlivých **rekreačních aktivit** v rámci aktuálního pobytu byl sledován na bance aktivit používaných vedoucím práce při výzkumech cestovního ruchu (Navrátil, Pícha & Hřebcová, 2010; Navrátil, 2011). Banka zahrnuje: cykloturistika; hry s dětmi; nakupování; návštěvy historických zajímavostí (hrady, zámky, atd.); návštěvy muzeí, galerií, historických slavností, apod.; odpočinek; pěší turistika; pozorování přírody; pracovní aktivity; rekreačně sportovní aktivity (koupání, tenis, atd.); wellness aktivity a lázeňské procedury; zábava (včetně návštěv zábavních zařízení a akcí). Respondenti byli požádáni, aby u každé aktivity uvedli na 5-ti stupňové škále, jak často se jednotlivým aktivitám věnovali (1 = nevěnuji se, 2 = věnuji se ojediněle, 3 = věnuji se občas, 4 = věnuji se často, 5 = věnuji se především).

Dotazník byl doplněn dotazy na obvyklá **segmentační kritéria**. Demografická segmentační kritéria byla zjišťována dotazy s výběrem odpovědí na pohlaví (muž, žena) a věk respondenta (18-25 let, 26-35 let, 36-45 let, 46-55 let, 56-65 let, 66-75 let a nad 75 let). Socio-ekonomická kritéria byla zjišťována dotazem na nejvyšší dokončené vzdělání (základní, střední bez maturity, střední s maturitou, vyšší odborné a vysokoškolské). U demografických segmentačních kritérií bylo použito dotazu s otevřenou možností odpovědí na místo trvalého bydliště, jež umožnilo zpracování odpovědí podle počtu obyvatel místa bydliště a vzdálenosti místa původu návštěvníka. Na tento dotaz navazovala otázka na předpokládanou délku aktuální dovolené, jež byla udávána v počtu nocí ve strávené lokalitě. Následně byli respondenti požádáni, aby vybrali, co platí o jejich domácnosti z tohoto seznamu: žijí s rodiči; svobodná/-ý (rozvedená/-ý) nežijící s rodiči; bezdětní novomanželé nebo pár; rodina s nejmladším dítětem do 6 let; rodina s nejmladším dítětem nad 6 let; děti odrostlé, ale na nás závislé; naše děti jsou na nás nezávislé; hlava rodiny je již v důchodu; pracující osamělý vdovec (vdova); osamělý vdovec (vdova) v důchodu. Poté byla zjišťována psychografická segmentace, jež nám určovala preference při výběru dovolené (nejlevnější nabídka uspokojující jen minimální nároky, nabídka nejvyšší kvality, nabídka nejlepšího poměru kvalita/cena). Dále zde bylo vyjádřeno, jak na respondenta působí historie (určitě nudná, spíše nudná, nevím, spíše zajímavá). Také uváděli, zda jsou na daném místě poprvé (ano, ne).

Následně byli dotazováni, zda dané místo navštívili v rámci (výletu během dovolené, služební cesty, návštěvy příbuzných a známých, cesty na dovolenou nebo z dovolené, exkurze, výletu z domova anebo z jiného důvodu) a na to, s kým dané místo navštívili (sám/-a, s rodinou, s přáteli). Nakonec byli respondenti dotazováni, zda dané místo splnilo jejich očekávání (je o mnoho horší, je horší, splnilo moje očekávání, je lepší, je o mnoho lepší), zda stála návštěva místa za vynaložený čas, peníze a úsilí (určitě ano, asi ano, nevím, asi ne, určitě ne) a zda doporučí návštěvu tohoto místa svým známým (určitě ano, asi ano, nevím, asi ne, určitě ne).

3.2.2.3 Zpracování výsledků

Před samotným zpracováním výsledků dotazníkového šetření byla provedena digitalizace shromážděných dat. Dotazníky byly nejprve rozříděny dle verzí. V těchto verzích byly dále rozděleny dle lokalit a následně očíslovány. Odpovědi těchto dotazníků byly postupně zakódovány do tabulky v programu MS Excel. Poté následovala prověrka z hlediska úplnosti a přesnosti zapsaných dat, aby mohly být opraveny a vyloučeny odpovědi zjevně nesprávné. Na základě této kontroly byl vyloučen jeden nepoužitelný dotazník. Pro následné zpracování dat v podobě potřebných grafů a tabulek byl využit MS Excel a software STATISTICA CZ.

Ke zpracování dat byly použity nástroje deskriptivní a popisné statistiky a to konkrétně četnosti, aritmetický průměr, modus, medián, maximum a minimum.

3.2.2.3.1 Četnostní zpracování

U větších statistických souborů dochází k opakovanému výskytu stejných hodnot statistického znaku, proto je třeba využít četností (Mrkvička & Petrášková, 2006, p. 9).

Dle Čermákové a Střelečka (Čermáková & Střeleček, 1995, pp. 8-10) jsou četnosti charakterizovány jako struktura statistického souboru z hlediska zkoumaného statistického znaku. Četnosti se rozdělují na 4 základní druhy: absolutní četnost (udává, kolikrát se hodnota v souboru vyskytuje), relativní četnost (ukazuje, v jak velké části souboru je hodnota znaku X rovna x_i), kumulativní absolutní četnost (představuje počet statistických jednotek, u nichž byla zjištěna hodnota statistického znaku $X \leq x_i$) a kumulativní relativní četnost (udává, jaká část souboru vykazovala hodnoty $X \leq x_i$).

Polygon četností je spojnicový graf rozdělení četností kvantitativního znaku. Je obvykle názornějším vyjádřením, než je tabulka rozmístění četností.

Histogram četností znázorňuje intervalové grafické rozdělení četností.

3.2.2.3.2 Míry polohy

Míry polohy podle Čermákové a Střelečka (Čermáková et al., 1995, pp. 12-13) představují obecnou úroveň hodnot statistického znaku. Tyto míry polohy se rozdělují na průměry a ostatní střední hodnoty.

Průměry jsou nejdůležitější a nejpoužívanější ukazatelé úrovně (Čermák, 1993, p. 26). Průměry se počítají ze všech hodnot statistického znaku a jsou tudíž ovlivněny extrémně vysokými a nízkými hodnotami (Čermáková et al., 1995, p. 12).

Aritmetický průměr představuje, jaká část z úhrnu hodnot znaku připadá na jednu statistickou jednotku (Čermáková et al., 1995, p. 12). Jinými slovy, aritmetický průměr je součet všech naměřených údajů vydělený jejich počtem (Hendl, 2004, p. 93).

Medián je číslo, jež dělí množinu hodnot znaku na 2 stejně početné části (Hendl, 2004, p. 94). V případě lichého počtu je mediánem prostřední hodnota, v případě sudého počtu je medián stanoven na základě aritmetického průměru dvou prostředních hodnot (Čermáková et al., 1995, p. 13).

Modus je hodnota pro daný znak typická, neboť se nejčastěji opakuje, má tzv. největší četnost.

3.2.2.3.3 Míry variability

Míry variability jsou dle Čermákové a Střelečka (Čermáková et al., 1995, pp. 14-16) proměnlivosti hodnot. Pokud je variabilita znaku nízká, pak lze pokládat příčiny, jež ji způsobují za nepodstatné. Naopak vysoká variabilita většinou vypovídá o přítomnosti extrémních hodnot.

Variační rozpětí udává rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší hodnotou (Čermáková et al., 1995, p. 15). Variační rozpětí dle Hendla (Hendl, 2004, p. 96) se počítá jen zřídka, ačkoliv jeho zjištění je jednoduché. Nevýhoda variačního rozpětí spočívá ve velké citlivosti vůči odlehlým hodnotám.

Rozptyl je aritmetickým průměrem čtverců odchylek od aritmetického průměru (Čermáková et al., 1995, p. 15). U rozptylu platí, že čím více jsou data tzv. rozházená, tím je rozptyl větší (Tvrdlík, 1998, p. 22).

Směrodatná odchylka je druhou odmocninou z rozptylu (Čermáková et al., 1995, p. 16). Bývá uváděna ve stejných jednotkách jako zkoumaný statistický znak, což je její výhodou (Seger, Hindls & Hronová, 1998, p. 50).

Variační koeficient je charakterizován jako podíl směrodatné odchylky a aritmetického průměru (Čermáková et al., 1995, p. 16).

ANOVA (neboli analýza rozptylu) se zabývá rozborem vlivu několika faktorů na určitou veličinu při prováděném experimentu (Reif, 2000, p. 130).

3.2.2.4 Výsledky marketingového výzkumu

Marketingovým výzkumem se rozumí shromažďování, zaznamenávání a analyzování údajů, které se týkají marketingu určitého zboží nebo služeb (Majaro, 1996, p. 69).

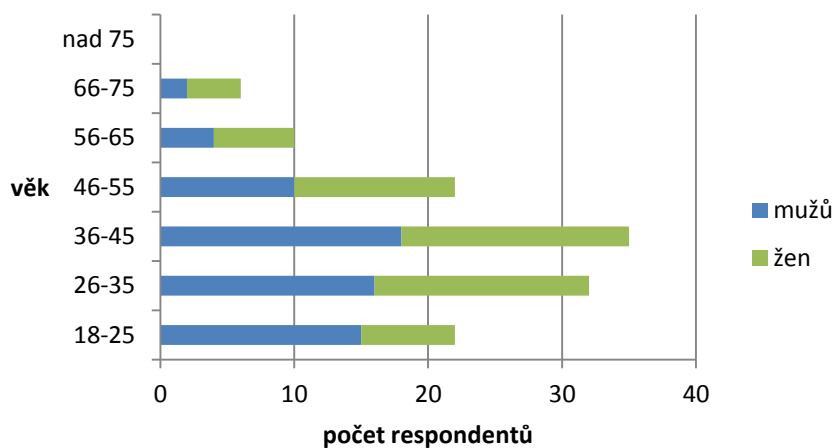
Jelikož žádný trh není zcela homogenním, neboť obsahuje různé skupiny spotřebitelů s odlišnými potřebami a požadavky, je zpravidla nutná segmentace (Stehlík a kol. 1997, s. 59). Při segmentaci trhu jsou spotřebitelé soustřeďováni do homogennějších skupin, dle znaků ovlivňujících jejich tržní chování, jejich postoje k určité nabídce a jež vedou k potřebě diferencovat marketingové přístupy k těmto skupinám (Boučková, Horáková, Hrdinová, Kališová, Koudelka et al. 1999, p. 81).

Podle Kotlera (Kotler, 2000, pp. 41-42) lze trh rozdělit na řadu široce definovaných segmentů. Těmito segmenty jsou: segmentace podle očekávaného přínosu, demografická segmentace, podle příležitostí, podle intenzity používání a segmentace podle životního stylu. Při určování souboru segmentů je možnost zaměření se na jednosegmentový marketing či vícesegmentový marketing.

A. Demografická segmentace

Respondenti byli dotazováni na pohlaví a věk (obrázek 2.). Nejvíce dotazovaných je zařazeno v kategorii 36 – 45 let, oproti tomu žádný respondent nebyl v kategorii nad 75 let.

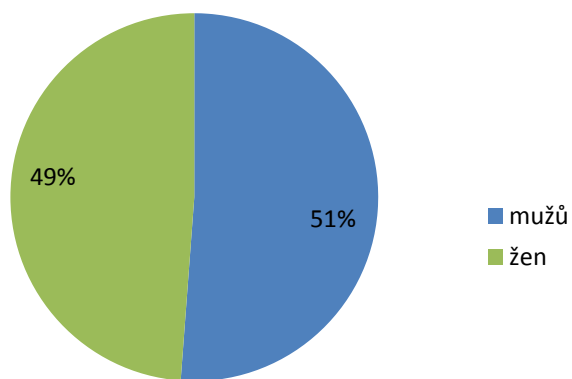
Obrázek 2. Pohlaví a věk respondentů, n = 127

Zdroj: *Vlastní výzkum*

V dotazníkovém souboru byl poměr mužů a žen značně vyrovnaný, pouze o 1% zde převažují muži (obrázek 3.).

Obrázek 3. Pohlaví respondentů, n = 127

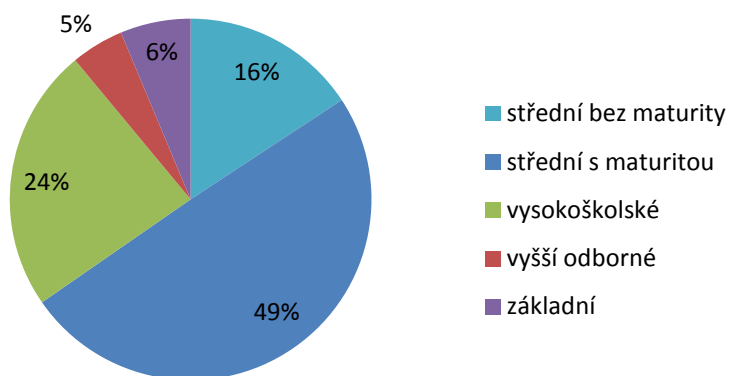

Zdroj: *Vlastní výzkum*

B. Socio-ekonomická segmentace

Většina respondentů má nejvyšší dokončené vzdělání středoškolské s maturitou (49%), poté následuje vysokoškolské vzdělání (24%) a střední bez maturity (16%). Nejmenší podíl mají respondenti s vyšším odborným vzděláním (obrázek 4.).

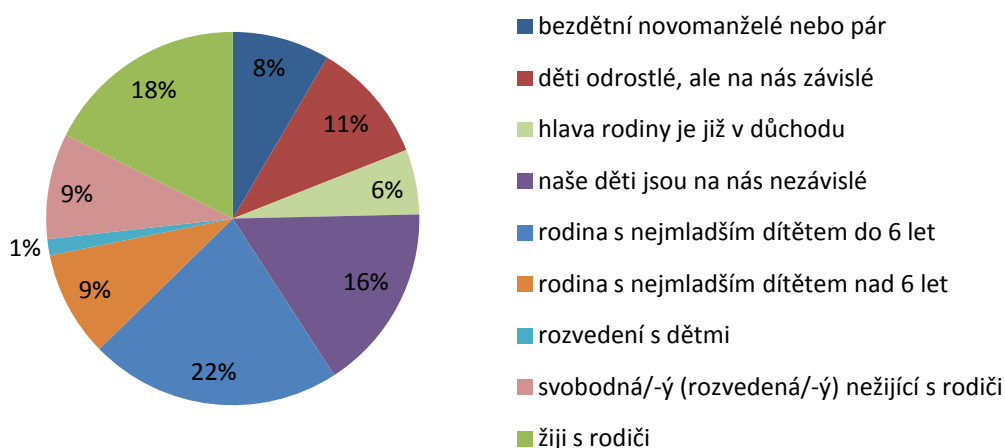
Obrázek 4. Nejvyšší dokončené vzdělání

Zdroj: *Vlastní výzkum*

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že většina návštěvníků cestovního ruchu tvoří rozvedení rodiče s dětmi (22%), druhou nejpočetnější skupinu obsahují respondenti žijící s rodiči a třetí nejobsáhlejší skupinu představují dotazovaní, jejichž děti jsou na nich nezávislé (obrázek 5.).

Obrázek 5. Fáze životního cyklu, n = 127

Zdroj: *Vlastní výzkum*

C. Geografická segmentace

Tabulka 1. Vzdálenost místa bydliště

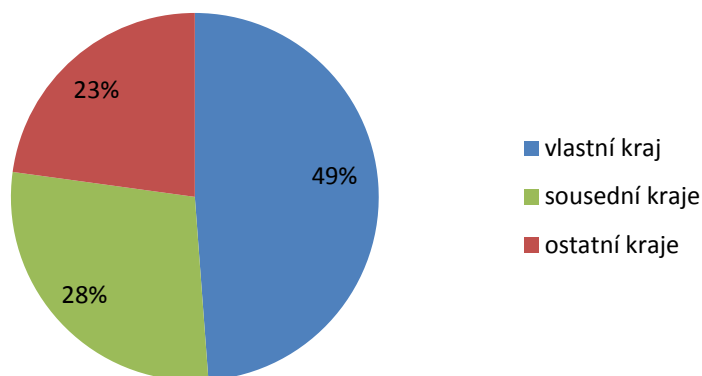
kraj	okres	počet návštěvníků
Praha	hl. m. Praha	10
Středočeský	Beroun	2
	Kladno	2
	Praha - východ	2
	Příbram	4
	Rakovník	1
Jihočeský	České Budějovice	1
	Český Krumlov	1
	Prachatice	2
	Strakonice	5
	Tábor	4
Plzeňský	Domažlice	1
	Klatovy	7
	Plzeň - město	32
	Plzeň - jih	8
	Plzeň - sever	3
	Rokycany	5
	Tachov	6
Karlovarský	Cheb	6
	Karlovy Vary	2
	Sokolov	1
Ústecký	Chomutov	3
Liberecký	Česká Lípa	3
	Jablonec n. Nisou	1
	Semily	1
Královéhradecký	Hradec Králové	2
	Trutnov	1
Pardubický	Pardubice	1
Vysočina	Havlíčkův Brod	1
	Pelhřimov	2
Jihomoravský	Brno - město	1
	Brno - venkov	1
Olomoucký	Olomouc	1
	Prostějov	1
Zlínský	Uherské Hradiště	1
Moravskoslezský	Frýdek - Místek	1
Čadca (Slovenská republika)	Čadca	1

Zdroj: *Vlastní výzkum*

Při zjišťování vzdáleností bydliště respondentů jsme rozdělili jednotlivé kraje na vlastní kraj (Plzeňský), sousední kraje (Středočeský, Jihočeský, Karlovarský a Ústecký) a na kraje ostatní (Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Vysočina, Jihomoravský,

Olomoucký, Zlínský, Moravskoslezský a kraj Čadca, který je ve Slovenské republice). Největší množství návštěvníků bylo z Plzeňského kraje (49%), 28 % návštěvníků přijelo ze sousedních krajů a 23% z ostatních krajů České a Slovenské republiky (obrázek 6.).

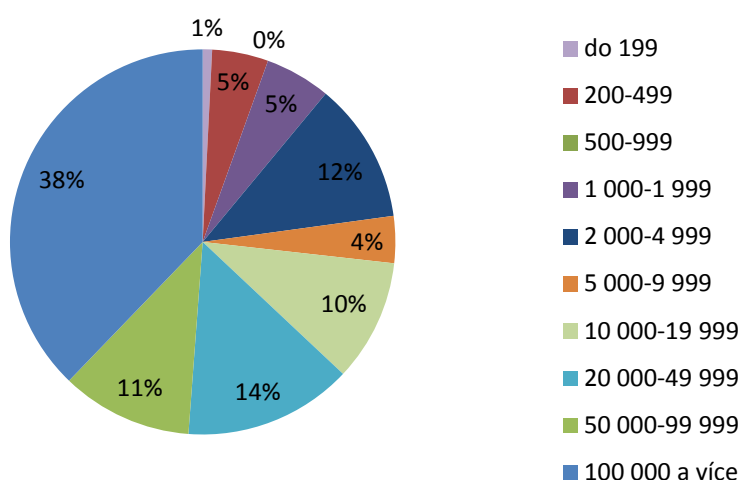
Obrázek 6. Vzdálenost místa bydliště, n = 127

Zdroj: Vlastní výzkum

Největší podíl na návštěvnosti ve vymezeném území mají obyvatelé žijící ve městech s více jak 100 000 obyvateli (obrázek 7.). To nám potvrzuje i skutečnost, že tyto lokality navštívilo 30 obyvatel Plzně, která má 168808 obyvatel a 10 obyvatel z hlavního města Prahy, která má 1257158 obyvatel (Český statistický úřad, 2011).

Obrázek 7. Velikost místa bydliště dle počtu obyvatel, n = 127

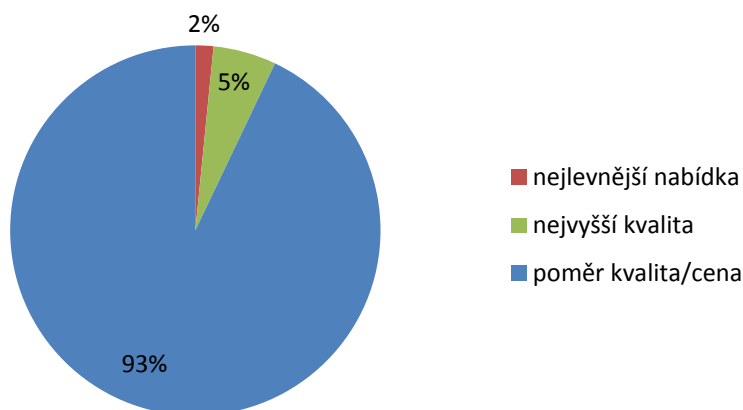

Zdroj: Vlastní výzkum klasifikován podle ČSÚ

D. Psychografická segmentace

Při výběru dovolené 93% respondentů upřednostňuje poměr ceny a kvality oproti tomu pouhá 2% dotazovaných preferují nabídku nejlevnější nabídky, která by měla uspokojit jen jejich minimální nároky (obrázek 8.).

Obrázek 8. Preference výběru dovolené

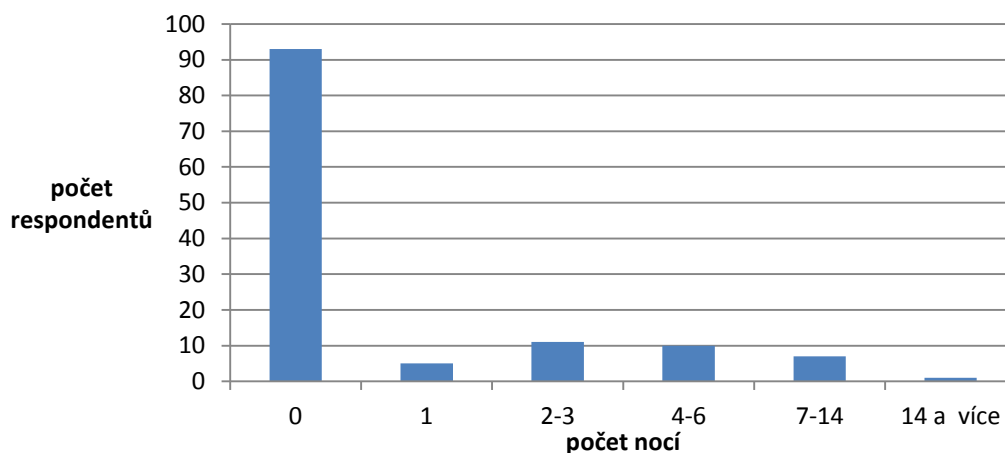

Zdroj: Vlastní výzkum

E. Behavioristická segmentace ve vztahu k cestování

Na otázku aktuální délky dovolené nejvíce respondentů odpovědělo 0 nocí (obrázek 9.). Tuto skutečnost nám potvrzuje i fakt, že většina respondentů má bydliště v Plzeňském kraji.

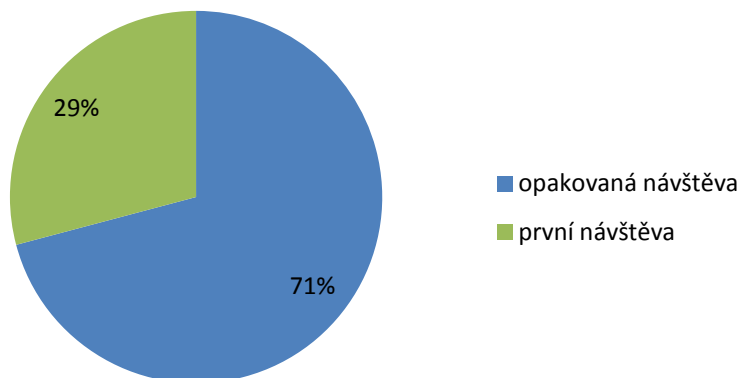
Obrázek 9. Délka dovolené, n = 127

Zdroj: Vlastní výzkum

Při dotazu na opakovanost návštěvy bylo zjištěno, že 71% respondentů lokalitu již alespoň jednou navštívilo (obrázek 10.).

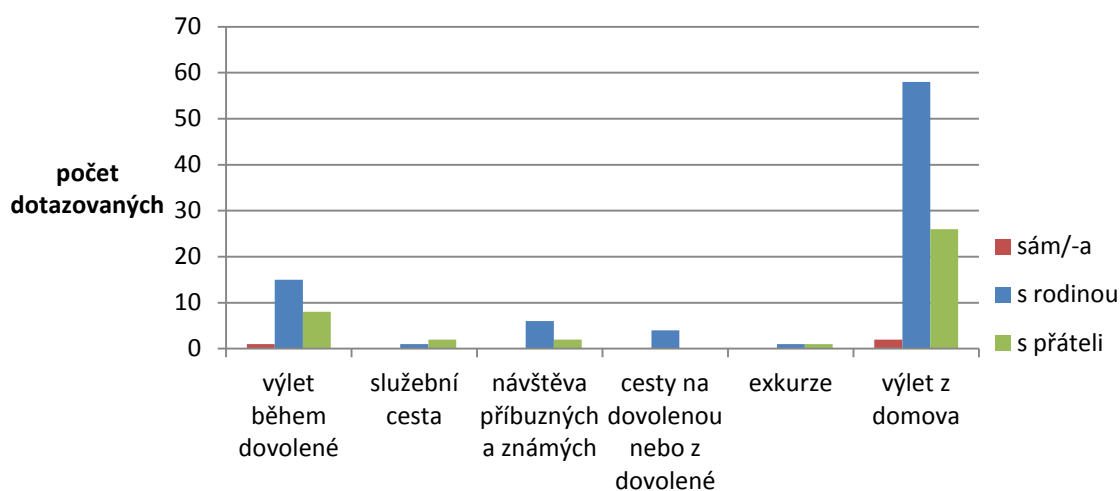
Obrázek 10. Opakovanost návštěvy, n = 127

Zdroj: Vlastní výzkum

Ze šetření bylo zjištěno, že respondenti nejvíce navštěvují obě lokality především s rodinou, pak s přáteli a nejméně sami (jen 3 dotazovaní). Největší podíl zde mají dotazovaní, jež měli výlet z domova s rodinou a ti, kteří absolvovali výlet z domova s přáteli (obrázek 11.).

Obrázek 11. Typ cestování, n = 127

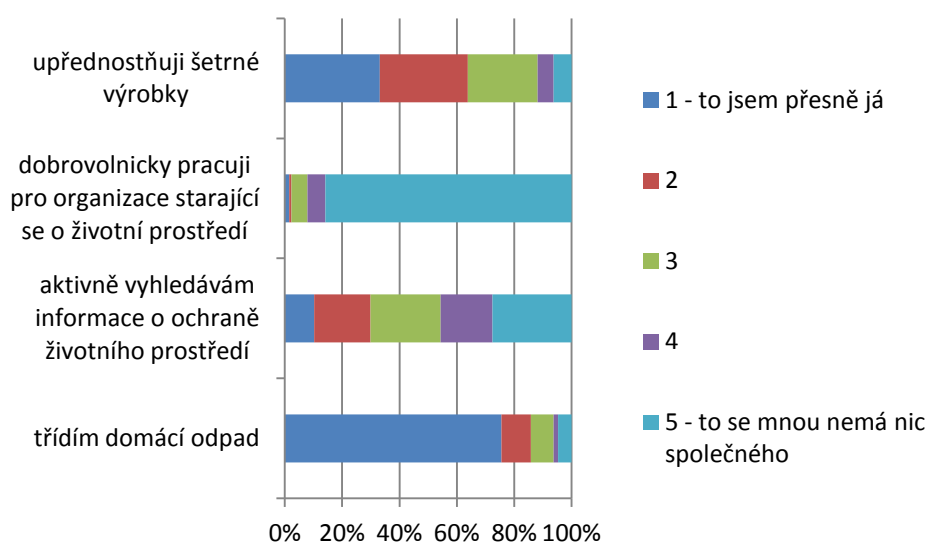

Zdroj: Vlastní výzkum

F. Behavioristická segmentace ve vztahu k prostředí

Mezi další významné prvky, jež byly obsahem výzkumu, patří vztah k životnímu prostředí. Z výzkumu vyplynulo, že většina dotazovaných třídí domácí odpad (76%) a dávají přednost výrobkům šetrným k životnímu prostředí. Na druhou stranu respondenti skoro vůbec dobrovolnicky nepracují pro organizace zaměřené na životní prostředí a ve většině případů ani sami nevyhledávají informace o ochraně životního prostředí (obrázek 12.).

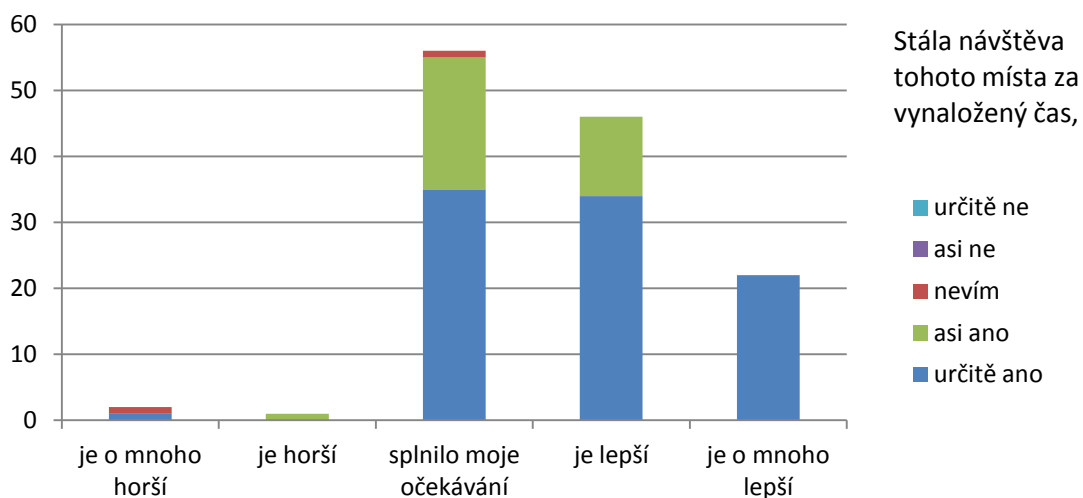
Obrázek 12. Vztah k životnímu prostředí

Zdroj: *Vlastní výzkum*

K dalším zásadním prvkům, studovaným v případě chování zákazníků v cestovním ruchu ve vztahu k destinaci, patří percepce spokojenosti s místem a cenou, vyúsťující v proklamované další chování respondentů.

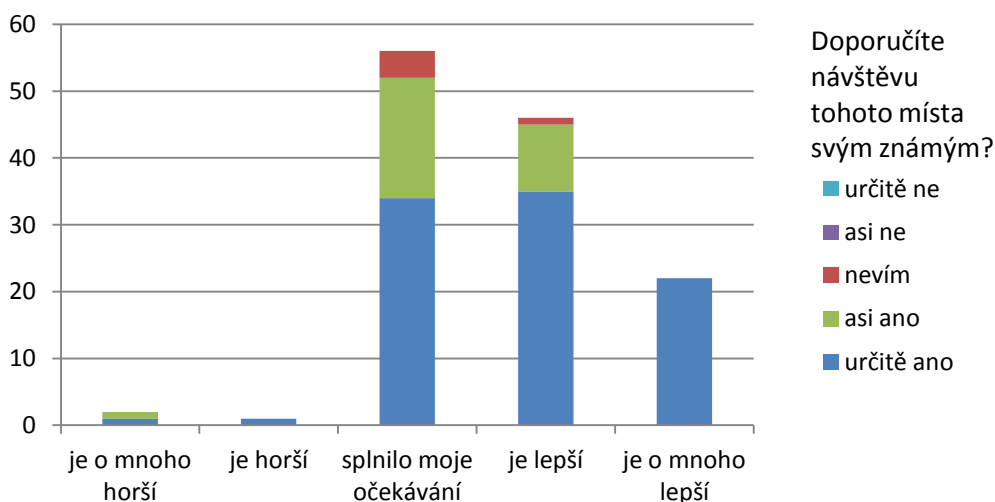
Obrázek 13. Působení místa ve vztahu s vynaloženým úsilím a penězi, n = 127

Zdroj: *Vlastní výzkum*

Návštěva respondentů daného místa u většiny splnila jejich očekávání a místo na ně působilo lépe, dokonce i v několika případech mnohem lépe. Převážná většina respondentů si myslí, že návštěva toho místa stála za vynaložené prostředky (obrázek 13.).

Obrázek 14. Působení místa ve vztahu k dalšímu chování, n = 127

Zdroj: *Vlastní výzkum*

Při zjišťování, zdali dotazovaní doporučí návštěvu tohoto místa svým známým, jsme došli k obdobným výsledkům jako u odpovědí na otázku, zdali stála návštěva za vynaložený čas, peníze a úsilí. Všichni z dotazovaných řekli, že doporučí návštěvu svým známým (obrázek 14.).

4 VÝSLEDKY

4.1 Diverzifikace struktury předpokladů cestovního ruchu.

4.1.1 Fyziognomie (přírodní předpoklady)

4.1.1.1 Předpoklady dané atmosférou

Plzeňský kraj leží v klimaticky mírném pásmu. Kvůli proměnlivosti terénu a vlivu oceánu a pevniny má počasí sklony ke kolísání (Podhorský, 2009, pp. 10-11).

Centrální část pánve leží v nejteplejší mírně teplé oblasti MT 11 (Plzeň 7,8°C) z celého plzeňského bioregionu (Mladý In Culek, 1996, p. 127). V oblasti Plzeňska se průměrné lednové teploty pohybují od -3 až +1 °C a červencové teploty okolo 16 až 18 °C (Procházka, 2004, pp. 11-12).

Plzeňský bioregion se nachází ve srážkovém stínu, kde v Plzni je 518 mm a v Doudlevcích pouhých 495 mm (Mladý In Culek, 1996, p. 127).

V pánvi jsou možné inverzní rozdíly regionálního rozsahu. V údolích jsou předpoklady pro tvorbu silných údolních inverzí a expozičního klimatu (Mladý In Culek, 1996, p. 127).

Podnebí v Plzeňském kraji se výrazně liší v závislosti na nadmořské výšce (Procházka, 2004, pp. 11-12). Plzeňsko patří počtem slunečných hodin za rok, který činí 1500 až 1600 h, k více oblačným oblastem ČR (Procházka, 2004, pp. 11-12).

4.1.1.2 Předpoklady dané hydrosférou

Plzeň se nachází v pozoruhodném hydrologickém uzlu. Do města vtékají čtyři řeky, jimiž jsou Úhlava, Úslava, Radbuza a Mže a z města pak vytéká jediná řeka s názvem Berounka (Lacika, 2006, p. 48). První soutok řek se nachází v Doudlevcích, kde se stéká Úhlava s Radbuzou. Krátce po průtoku středem města se řeka Radbuza připojí ke Mži a společně tak tvoří Berounku. Berounku pak ještě na území města posílí řeka Úslava (Rauch, Němejcová, Žáková & Chvalová, 1998, p. 6). Řeka Berounka je dostatečně vodnatá poklidná řeka a její tok je sjízdný prakticky po celý rok (Rauch et al., 1998, p. 89).

Říční erozí vzniklo podél řek značné množství meandrů, ostrohů a slepých ramen, která tvoří mnoho malebných zákoutí (Rauch et al., 1998, p. 6).

V blízkém okolí Plzně mají velmi významnou funkci umělé vodní plochy. V roce 1973 byla postavena vodní nádrž České údolí, jež měla posílit rekreaci. Ovšem nevhodné technické parametry a přítok živinových látek každý rok způsobují nevhodnou kvalitu vody ke koupání. Kvalitnější rekreační a ekologicko-krajinou funkci plní soustava rybníků v povodí Boleveckého potoka. Souhrnná plocha těchto rybníků celkem tvoří 80 ha (Kopp In Matušková & Novotná, 2007, p. 71).

Dle Hrobotické (Hrbotická, 2005, pp. 14-15) se dovídáme, že plzeňské rybníkářství má počátky již v 15. století. Páteří boleveckých rybníků je Bolevecký potok, který pramení pod Krkavcem. Po šesti kilometrech tento potok ústí do Berounky. Hráz Boleveckého rybníka je 250 m dlouhá a 12 m vysoká. Další rybníky z této soustavy vznikly na přelomu 17. a 18. století, mezi nimi jsou rybník Košinář, Senecký rybník a Třemošenský rybník. Rybníční soustava byla velmi propracovaná, obsahovala rybníky třecí, výtažné a kapří. V 19. století většina rybníků bolevecké soustavy ztratila svoji ekonomickou funkci a začala sloužit především pro rekreaci.

Podle Koppa (Kopp In Matušková & Novotná, 2007, p. 71) se na území Plzně též nacházejí podzemní vody. Lze zde vymezit tři rozdílné typy hydrogeologických struktur, jimiž jsou:

- puklinový kolektor proterozoika, který převažuje v jihovýchodní části Plzně,
- střídání průlinovo-puklinových kolektorů a izolátorů karbonu, jež se nachází v severozápadní části Plzně,
- průlinové kolektory kvartéru a neogénu říčních teras a současných niv.

Tyto podzemní vody lze využít pouze jako doplňkový zdroj místní vody. Výjimku tvoří významné usazeniny v kvartéřních uloženinách nivy Mže a Berounky, které využívá Plzeňský prazdroj jako základní zdroj vody k výrobě svého piva. Na Roudné je celkem 5 artézských studní hlubokých 80-100m, voda v nich má výborné vlastnosti, stálé složení a stabilní teplotu 10,5°C.

4.1.1.3 Předpoklady dané litosférou

Podle Krafta (Kraft In Matušková & Novotná, 2007, p. 39-47) tvoří stavbu Plzeňské kotliny horniny svrchního proterozoika, staršího a mladšího paleozoika, terciéru a kvartéru.

- Svrchní proterozoikum je tvořeno mocným vrstevním sledem dlouhým několik kilometrů. V tomto sledu převládají tmavé a černé jílovité břidlice, prachovce, droby a vulkanické produkty.
- Starší paleozoikum představují především zvrásněné uloženiny, které zasahují do širšího okolí Plzně jen okrajově.
- Mladší paleozoikum je patrné v západní části Plzně, která spočívá na podložních karbonských sedimentech, zčásti překrytých třetihorními a kvartévními usazeninami řek.
- V terciéru a kvartéru směřovaly toky miocénní říční sítě do oblasti Plzeňské kotliny, v jejichž místech nalezneme štěrky a písky.

V nejbližším okolí Plzně, zejména směrem na sever, převládají pískovce a lupky permokarbonu. Jihovýchodně od Plzně jsou břidlice a pískovce barrandienského ordovika a nemetamorfovaný střední oddíl proterozoika, což jsou břidlice a droby s vložkami buližníků. V bližším okolí Plzně jsou také velmi významné okrsky neogenních písků, jílu a štěrků, z kvartévních především sprašové hlíny. Také se zde vyskytují malé plochy štěrkopískových teras. Rašeliny jsou zde spíše malé a vzácné (Mladý In Culek, 1996, p. 126).

Reliéf tvoří především plochá pánev s okolními pahorkatinami, jež jsou generelně ukloněné k jejímu středu (Mladý In Culek, 1996, p. 126). Tento reliéf kolísá ve výškovém rozmezí 100 metrů. Centrum města Plzně se nachází ve výšce 310 m. n. m. Okraj Plzně je obklopen výraznými vrchy, mezi něž patří Chlum (416 m. n. m.), Sylvánský vrch (414 m. n. m.), Švabiny (409 m. n. m.), Hůrka (378 m. n. m.), Homolka (373 m. n. m.) a Radyně (567 m. n. m.) (Dokoupil In Matušková & Novotná, 2007, p. 31).

Jihovýchodní část města Plzně je tvořena břidlicí, na mnohých místech je možné se setkat s vyvěřelinami: žulou u Štěnovického Borku a Čižic, spility na Homolce a Chlumu, buližníky na Radyni a Ostré hůrce. Severně od Malesic a Ražic se táhnou pískovce. V těchto prvohorních vrstvách se vyskytuje kamenné uhlí a kaolin (Rauch et al., 1998, p. 6).

4.1.1.4 Předpoklady dané biosférou

Oblast Plzeňské kotliny spadá do území s lesní střeoevropskou květenou (Chocholoušková In Matušková & Novotná, 2007, p. 74).

Dřívější vegetace v okolí Plzně je velmi pozměněna zemědělskou činností a zástavbou. Většinu oblasti Plzeňska tvoří smrkové a borové monokultury s příměsí modřínu. Výjimku zde tvoří mimo jiné přírodní rezervace Zábělá, ve které rostou byliny kvetoucí v podrostu listnatého lesa (Chocholoušková In Matušková & Novotná, 2007, p. 74).

V Bolevecké rybníční soustavě, v níž se nachází i PR Kamenný rybník, se nacházejí zajímavé druhy rostlin. V PR Kamenný rybník najdeme klikvu bahení, rákos obecný, ostřici plstnatoplodou, ostřici českou, vzácnou světle zelenou trávou tajničku rýžovitou nebo úpor peprný, který roste na dně rybníku (Chocholoušková In Matušková & Novotná, 2007, p. 74).

Plzeň tvoří acidofilní doubravy, dubohabřiny a podél toků luhy a olšiny. V severozápadní části jsou borové doubravy, subxerofilní doubravy a společenstva na skalách v kaňonu Berounky (Chocholoušková In Matušková & Novotná, 2007, p. 74).

V mnohých místech boleveckých lesů se můžeme dodnes setkat s méně obvyklými druhy jehličnanů, které tam pokusně vysadil profesor pražské lesnické fakulty Josef Sigmond. Mezi tyto méně obvyklé jehličnany patří borovice vejmutovka, jihoevropská borovice černá, americká borovice tuhá, borovice banksovka a další (Svobodová & Dlouhý, 2007, p. 63). Po Josefu Sigmondovi byla pojmenována naučná stezka, jež spojuje přírodní zajímavosti na Plzeňském předměstí (Svobodová et al., 2008, p. 90).

Dle Chocholouškové (Chocholoušková In Matušková & Novotná, 2007, pp. 76-77) lze současnou flóru na území Plzně rozčlenit do čtyř následujících skupin:

- nové druhy zjištěné po roce 1996: řebříček tužebníkovitý, ambrozie peřenolistá, pelyněk metlatý, dvouzubec nicí, ostřice česká, štětinec laločnatý, blatněnka vodní, rozchodník španělský, štětíčka větší a jestřabina lékařská,
- druhy, jež jsou nyní hojnější než v minulosti: lebeda lesklá, měrnice černá, třtina křovištní, sléz přehlížený, mochna husí, hulevník Loeselův a vratič obecný,
- druhy s menším výskytem než dříve a téměř vymizelé: lopuch menší, bodlák obecný, vrbotka růžová, psineček výběžkatý, zblochanec oddálený, pelyněk

roční, lebeda růžová, merlík hroznový, mezlík zední, merlík městský a merlík smrdutý,

- druhy, které jsou typické pro ruderalní flóru Plzně: řebříček obecný, pelyněk černobýl, kokoška pastuší tobolka, pcháč oset, svlačec rolní, turanka kanadská, srha laločnatá, pýr plazivý, pětour maloúborný, pampeliška a kopřiva dvoudomá.

Plzeňskou kotlinu obývá zvířena typická pro střední Evropu. Na Plzeňsku se již jen velmi vzácně nachází chráněný tesařík zavalitý, otakárek fenyklový a otakárek ovocný. Úbytek druhového bohatství plzeňské fauny byl údajně vyvolán antropickou zátěží (Němec In Matušková & Novotná, 2007, p. 78).

Z Plzně postupně mizí savci, kteří žijí v kulturních stepích. Mezi téměř vymizelé druhy patří sysel obecný, křeček polní a tchoř stepní (Němec In Matušková et al., 2007, p. 78).

Antropizace prostředí neznamená nutný úhyn určitého druhu, může představovat i možnost rozvoje živočichů synantropních druhů, kteří naopak vyhledávají blízkost sídel. Mezi tyto synantropní živočichy patří rorýs obecný, vlaštovka obecná, jiříčka obecná, vrabec domácí a sova pálená (Němec In Matušková et al., 2007, p. 79).

Hojněji nežli ve volné přírodě se ve městě nachází poštolky obecné, straky obecné a kavky obecné, na sídlišťích je to pak chocholouš obecný. Ve městě se také vytvořily stálé městské populace kosa černého, jejichž hustota osídlení je zde větší, nežli v lesích. K dalšímu typickému ptactvu města patří racci chechtaví, havrani a holubi hřivnáči. Za účelem utlumení holubů byl ve městě reintrodukován sokol stěhovavý. V Plzni je též možné zaslechnout zpěv rehka zahradního či lejska šedého (Němec In Matušková et al., 2007, pp. 79-80).

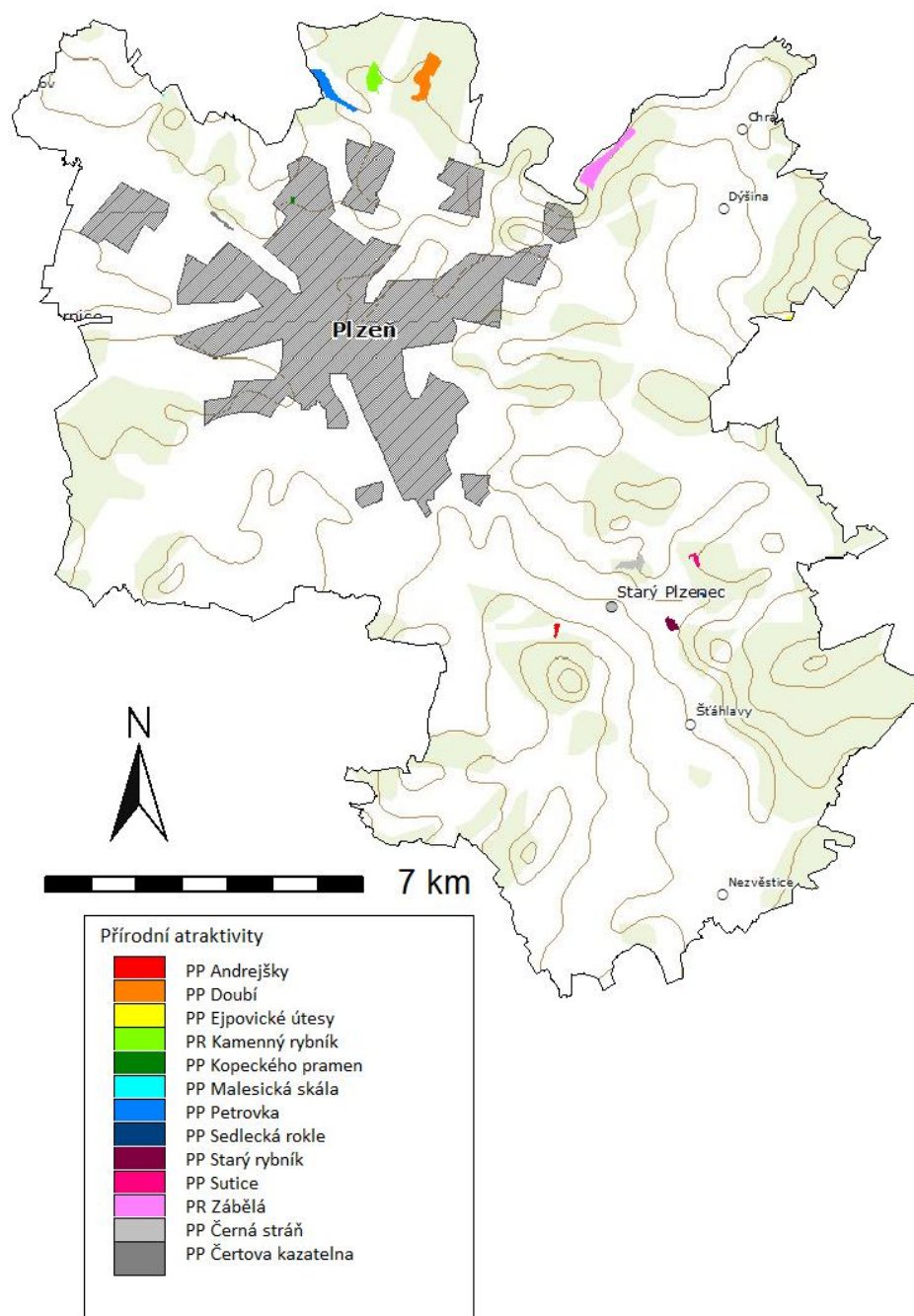
Vyjma běžných druhů ptáků obývají město a přilehlé zahrady, lesy a skalnaté svahy také datel černý, ledňáček říční, slavík obecný, jestřáb lesní, výr velký, sova pálená, sýček a puštík obecný (Rauch et al., 1998, p. 8).

Při tuhých zimách, kdy jsou rybníky zamrzlé, se vodní ptáci shlukují na tekoucích vodách. V tomto období je možné na řece Berounce shlédnout kromě obvyklých divokých kachen a labutí velkých také volavky popelavé, kormorány velké, morčály velké, volavku bílou nebo orla mořského (Svobodová & Dlouhý, 2008, p. 90).

Ve městě také zdomácnělo mnoho savců. Mimo obyčejných příživníků, mezi něž patří myš domácí, potkan a hraboš polní, se v Plzni nacházejí často i šelmy, jako je liška obecná, kuna skalní, hranostaj a tchoř tmavý. Mezi kopytníky, kteří zde žijí, patří prase divoké a srnec obecný. Rovněž se zde můžeme setkat s letouny, netopýrem hvízdavým, netopýrem večerním, netopýrem rezavým a netopýrem dlouhouchým (Němec In Matušková et al., 2007, p. 80).

Na vymezeném území je celkem 13 význačných přírodních atraktivit (obrázek 15.), z čehož jsou dvě přírodními rezervacemi a zbylých jedenáct jsou přírodními památkami. Kamenný rybník je přírodní rezervace s ojedinělým rašeliništěm, v němž můžeme nalézt významná společenstva rašelinné flóry, a slatinou louku s výskytem vzácných druhů rostlin. Přírodní rezervace Zábělá představuje přirozený reliktní bor a smíšený lesní porost habrové doubravy s hojnou hájovou vegetací. Ve vymezené oblasti se nacházejí následující přírodní rezervace: bulžníkové skály Andrejšky, borová doubrava Doubí, paleontologická lokalita Ejpovické útesy, Kopeckého pramen s minerální vodou, Malesická skála, Petrovka, Sedlecká rokle, Starý rybník, Sutice, paleontologické naleziště Černá Stráň a skalní defilé Čertova kazatelna (AOPK ČR, 2012).

Obrázek 15. Struktura přírodních atraktivit

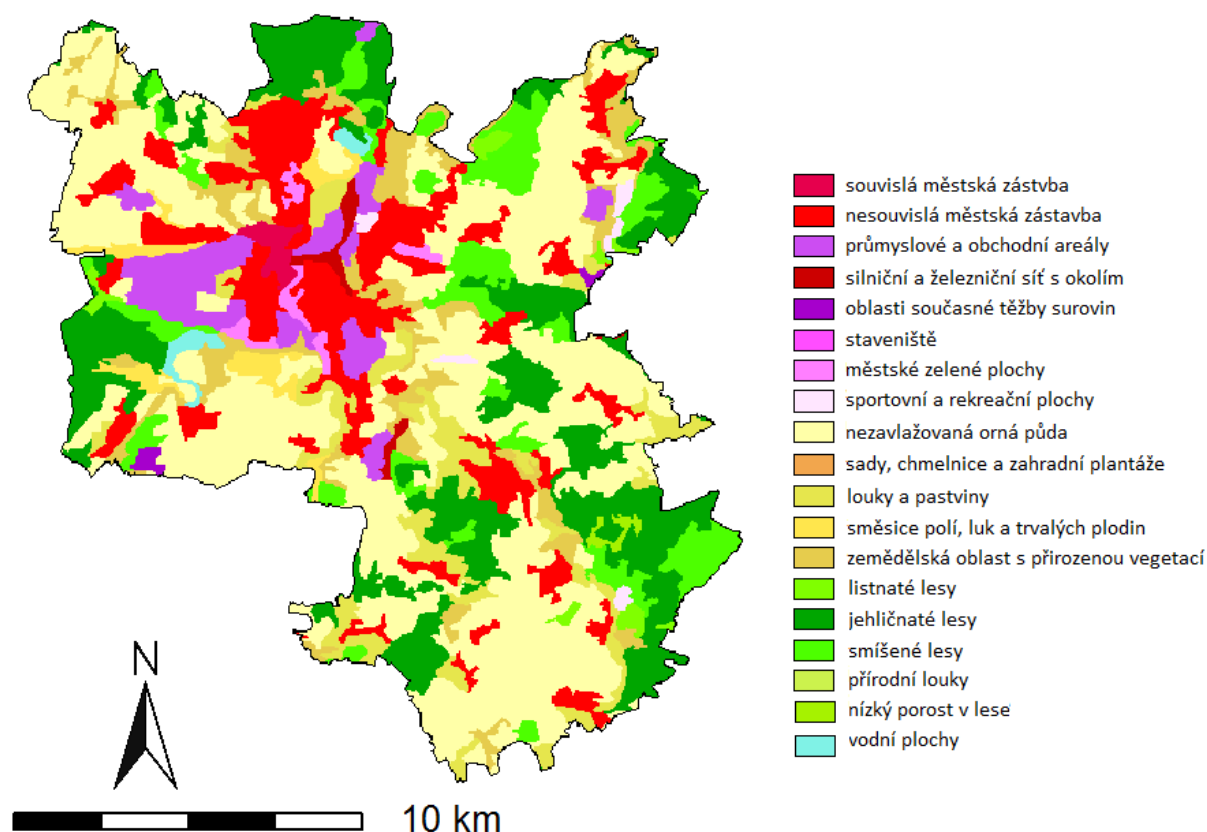

Zdroj: *Vlastní výzkum*

4.1.1.5 Předpoklady dané krajinou

K vyobrazení využití půdních povrchů na vymezeném území slouží databáze Corine 2000. Na vymezeném území převažuje především nesouvislá městská zástavba, nezavlažovaná orná půda a jehličnaté lesy. Ve vymezeném území se též hojně vyskytují smíšené lesy, souvislá zástavba a průmyslové a obchodní areály. Nejmenší část půdy zabírají sportovní a rekreační plochy a oblasti těžby surovin (obrázek 16.).

Obrázek 16. Krajinný pokryv podle klasifikace Corine

Zdroj: Corine

4.1.2 Kultura (kulturně historické předpoklady)

4.1.2.1 Jazyk

Typické pro oblast Plzeňska je tzv. plzeňština, která se vyznačuje především velice otevřenou artikulací, změnou koncovek většiny příslovečných otázek (kam = kampa, co = copa, jak = japa atd.), natahováním koncovek množného čísla podstatných jmen skupin

obyvatel (policajtí, klucí, vojáci apod.), deviací ukazovacích zájmen do specifických tvarů (toto - tůto, tudy - tůtady, tento - tůten) a také výskytem naprosto originálních slov (Necyklopedie, 2012).

4.1.2.2 Náboženství a vzdělávání

Plzeň byla od dob husitských oporou katolicismu v zemi a po třicetileté válce si katoličtí kněží udržovali hospodářskou a společenskou moc. Katolické duchovenstvo se dělilo na světské kolem fary a na početnější mnišské kolem dominikánského a františkánského kláštera. Dominikáni byli bohatý řád s velkým množstvím pozemkových majetků. Františkáni naopak patřili k chudší řeholi observantů, jež neměli vlastnit majetek. Hlavou světského kněžstva byl plzeňský arciděkan. Od roku 1993 je v Plzni zřízeno biskupství. Z kostela sv. Bartoloměje se stala katedrála, budova fary byla rekonstruována a nyní slouží jako sídlo biskupského úřadu (Hrbotická, 2005, pp. 18-19).

Současně bylo také velmi rozšířené židovství. Jeho důležitost ukazuje skutečnost, že Plzeň má dvě synagogy Starou synagogu a Velkou synagogu. Velká synagoga je, co se velikostí týče, třetí největší na světě, hned po jeruzalémské a budapešťské synagoze (David, Dobrovolná & Soukup, 2005a, p. 25).

V 16. století byly plzeňské městské školy na velmi vysoké úrovni a vytvářely široké základy humanistického básnictví i vědy (Kumpera, 2002, p. 24).

Pro rozvoj českého školství bylo velmi významné působení Václava Petáka v Plzni, který byl členem městské rady a odpovídal za národní školství celého království. Spolek přátel vědy a literatury české založen r. 1878 měl také značný podíl na budování škol v Plzni. Tento spolek se postaral o otevření vyšší dívčí školy (Hrbotická, 2005, p. 38).

Město Plzeň bylo roku 1885 na základě pokynu Petáka rozděleno do čtyř školských obvodů, v každém z těchto obvodů byla zřízena pětiletá dívčí škola a pětiletá chlapecká škola. Za dobu působení Václava Petáka byla vystavěna mohutná školní budova, vznikla dvoutřídní obchodní škola, byl otevřen učitelský ústav a otevřeno nové české gymnázium (Hrbotická, 2005, p. 38).

Od roku 1933 se v českých středních školách učilo podle upravených rakouských osnov, gymnázia byla osmiletá a reálky sedmileté. Na plzeňských středních školách působili významní pedagogové a umělci (např. Josef Skupa). Česká průmyslová škola, jež byla

založena roku 1885, byla rozdělena v roce 1926 na dva samostatné ústavy: na průmyslovou školu strojnickou a průmyslovou školu stavební. Na hospodářské škole na Lochotíně byli vychováváni odborníci na živočišnou a rostlinnou výrobu. O studenty, jež dojížděli za vzděláním ze vzdálenějších oblastí, bylo postaráno ve Studentském domě na Denisově nábřeží (Hrbotická, 2005, p. 49).

K dalšímu prudkému rozvoji v Plzni v oblasti školství docházelo v prvních letech Československé republiky (Hrbotická, 2005, p. 49).

V současnosti je na území města Plzně 31 základních škol, 19 středních a odborných škol, 6 gymnázií, samostatná Lékařská fakulta UK a 7 fakult Západočeské univerzity (Hrbotická, 2005, p. 49).

Od roku 1876 je v Plzni zřízena městská knihovna. Dnes má Knihovna města Plzně 11 poboček pro čtenáře a bibliobus pro cesty za čtenáři (Hrbotická, 2005, p. 49).

4.1.2.3 Gastronomie

Silným potenciálem k vybudování specifických gastronomických turistických produktů představují významní producenti nápojů, jimiž jsou Plzeňský Prazdroj, Stock a Bohemia Sekt (Vystoupil, Holešnická, Kunc, Maryáš, Seidenglanz et al., 2006, p. 120).

V meziválečném období se v Plzni – Božkově rozvinula likérka Stock Cognac Medical. Zpočátku tato likérka vyráběla brandy, ale od roku 1927 přešla s výrobou na známý Fernet Stock (Hrbotická, 2005, p. 46).

Plzeňský Prazdroj je zlatavý ležák, který patří k nejznámějším ze všech českých piv. Jeho hořký chmelový buket a plnou chuť mu dodává žatecký chmel a sudy z dubového dřeva, ve kterých zlatavý mok dozrává. Naopak Gambrinus se svým nižším obsahem alkoholu spadá pod lehká světlá sudová piva (Baedeker, 2009, p. 87). Pivovar Plzeňský Prazdroj nabízí možnost návštěvníkům seznámit se s procesem vaření piva prostřednictvím pravidelných prohlídek pivovaru (David, Dobrovolná & Soukup, 2005b, p. 166).

Kromě Plzeňského Prazdroje je v Plzni ještě další pivovar. Rodinný pivovar U rytíře Lochoty se nachází v městské čtvrti Lochotín a nabízí světlé a tmavé kvasnicové ležáky (David et al., 2005b, p. 166).

V roce 1942 vznikla ve Starém Plzenci společnost Bohemia Sekt, jež se zabývala výrobou šumivých vín (Rejstřík, 1998–2012). Na přelomu čtyřicátých a padesátých let ve

společnosti dočasně působil francouzský odborník Louis Girardot, který obohatil společnost o jeho zkušenosti s výrobou pravého šampaňského vína. Od té doby objem výroby postupně stoupal (Historie a současnost značky, 2012).

4.1.2.4 Řemesla

Ve 13. století, ihned po založení města, se v Plzni začalo vařit pivo. Právo várečné bylo uděleno 260 rodinám. Kvalita plzeňského piva však byla velmi proměnlivá, sládcí neměli potřebné vzdělání a každý si vařil pivo dle své chuti. Na základě velkých rozdílů v kvalitě piva se právovárečníci r. 1839 rozhodli spojit a vytvořit Měšťanský pivovar (pod dnešním názvem Plzeňský Prazdroj). Hranice jednoho milionu vyrobených hektolitrů piva v Plzeňském Prazdroji byla překročena v r. 1913 – 1914 (Hrbotická, 2005, pp. 24-25).

V Plzni pracovaly první české tiskárny. Již v roce 1468 byla v Plzni vydána nejstarší známá česká kniha Kronika trojanská. V 16. století v Plzni vynikala tiskařská officína Mikuláše Bakaláře Štětiny (Kumpera, 2002, p. 23).

V 1. polovině 19. století měla výroba převážně řemeslný charakter. V Plzni bylo proslulé především soukenictví. Soukenickou manufakturní výrobu založili bratři Tuschnerové. Ve své době byla tato výroba v Plzni jediným větším podnikem, který zaměstnával přes 800 lidí (Hrbotická, 2005, pp. 24-25).

Mezi další rozvíjející se podniky patřila koželužna bratří Ledererů a keramička Karla Königa na Lochotíně (Hrbotická, 2005, p. 24).

V okolí Plzně byl výrazný především rozvoj železářství. Lopatárna v Doubravce vyrobila ročně až 15000 lopat. Železo bylo zpracovááno v hamrech vytápěných dřevěným uhlím (Hrbotická, 2005, pp. 24-25).

Velmi významný byl pro město i obchod. Na čtyři výroční trhy do Plzně přijížděli obchodníci i z Německa. Zájem o tyto trhy ovšem upadl po zavedení železniční dopravy ve 2. polovině 19. století (Hrbotická, 2005, p. 24).

Významným podnikem v Plzni byla od r. 1873 papírna. Tato papírna vyráběla mnoho druhů papíru, které pak následně vyvážela i do Japonska a jižní Ameriky (Hrbotická, 2005, p. 46).

Velmi důležité jsou též Škodovy strojní závody, které představovaly největší zbrojovku Rakousko-Uherska a jednu z nejvýznamnějších továren Evropy první poloviny 20. století.

Ocel ze Škodových závodů dosahovala výborné jakosti a její kvalita tak představovala vstupenku na světové trhy (Svobodová et al., 2008, p. 74).

4.1.2.5 Umění

Gotické výtvarné umění, sochařství i malířství bylo chápáno především jako doplněk církevní architektury. Cennou plastikou se stala Plzeňská Madona z 2. pol. 14. století. Mezi nejhodnotnější západočeské památky gotického malířství patří nástěnné malby v kostele ve Starém Plzenci a v kapitulní síni františkánského kostela v Plzni (Kumepa, 2002, p. 26).

Divadelnictví je v Plzni spojeno též se třemi zásadními jmény, kterými jsou Pavel Švanda ze Semčic, Vendelín Budil a Zdeněk Hofbauer (Kumpera, 2002, p. 24).

V Plzni je velmi bohatý koncertní život, jehož počátky spadají do plzeňského studia Bedřicha Smetany mezi léty 1840 – 1843 (Kumpera, 2002, p. 24).

Ke konci 60. let 19. století působila v Plzni divadelní společnost Pavla Švandy ze Semčic, jež hrála pouze česky. Vzhledem k nevyhovující budově bylo r. 1902 postaveno nové městské divadlo, dnes Velké divadlo. Velké divadlo bylo slavnostně otevřeno představením Smetanovy Libuše. V plzeňském divadle účinkovalo mnoho herců a operních pěvců, jimiž jsou například Vendelín Budil, Eduard Vojan, Otýlie Beníšková, Eduard Kohout, Václav Vydra a další. Divadlo J. K. Tyla (Velké divadlo) má v současnosti čtyři umělecké soubory, jež vystupují souběžně na scéně Velkého a Komorního divadla. Divadlo J. K. Tyla se od r. 1993 zapsalo do kulturní mapy Evropy především jako kulturní dějiště každoročního Mezinárodního festivalu Divadlo (Hrbotická, 2005, pp. 38-41).

Komorní divadlo vzniklo na základě adaptace bývalého kina Univerzita, které bylo postaveno r. 1937. Pro divadelní účely slouží tato budova od 4. 12. 1965, kdy byla prvně slavnostně otevřena představením Tvrdohlavé ženy J. K. Tyla ke 100. výročí stálého českého divadla v Plzni (Hrbotická, 2005, p. 41).

Roku 1882 byl ustanoven Plzeňský filharmonický spolek, jehož dirigentem byl Hynek Palla. Nejúspěšnějším amatérským souborem byl ale plzeňský Hlahol. Pěvecký sbor Hlahol roku 1884 pod taktovkou Antonína Dvořáka uvedl skladatelovo oratorium Stabat mater. V roce 1885 Antonín Dvořák nastudoval a řídil premiéru kantáty Svatební košile. Hlahol v roce 1900 obsadil první místo v pěvecké mezinárodní soutěži v Bruselu a Paříži (Hrbotická, 2005, pp. 38-39).

V Měšťanské besedě vzniklo loutkové divadlo, v němž od roku 1917 působil Josef Skupa. S ním jsou spojeny postavy Spejbla, Hurvínka a Máničky (Hrbotická, 2005, p. 39).

V roce 1878 bylo v Plzni založeno muzeum, jeho výstavba byla však ukončena až o 35 let později. Na výstavbě muzea se podílela řada významných umělců (Hrbotická, 2005, p. 39).

Jiří Trnka, Josef Skupa, Alois Moravec a Josef Hodek jsou ve výtvarném umění pojmy. Literární dílo Bohumila Polana, působícího v Plzni, znamenalo hodnotu celonárodní. V Plzni také po dlouhá léta žil a tvořil spisovatel Šumavy Karel Klostermann (Kumpera, 2002, p. 24).

V Plzni v době baroka působila významná sochařská rodina Widmannů (Kumpera, 2002, p. 28).

Plzeň se chlubí velkým množstvím slavných rodáků, mezi něž patří dramatik a režisér Emil František Burian, grafik a ilustrátor Jiří Trnka, herec a spisovatel Miroslav Horníček a zpěvák Karel Gott (Procházka, 2004, p. 42). Mezi další slavné plzeňské rodáky můžeme zařadit barokního sochaře I. F. Platzera a herce Jindřicha Plachtu (Hrádek, Chromý, Ivan, Louda, Marada et al., 2000, p. 108).

V Plzni skonal a je pochován představitel obrozenecké epochy Josef Kajetán Tyl. V Plzni žil loutkař Josef Skupa, hudební skladatel Bedřich Smetana, spisovatel Karel Klostermann a Eliška Krásnohorská (Procházka, 2004, p. 42).

4.1.2.6 Architektura

Počátky zdejší architektury jsou spojeny s románským slohem (10. stol. – 1. pol. 13. stol.). Ranou fází románského slohu zastupuje rotunda ve Starém Plzenci, jež je nejstarší stavbou na území západních Čech, a apsida kostela sv. Jiří na Doubravce. Největší množství románských staveb se datuje ke 2. pol. 12. a 1. pol. 13. stol. (Kumpera, 2002, p. 26).

Vrcholné období gotiky za vlády Lucemburků se projevilo v první řadě rozvojem královských měst, jejichž reprezentativními stavbami byly především městské chrámy a kláštery (fární kostely v Plzni a kláštery františkánů- minoritů v Plzni). Lucemburskou hradní architekturu představuje též nový typ hradu, u něhož převážně hranolová věž srůstá s palácem v jeden obytný a obranný celek, příkladem tohoto typu architektury je hrad Radyně (Kumpera, 2002, p. 26).

Renesanční sloh velmi výrazně změnil tvář bohatnoucích západočeských měst. Plzeňská radnice patří mezi nejlepší stavby svého druhu u nás. Velmi reprezentativní jsou i městské domy, jež jsou bohatě zdobeny portály, štíty a sgrafity (Kumpera, 2002, p. 27).

Baroko reprezentuje v Plzni především kostel Sv. Anny, barokní úpravou ale prošla většina církevních staveb. Uznávaným mistrem plzeňského baroka byl Jakub Auguston mladší. V období baroka byl dotvořen ráz západočeské venkovské krajiny stovkami drobných církevních staveb, kaplí, kapliček a božích muk. V tomto období vznikala na Plzeňsku taktéž četná lidová architektura (Kumpera, 2002, pp. 28-29).

Nejznámějším klasicistním zámekem je Kozel (Kumpera, 2002, p. 28).

Během 19. století se velmi často uplatňoval novohistorismus, jež napodoboval staré stavební slohy, v Plzni se projevil především v městské architektuře, příkladem může být budova Západočeského muzea v Kopeckého sadech či vlakové nádraží Jižní předměstí (Kumpera, 2002, p. 28).

Za období první republiky se plně rozvinul funkcionalismus a konstrukcionismus. V této době v Plzni též působil plzeňský architekt Hanuš Zápál. Za toto období v Plzni pod jeho vedení vznikly především Dům kultury, nová fakultní nemocnice, budova Policie ČR na Denisově nábřeží a mnohé novostavby finančních útvarů (Kumpera, 2002, p. 29).

Na vymezeném území je možné vyzdvihnout Národní kulturní památky, jimiž jsou zámek Kozel ve Šťáhlavech a slovanské hradiště Hůrka ve Starém Plzenci (Vystoupil et al., 2006, p. 22).

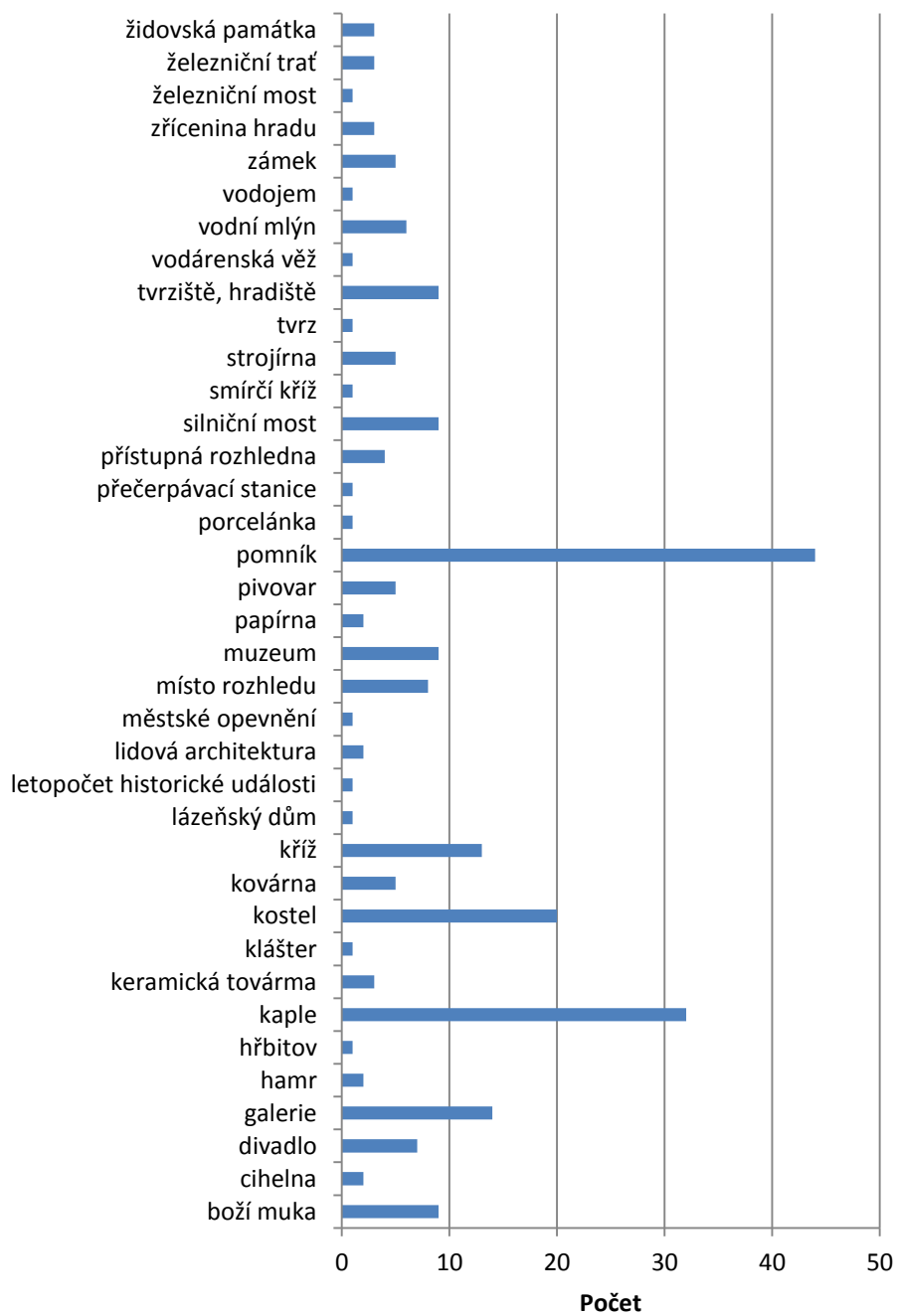
Mezi církevní památky, které upoutají pozornost návštěvníka i bez vyznání jsou gotický arciděkanství kostel sv. Bartoloměje, Velká synagoga v Plzni a rotunda sv. Petra a Pavla ve Starém Plzenci (Vystoupil et al., 2006, p. 26).

V okrajových čtvrtích města jsou vidět památky lidové architektury. V Božkově se nacházejí zbytky renesančního dvora ze 17. století, v Koterově jsou statky s trojúhelníkovými štíty a klenutými vjezdy, náves v Černicích je příkladem lidového baroka, v Černicích jsou rovněž zajímavá boží muka z roku 1742. Další památky lidové architektury jsou v Bolevci, Křimicích, Radčicích a Lobzích (Hrbotická, 2005, p. 62).

Na základě vytvořené databáze jsme zjistili, že na námi vymezeném území se nachází celkem 236 kulturně historických atraktivit (obrázek 17.). Nejčetnější zastoupení ve

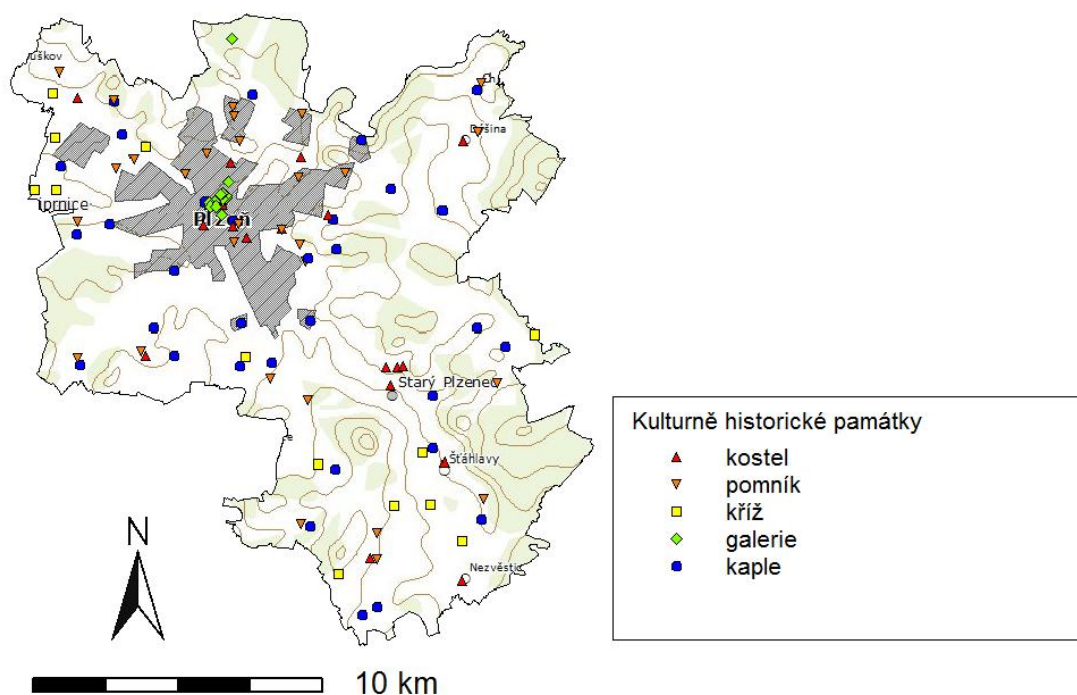
vymezené oblasti mají pomníky (44), kaple (32), kostely (20), galerie (14) a kříže (13), jež jsou zakresleny v mapě na obrázku 18. Samostatně se na vymezeném území nachází atraktivita: klášter dominikánek, tvrz Červený hrádek, smírčí kříž, hřbitov na Mikulášském náměstí, letopočet významné události k roku 1942 a městské opevnění. V oblasti se též nacházejí samostatně technické památky: vodojem, přečerpávací stanice pro Říšské (dnes Jižní) předměstí, vodárenská věž Staré městské vodárny, železniční most v obci Chrást, porcelánka a plzeňské Městské lázně.

Obrázek 17. Počet kulturně historických atraktivit

Zdroj: Vlastní výzkum

Obrázek 18. Nejčastější kulturně historické památky na území

Zdroj: *Vlastní výzkum*

4.1.2.7 Historie

V období středověku byl původním centrem Plzeňska Starý Plzeňec. Za období vlády Přemysla II. Otakara bylo centrum přeneseno do výhodnější polohy a kolem roku 1295 byla Plzeň vyměřena jako královské město (Andreska, Bakešová, Bílek, Černý, Čerovský et al., 2005, p. 329).

V Plzni se narodily dvě vůdčí osobnosti latinského humanismu, jimž byli Jan Skála z Doubravy – Doubravius (historik a olomoucký biskup) a Racek Doubravský z Doubravy (Kumpera, 2002, p. 24).

Z Plzně též pochází Antonín Frozín Plzeňský, jež byl barokním vlastencem a autorem nejstarší česky psané jazykové obrany (Kumpera, 2002, p. 24).

V době první obrozenecké generace zde působili plzeňští buditelé, profesori gymnázia velmi dobré pedagogické a vědecké úrovně Josef Vojtěch Sedláček a Josef František Smetana (Kumpera, 2002, p. 24).

V roce 1839 se v Plzni narodil Emil Škoda, který byl jedním z nejúspěšnějších českých podnikatelů a zakladatelem strojírenství v Čechách. Po studiích přijal místo vrchního inženýra

ve strojárně hraběte Waldsteina v Plzni. Za finanční pomoci rodiny tuto strojárnu pak odkoupil. Během třiceti let se Škodovy závody přeměnily v největší strojárnenský podnik v Rakousko-Uhersku. E. Škoda je pohřben v Plzni na Mikulášském hřbitově (Procházka, 2004, p. 39).

4.1.3 Akce

Ve zvolené oblasti může nejvíce kulturní a zábavních akcí nabídnout statutární město Plzeň, které mimo níže zmíněné kulturní akce pořádá i velké množství plesů, koncertů, festivalů, divadelních představení, výstav a jiných kulturních akcí.

Dle oficiálních stránek města Plzně (Plzeň, 2012e) se budou v roce 2012 v Plzni konat tyto kulturní akce:

- Smetanovské dny,
- Apriliáda,
- Majáles,
- Finále Plzeň - 25. ročník festivalu českých filmů Finále,
- Slavnosti svobody,
- Historický víkend,
- Skupova Plzeň,
- 16. mezinárodní folklórní festival,
- Divadelní léto pod plzeňským nebem,
- Pilsner Fest - Oslava plzeňských piv,
- Dny vědy a techniky v Plzni,
- Divadlo 2012,
- Plavba 21. stoletím,
- Ohýnky,
- VIII. mezinárodní Bienále kresby Plzeň 2012,
- Plzeňské oslavy vzniku republiky,
- Jazz bez hranic,
- Vánoční zpívání koled.

Tradiční trhy na náměstí Republiky v Plzni:

- Valentýnský,
- Josefovský,
- velikonoční,
- májový a letní,
- Bartolomějský,
- Svatováclavský a 3. plzeňské vinobraní,
- Havelský,
- Martinský,
- vánoční.

Kulturní a zábavné akce organizované městem Starý Plzenec pro rok 2012 (Starý Plzenec oficiální stránky města, 2012):

- Keltský víkend na hradu Radyni,
- Den strašidel na hradu Radyni,
- Oslavy 110. výročí povýšení Starého Plzněna na město,
- Radoušovy hry na hradu Radyni - 7. Ročník,
- plesy,
- výstavy,
- koncerty.

Zábavné a kulturní akce, které organizuje město Nezvěstice na rok 2012 (Nezvěstice, 2012):

- Oslavy osvobození,
- loutková divadelní představení,
- divadelní představení,
- bály.

Přehled kulturních akcí, které organizuje obec Křimice (Informační portál obce Křimice, 2010):

- Maškarní rej,
- bály a plesy,
- stavění májky a pálení čarodějnic,
- Rybářské závody,

- Dětský den,
- Den seniorů,
- Rybářský den,
- Neckyáda,
- Zpívání koled.

Přehled kulturních akcí organizovaných obcí Šťáhlavy pro rok 2012 (Obec Šťáhlavy, 2012a):

- Maškarní bál,
- Posezení s tancem a písničkou,
- Vánoční koncert.

4.1.4 Zábava

Mezi další předpoklady pro cestovní ruch patří zábava. Město Plzeň nabízí návštěvníkům cestovního ruchu dvě multikina, Cinestar a Cinema City, a několik menších kin v Plzni a v okolí. Za příznivého počasí v letních měsících též promítá i letní kino v amfiteátru Lochotín, Doudlevecké letní kino a letní kino Hrákula. Návštěvníci mohou v Plzni též nalézt několik bowlingových a kuželkových heren, casina, sázkové kanceláře a herny s výherními automaty. V Plzni a přilehlém okolí je rovněž možné dobře pojest a popít v nejrůznějších restauracích, hospodách, hostincích, cukrárnách, kavárnách, vinárnách, pivnicích a barech. Ve městě si návštěvníci mohou vyzkoušet paintball, skákací chůdy a motokáry. Rodiny s dětmi mohou navštívit Zoologickou zahradu v Plzni, Dinopark či Dům pohádek. Také je zde velká nabídka tvůrčích, sportovních a vzdělávacích kurzů.

4.1.5 Superstruktura

4.1.5.1 Materiálně-technická základna cestovního ruchu

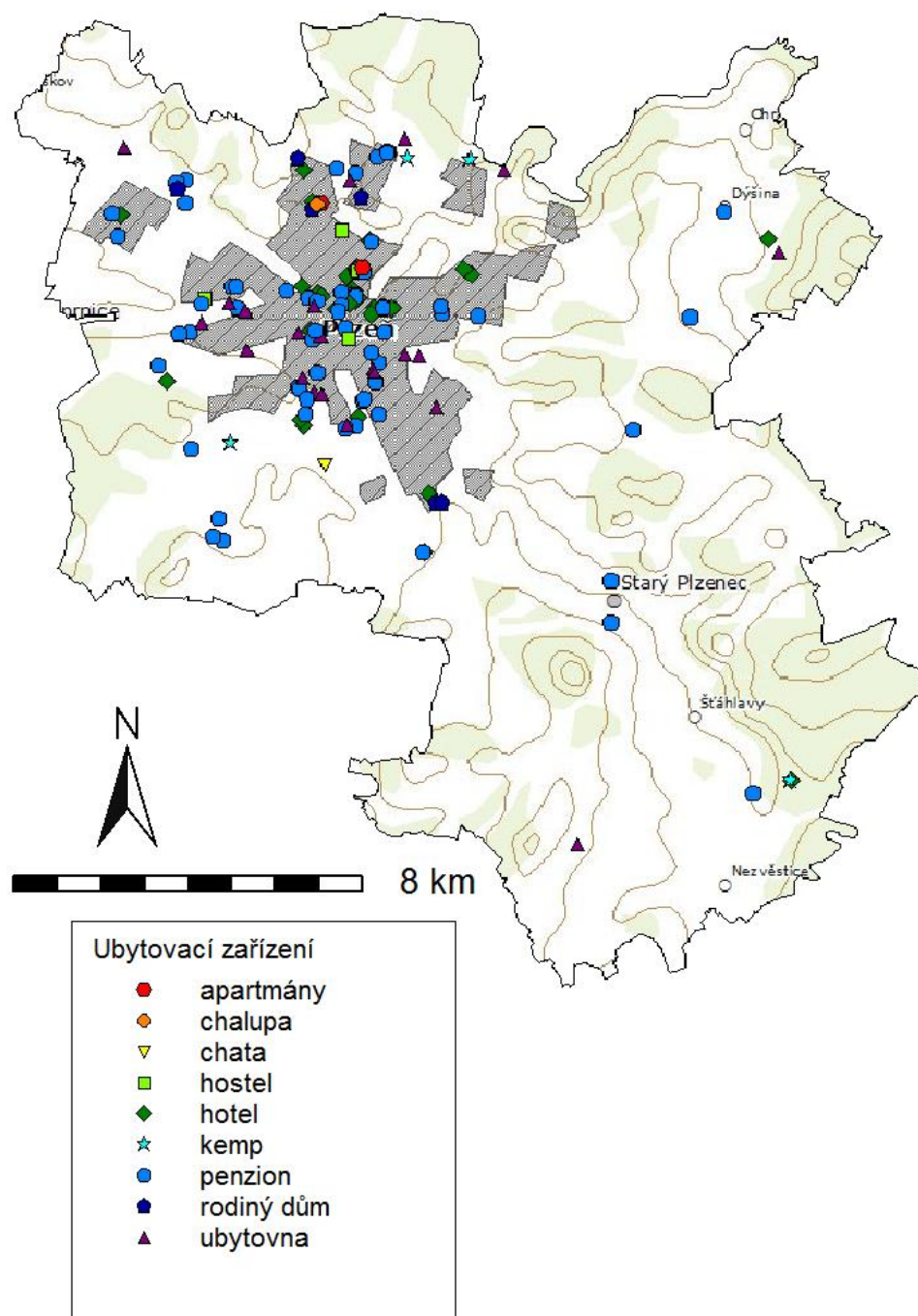
Materiálně-technickou základnu charakterizují ubytovací a stravovací zařízení a turistická informační centra.

Rozmístění kapacit ubytovacích zařízení významně souvisí s vnímanou turistickou atraktivitou jakéhokoliv území (Vystoupil et al., 2006, p. 46).

Ve vymezeném území se nacházejí pouze 3 informační centra, ve Starém Plzenci, v Plzni na Masarykovo náměstí a v Plzni v Nádražní ulici (Asociace turistických informačních center České republiky, 2012).

Do databáze ubytovacích atraktivit byly zaneseny následující zařízení: apartmány, botely, chalupy, chaty, chatky, farmy, hostely, hotely, kempy, konferenční centra, motely, motoresty, penziony, rekreační zařízení, rodinné domy, roubenky, statky, tábořiště, ubytování v soukromí a ubytovny. Zaznamenaných ubytovacích zařízení je ve zvolené oblasti 138. Většina těchto zařízení je koncentrována v Plzni a v těsně sousedících obcích (obrázek 19.).

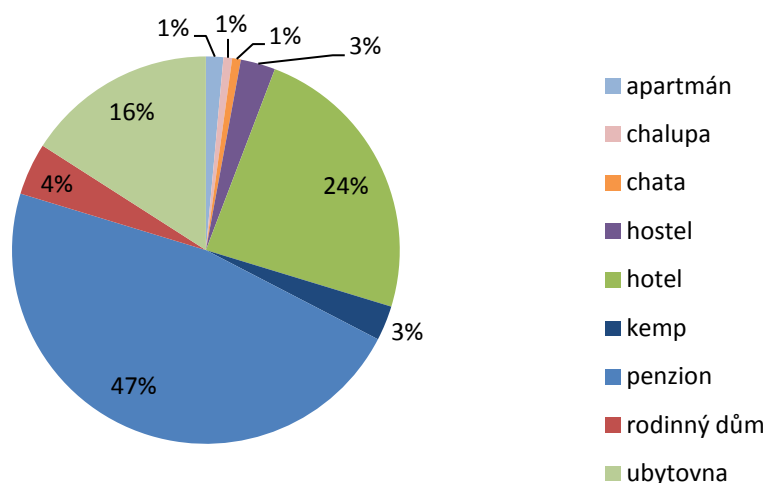
Obrázek 19. Přehled ubytovacích jednotek

Zdroj: *Vlastní výzkum*

Nejčastěji rozšířené jsou ve vymezeném území penziony, které tvoří téměř polovinu všech ubytovacích zařízení (47%). Dalšími početnými skupinami jsou hotely (24%) a ubytovny (16%). Velmi nízké zastoupení mají ve vybrané oblasti apartmány, chalupy a chaty (obrázek 20.).

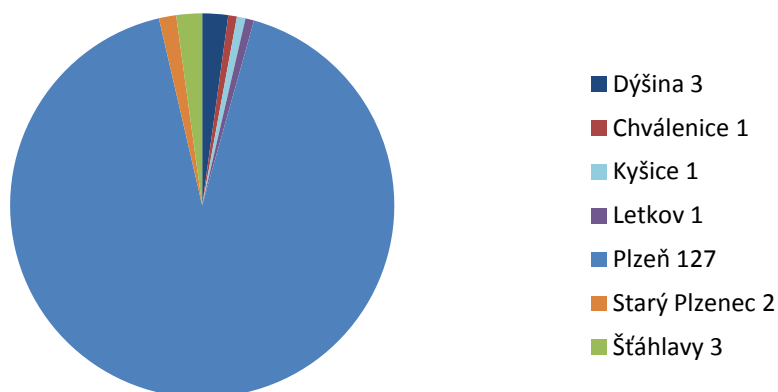
Obrázek 20. Procentuální vyjádření typů ubytovacích jednotek, n = 138

Zdroj: Vlastní výzkum

Majoritní zastoupení ubytovacích zařízení má město Plzeň, kde je umístěno 92% veškerých ubytovacích zařízení (obrázek 21.). Tato vysoká koncentrace je zapříčiněna především turistickou zajímavostí města a poměrně vysokou nabídkou pracovních příležitostí, která má vliv především na výskyt ubytoven.

Obrázek 21. Počet ubytovacích zařízení v jednotlivých obcích, n = 138

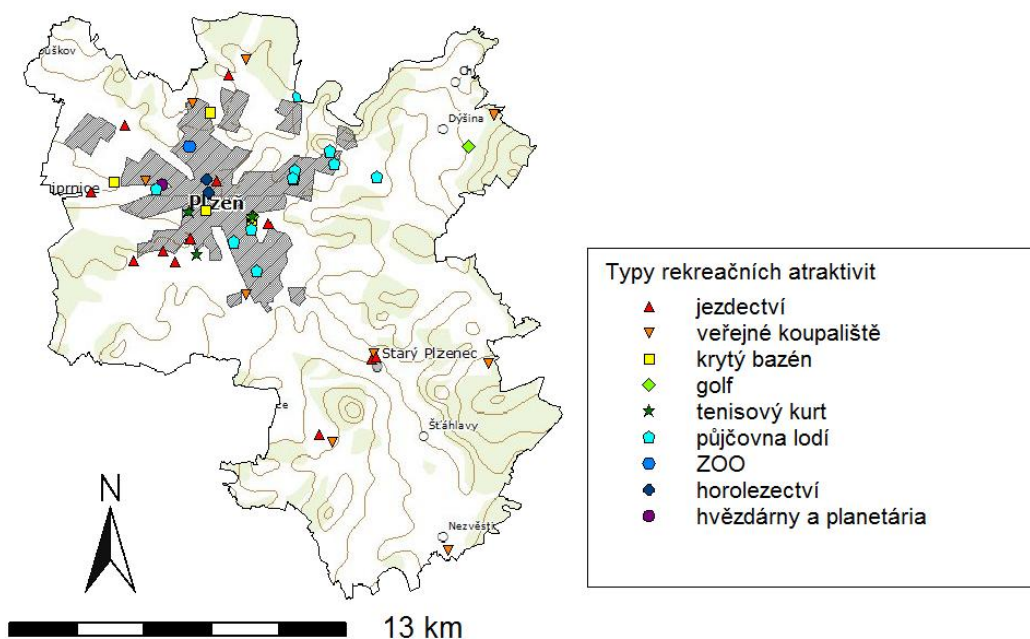

Zdroj: Vlastní výzkum

4.1.5.2 Zařízení umělých atraktivit

Na vymezeném území bylo zmapováno celkem 46 umělých atraktivit devíti různých typů, jimiž jsou jezdeckví, veřejné koupaliště, krytý bazén, golf, tenisový kurt, půjčovna lodí, ZOO, horolezectví, hvězdárny a planetária. Nej hustší koncentrace těchto atraktivit je zastoupena v Plzni (obrázek 22.).

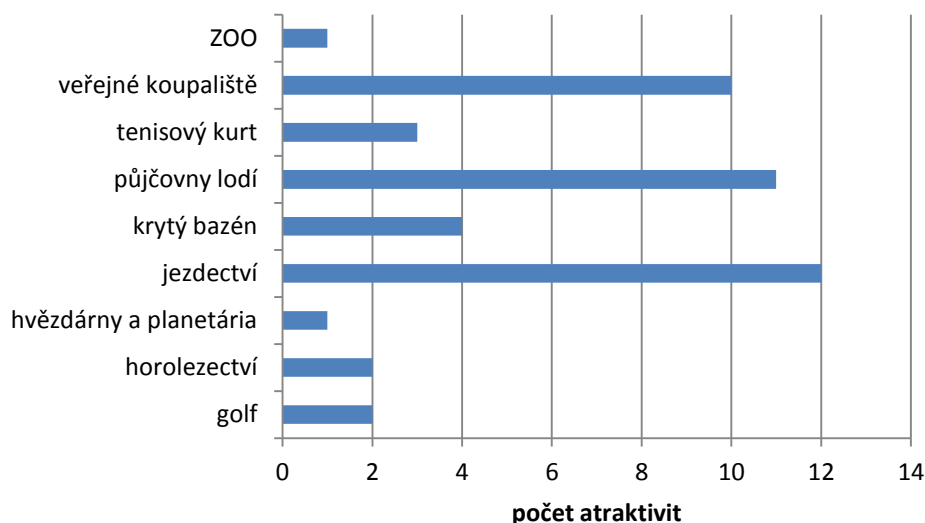
Obrázek 22. Zařízení rekreačních atraktivit

Zdroj: Vlastní výzkum

Mezi nejčastější umělé atraktivity, nacházející se na zvoleném území, patří jezdeckví, půjčovny lodí a veřejná koupaliště (obrázek 23.). Návštěvník může zavítat do krytých bazénů, na tenisové kurty a na golfové hřiště. Taktéž se může věnovat horolezectví a navštívit zoologickou zahradu nebo hvězdárnu.

Obrázek 23. Počet zařízení umělých atraktivit

Zdroj: *Vlastní výzkum*

4.1.6 Vhodnost území pro provozování aktivit

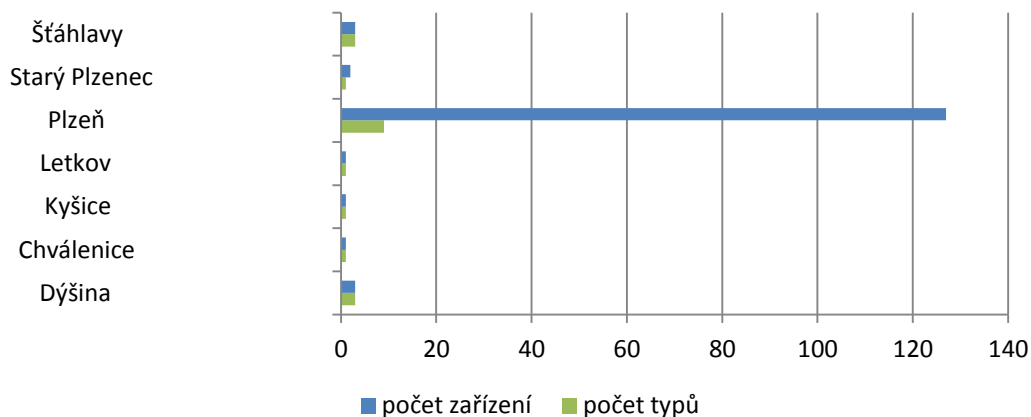
Mimo pěší turistiku a cyklistiku, pro které jsou dobré podmínky v celém Plzeňském kraji, je možné zde provozovat i celou řadu dalších letních i zimních sportů. Řeka Berounka je oblíbeným cílem vodáků a turisté vyhledávající vodní sporty a odpočinkovou rekreaci tráví svůj čas na rybnících ležících v blízkém okolí Plzně (Procházka, 2004, p. 14).

Další aktivitou, kterou je možno ve vymezeném území provozovat, je horolezectví. V Plzni jsou vytvořeny 2 horolezecké stěny a to v horolezeckém centru K2 a v café Boulder.

4.2 Rovnoměrnost rozmístění předpokladů cestovního ruchu.

Ve vymezeném území se nachází 15 obcí, ovšem pouze polovina z nich poskytuje ubytovací kapacity. Mezi obce poskytující ubytování patří Dýšina, Chválenice, Kyšice, Letkov, Plzeň, Starý Plzenec a Štáhlavy. Každá z těchto obcí ovšem poskytuje jiný typ ubytovacího zařízení (obrázek 24.). Poskytované ubytovací kapacity úzce souvisí s cestovním ruchem v oblasti. Největším lákadlem ve vymezeném území je Plzeň, kde je vysoká koncentrace historických, kulturních a rekreačních atraktivit a tudíž i velké množství ubytovacích zařízení.

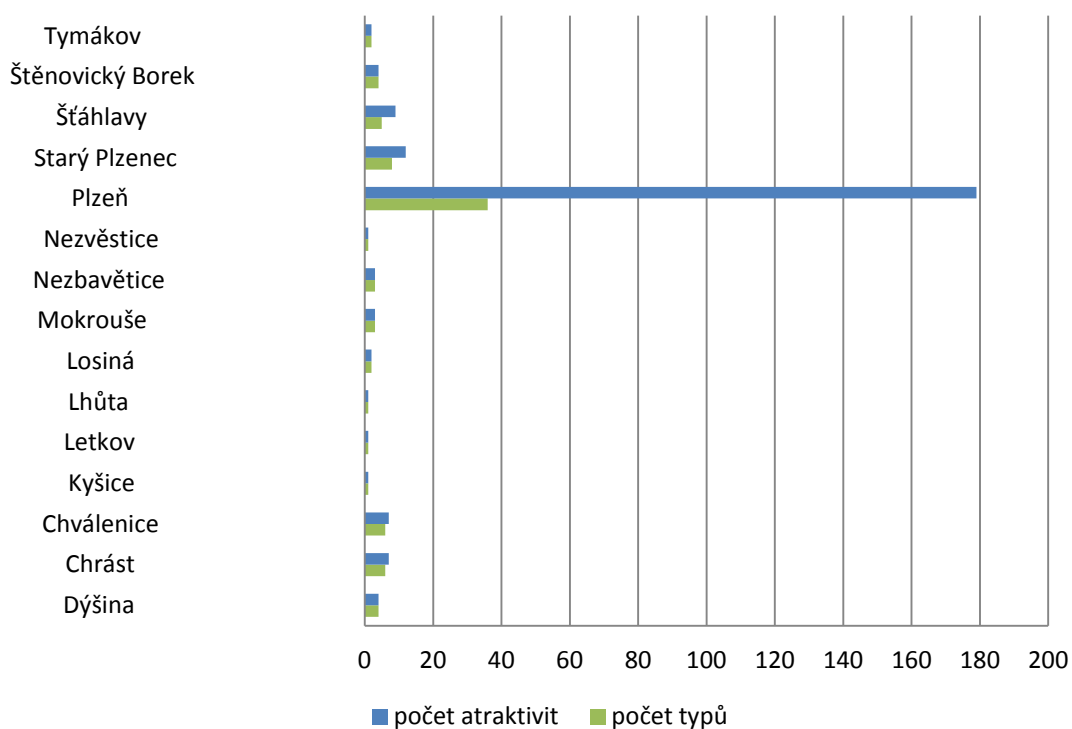
Obrázek 24. Počet ubytovacích zařízení a jejich typů podle obcí v oblasti

Zdroj: Vlastní výzkum

Kulturně historické památky jsou ve vymezeném území v každé obci (obrázek 25.). Ovšem opět jsou nejvíce soustředěny v Plzni. Je to dáno především historickým a kulturním vývojem už od počátku, kdy byla Plzeň založena jako královské město.

Obrázek 25. Počet kulturně historických památek a jejich typů dle obcí v oblasti

Zdroj: Vlastní výzkum

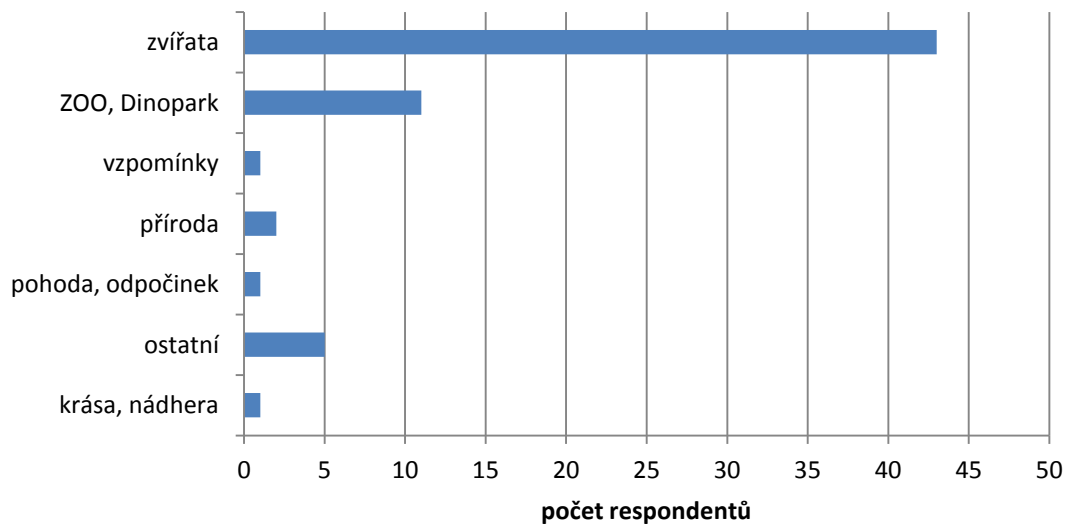
4.3 Návštěvníci atraktivit oblasti

4.3.1 Image

Při zjišťování image oblasti měli respondenti říci slovo či slovní spojení, jež je jako první napadne ve spojitosti s daným místem. Jejich odpovědi byly rozříděny do několika kategorií.

V lokalitě ZOO Plzeň významně převládaly odpovědi v kategorii zvíře (obrázek 26.). Respondenti většinou odpověděli jen zvíře, méně často byly jmenovány konkrétní druhy zvířat.

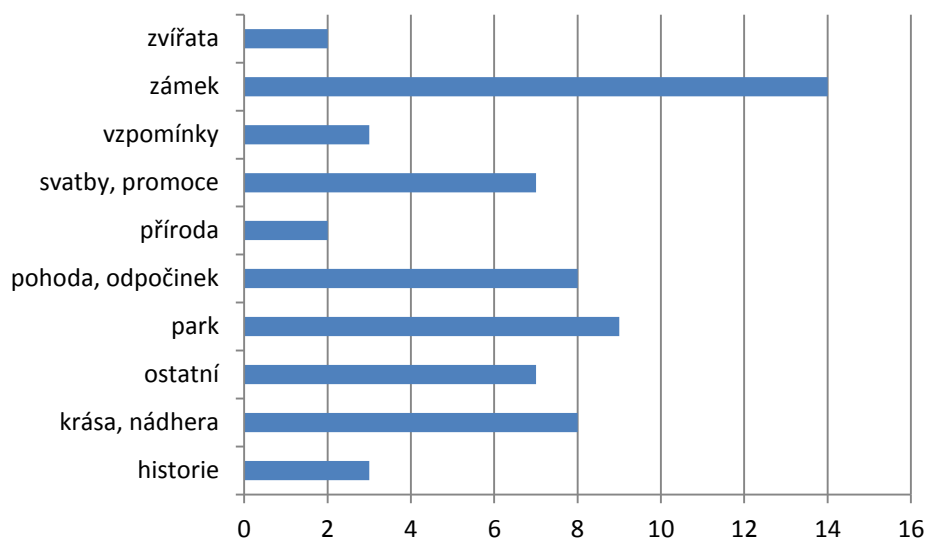
Obrázek 26. Asociace se ZOO Plzeň, n = 64

Zdroj: *Vlastní výzkum*

Na stejnou otázku položenou v lokalitě zámku Kozel byly nejčastější odpovědi z kategorií: zámek; park; pohoda, odpočinek; krása, nádhera. Nejmenší zastoupení odpovědi bylo v kategoriích zvířata a pohoda (obrázek 27.).

Obrázek 27. Asociace se zámek Kozel, n = 63

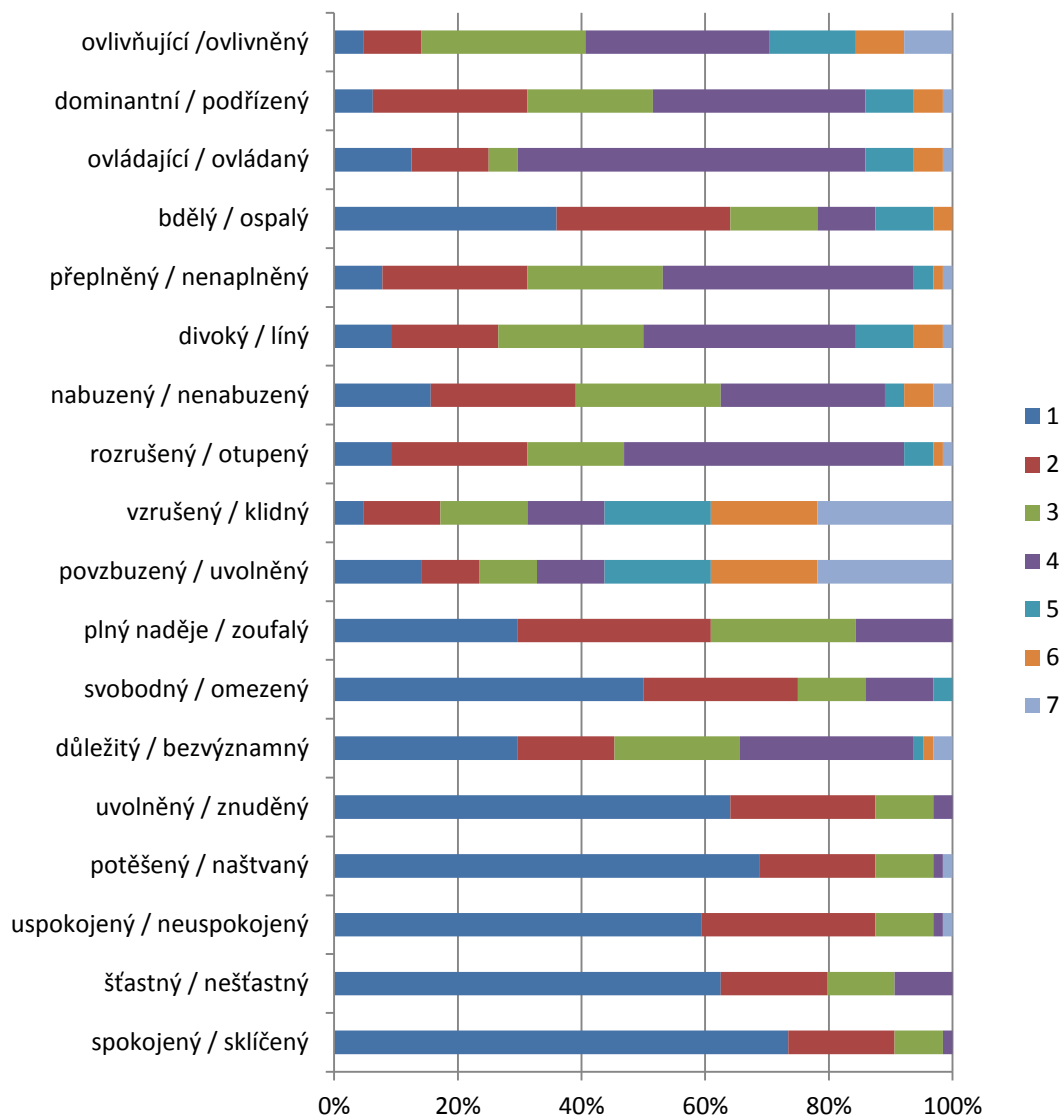

Zdroj: *Vlastní výzkum*

4.3.2 Zažívané emoce na lokalitách

Respondenti byli požádáni, aby vyjádřili intenzitu pocitů, jež zažívají na daném místě (obrázek 28. a 29.). Byla k tomu použita sedmičlenná škála sémantického diferenciálu.

Obrázek 28. Zažívané emoce v ZOO Plzeň

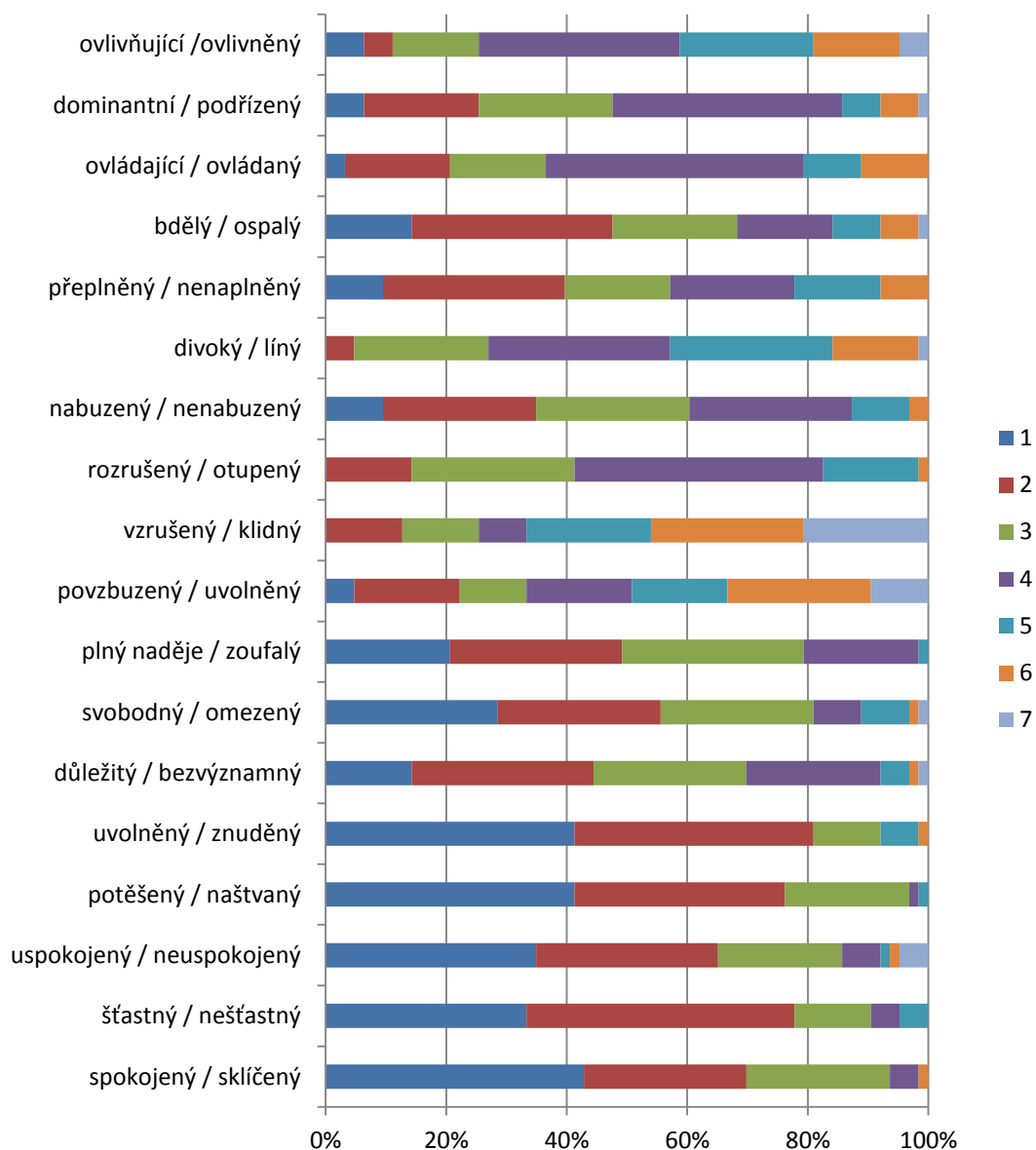

Pozn.: 1. - zažívám pocit vlevo, 4. - neutrální postoj, 7. - zažívám pocit vpravo

Zdroj: Vlastní výzkum

Lokalita ZOO Plzeň na respondenty působila pozitivně, cítili se v ní spokojeně, potěšeně, uvolněně, šťastně a uspokojeně. K tomu, zdali se cítí ovládající či ovládaný se většina respondentů vyjádřila neutrálně.

Obrázek 29. *Zažívané emoce na zámku Kozel*

Pozn.: 1. - zažívám pocit vlevo, 4. - neutrální postoj, 7. - zažívám pocit vpravo

Zdroj: *Vlastní výzkum*

Stejně jako předchozí lokalita, i zámek Kozel působil na respondenty kladným dojmem. Dotazovaní zde byli spokojení, potěšení a uvolnění. Nejméně se vžili do pocitů zoufalý, naštvaný a sklíčený.

Tabulka 2. Emoce zažívané na lokalitách, n = 127

	ZOO Plzeň		zámek Kozel		F	
	průměr	sm. odch.	průměr	sm. odch.		
spokojený - sklíčený	1,38 a	0,70	1,97 b	1,06	13,8376	**
šťastný - nešťastný	1,67 a	1,01	2,03 a	1,05	3,8922	n.s.
uspokojený - neuspokojený	1,61 a	1,00	2,33 b	1,52	10,0367	**
potěšený - naštvaný	1,52 a	1,01	1,87 a	0,91	4,4089	*
uvolněný - znuděný	1,52 a	0,80	1,95 a	1,17	6,0638	*
důležitý - bezvýznamný	2,73 a	1,51	2,84 a	1,30	0,1822	n.s.
svobodný - omezený	1,92 a	1,16	2,51 a	1,41	6,5420	*
plný naděje - zoufalý	2,25 a	1,05	2,52 a	1,08	2,0995	n.s.
povzbuzený - uvolněný	4,47 a	2,10	4,32 a	1,78	0,1918	n.s.
vzrušený - klidný	4,64 a	1,88	4,95 a	1,69	0,9653	n.s.
rozrušený - otupený	3,25 a	1,26	3,63 a	0,97	3,7073	n.s.
nabuzený - nenabuzený	3,05 a	1,48	3,11 a	1,26	0,0691	n.s.
divoký - líný	3,38 a	1,35	4,29 b	1,16	16,6356	***
přeplněný - nenaplněný	3,19 a	1,21	3,24 a	1,47	0,0451	n.s.
bdělý - ospalý	2,38 a	1,45	2,95 a	1,50	4,8664	*
ovládající - ovládaný	3,55 a	1,38	3,71 a	1,28	0,5039	n.s.
dominantní - podřízený	3,33 a	1,32	3,44 a	1,32	0,2467	n.s.
ovlivňující - ovlivněný	3,94 a	1,50	4,22 a	1,45	1,1800	n.s.

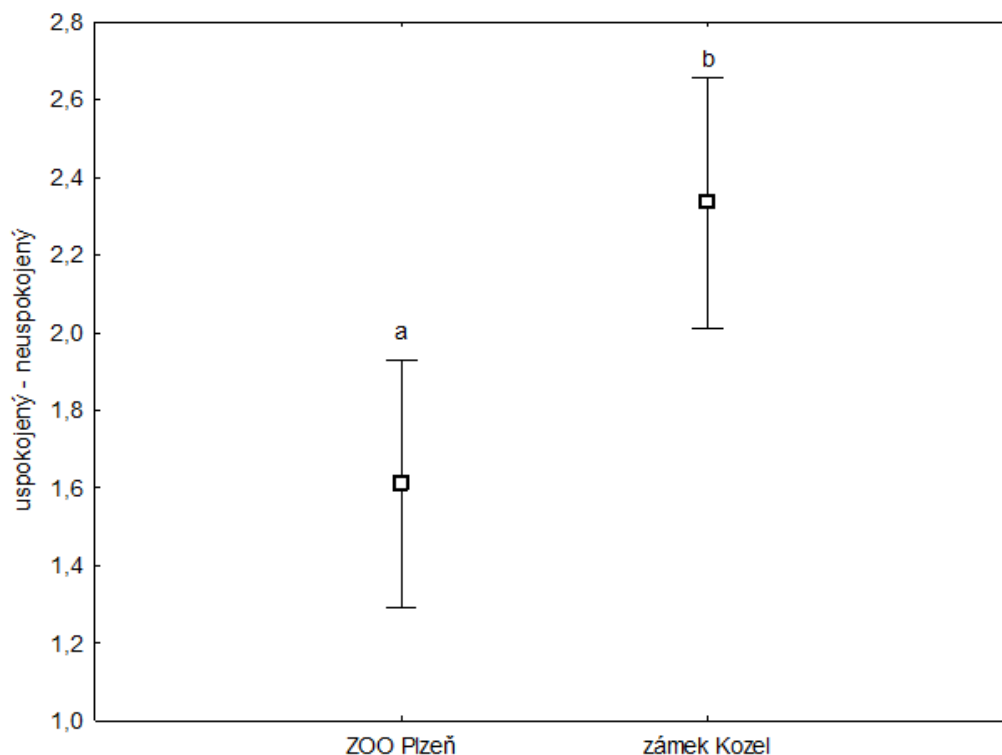
Pozn.: Zobrazeny jsou průměry, směrodatné odchylky a hodnota F-statistiky jednofaktorové analýzy variance se signifikací rozdílů (n.s. = rozdíl není signifikantní, * = $p < 0,05$, ** = $p < 0,01$, *** $p < 0,001$). Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,01$).

Zdroj: Vlastní výzkum

Z dotazníkového výzkumu vyplynulo, že emoce, které zažívají respondenti v lokalitě zoologické zahrady a v lokalitě zámku se od sebe výrazně neliší (tabulka 3.).

Statisticky významné rozdíly byly patrné pouze u emocí spokojený – sklíčený, divoký – líný a uspokojený – neuspokojený (obrázek 30.).

Obrázek 30. Rozdíly v emocích zažívaných na zkoumaných lokalitách na škále sémantického diferenciálu, $n = 127$, $F(1,125) = 10,037$, $p = 0,00193$

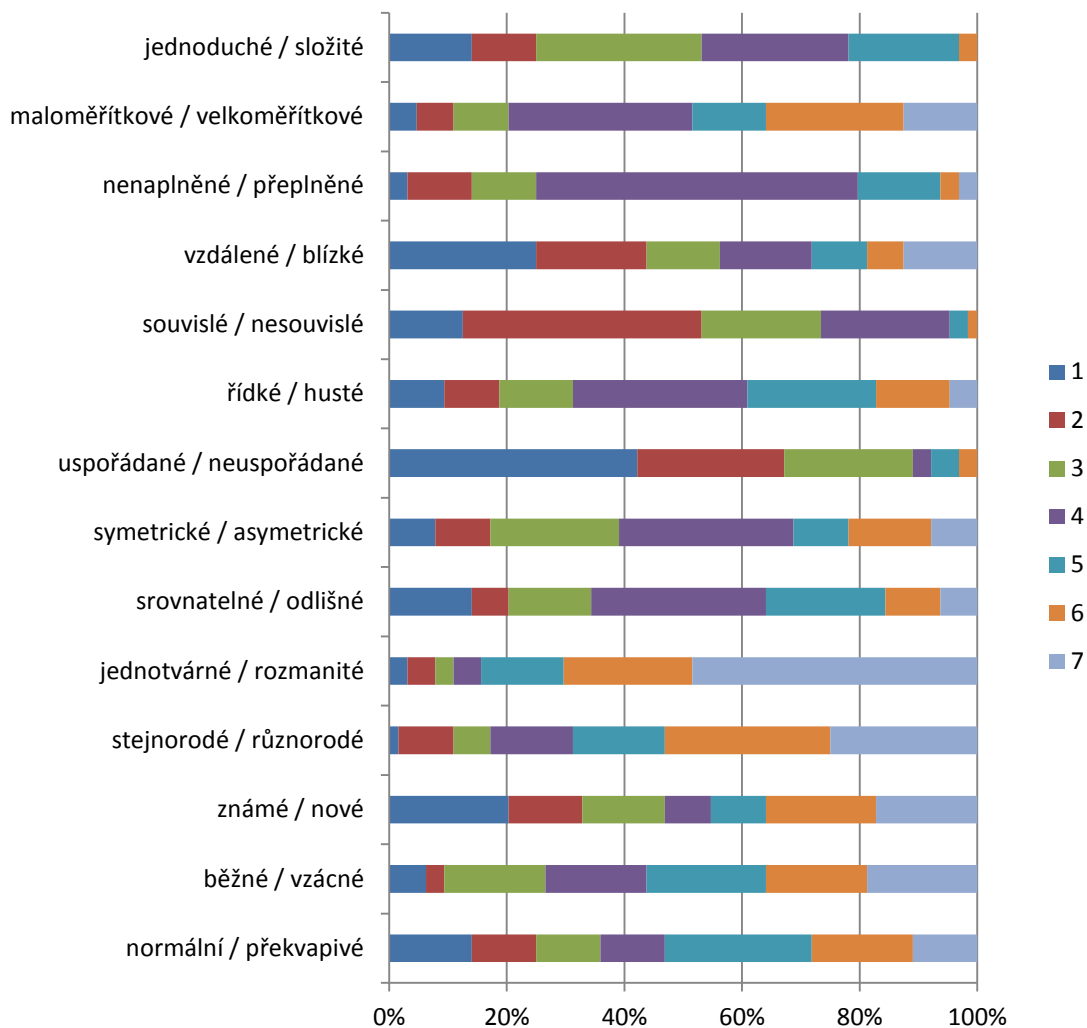
Pozn.: Zobrazeny jsou průměrné hodnoty odpovědí a 95% intervaly spolehlivosti. Výsledek jednofaktorové analýzy variace. Průměry se stejnými písmeny se neliší významně (na základě Tukeyho HSD testu, hladina významnosti $p < 0,01$).

Zdroj: Vlastní výzkum

4.3.3 Vnímání lokalit

Dále byli respondenti vyzváni, aby pomocí sedmistupňového diferenciálu vyjádřili, jak na ně dané místo působí (obrázek 31. a 32.).

Obrázek 31. Vnímání lokality ZOO Plzeň

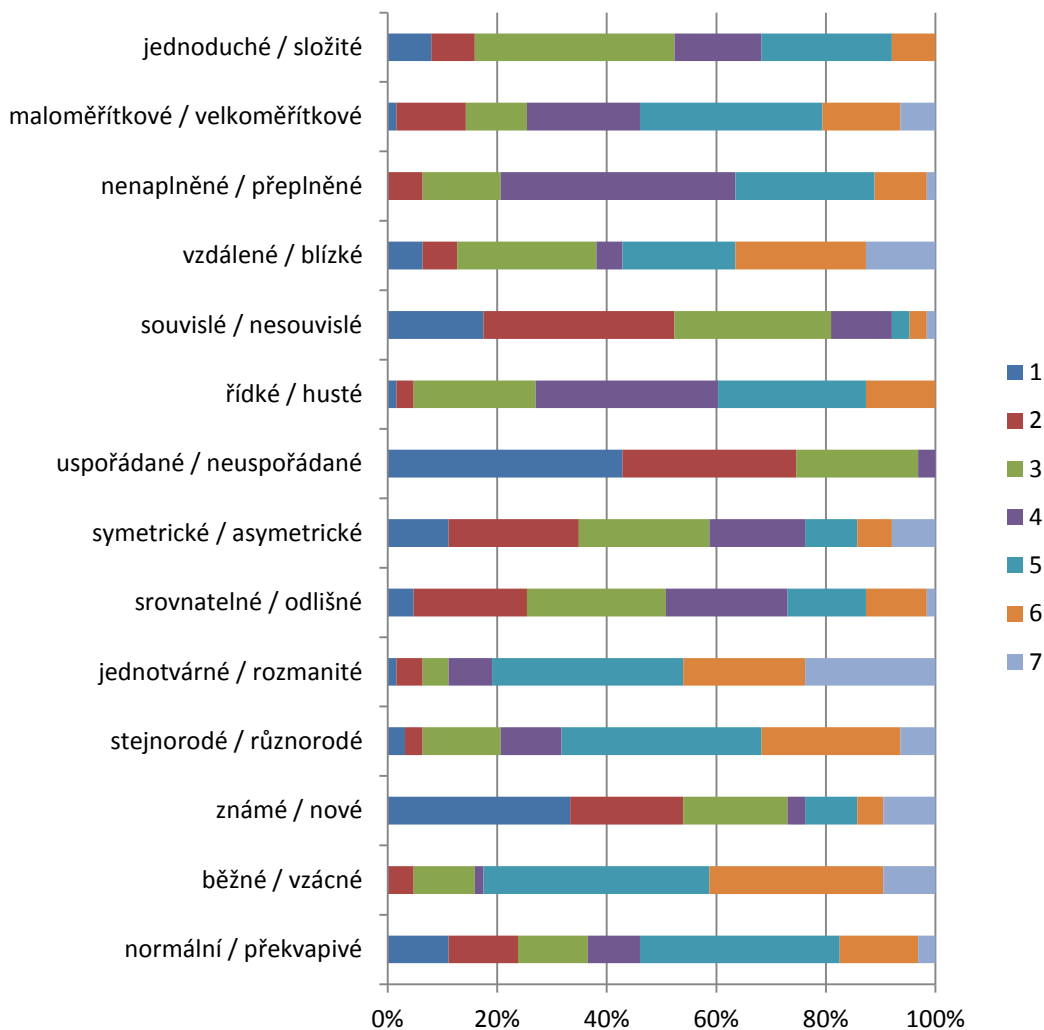

Pozn.: 1. - zažívám pocit vlevo, 4. - neutrální postoj, 7. - zažívám pocit vpravo

Zdroj: Vlastní výzkum

Sledované území ZOO Plzeň na respondenty působilo především uspořádaně a souvisle. Dotazovaní vnímají ZOO taktéž jako rozmanité a různorodé místo.

Obrázek 32. Vnímání lokality zámek Kozel

Pozn.: 1. - zažívám pocit vlevo, 4. - neutrální postoj, 7. - zažívám pocit vpravo

Zdroj: Vlastní výzkum

Lokalitu zámku Kozel dotazovaní vnímali především jako uspořádanou a rozmanitou. Zámek Kozel na ně též působil vzácně a byl pro ně známý. Domnívám se, že respondenti si nedovedli přesně představit nic pod pojmem nenaplněné/naplněné a proto u obou lokalit volili neutrální prostřední odpověď.

Tabulka 3. Percepce zkoumaných turistických lokalit návštěvníky, n = 127

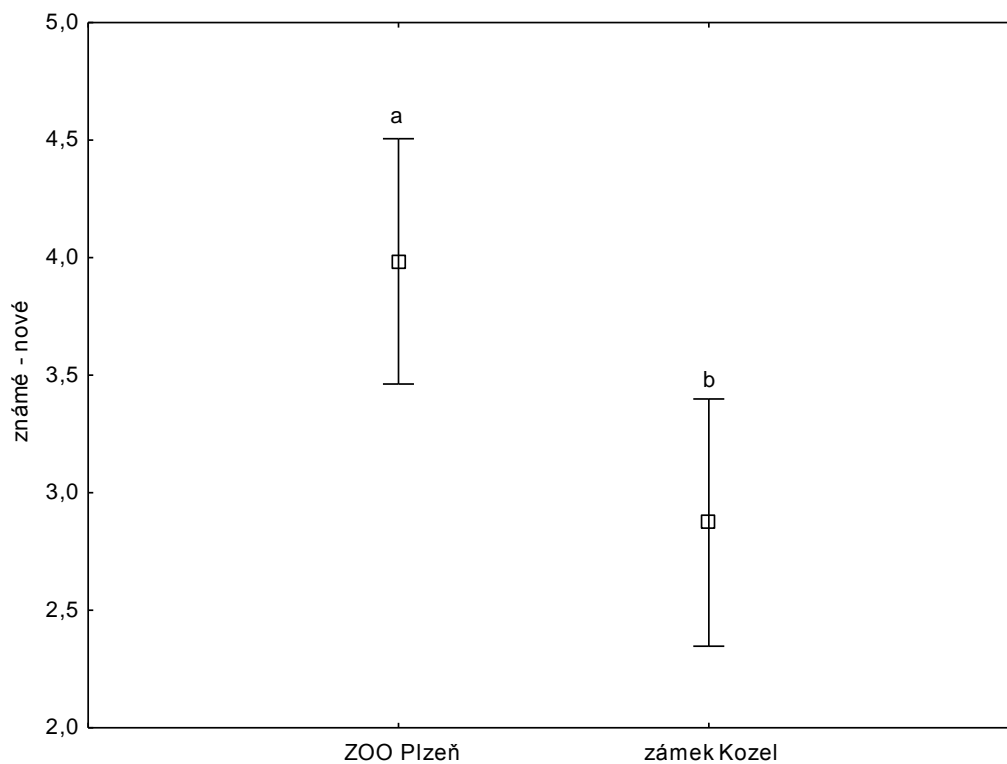
	ZOO Plzeň		zámek Kozel		F	
	průměr	sm.odch.	průměr	sm.odch.		
normální - překvapivé	4,17 a	1,94	4,03 a	1,70	0,1869	n.s.
běžné - vzácné	4,69 a	1,74	5,13 a	1,26	2,6547	n.s.
známé - nové	3,98 a	2,22	2,87 b	1,99	8,8163	*
stejnorodé - různorodé	5,17 a	1,67	4,76 a	1,40	2,2493	n.s.
jednotvárné - rozmanité	5,81 a	1,62	5,32 a	1,43	3,3147	n.s.
srovnatelné - odlišné	3,89 a	1,68	3,60 a	1,45	1,0601	n.s.
symetrické - asymetrické	3,97 a	1,64	3,35 a	1,77	4,1818	*
uspořádané - neuspořádané	2,13 a	1,30	1,86 a	0,88	1,8404	n.s.
řidké - husté	4,02 a	1,59	4,19 a	1,12	0,5126	n.s.
souvislé - nesouvislé	2,67 a	1,14	2,63 a	1,31	0,0287	n.s.
vzdálené - blízké	3,34 a	2,06	4,49 b	1,79	11,2735	**
nenaplněné - přeplněné	3,88 a	1,18	4,22 a	1,07	3,0303	*
maloměřítkové - velkoměřítkové	4,61 a	1,62	4,40 a	1,45	0,6051	n.s.
jednoduché - složité	3,33 a	1,37	3,63 a	1,36	1,6051	n.s.

Pozn.: Zobrazeny jsou průměry, směrodatné odchylky a hodnota F-statistiky jednofaktorové analýzy variance se signifikací rozdílů (n.s. = rozdíl není signifikantní, * = $p < 0,05$, ** = $p < 0,01$, *** $p < 0,001$. Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,01$).

Zdroj: Vlastní výzkum

Na základě výzkumu jsme zjistili, že vnímání jednotlivých lokalit respondenty se od sebe výrazně neliší (tabulka 3.). Jediné statisticky významné rozdíly byly identifikovány u pojmů známé – nové a vzdálené – blízké. Rozdílnost lokalit u obou těchto pojmů byla chápána v důsledku struktury návštěvníků ZOO, kteří přijeli i z daleka, za druhý důvod je považováno velmi příjemné prostředí zámku, kam se turisté rádi vraceli (obrázek 33.).

Obrázek 33. Rozdíly ve vnímání lokalit na škále sémantického diferenciálu známé – nové, $n = 127$, $F(1,125) = 8,8163$, $p = 0,00358$

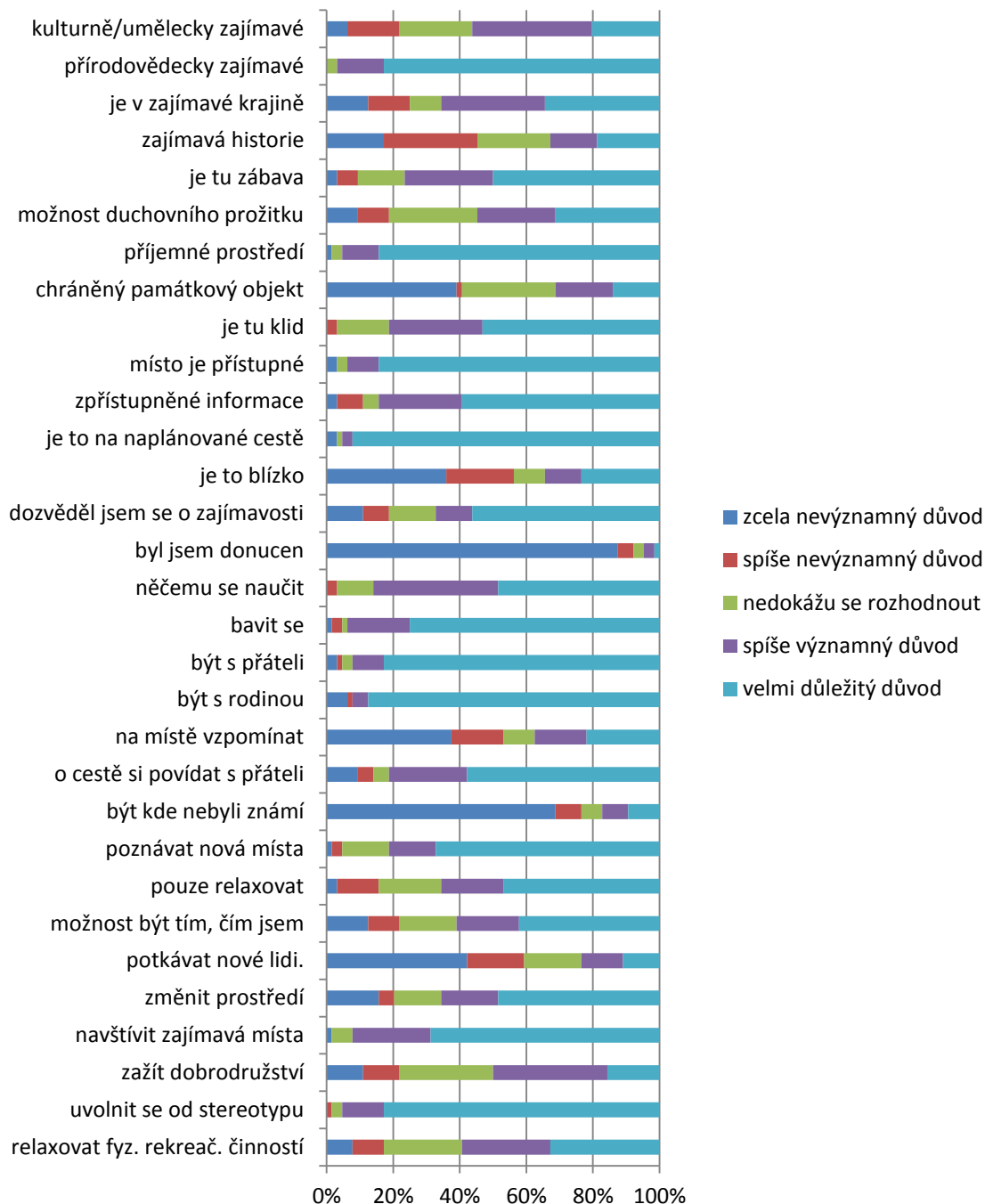
Pozn.: Zobrazeny jsou průměrné hodnoty odpovědí a 95% intervaly spolehlivosti. Výsledek jednofaktorové analýzy variace. Průměry se stejnými písmeny se neliší významně (na základě Tukeyho HSD testu, hladina významnosti $p < 0,01$).

Zdroj: Vlastní výzkum

4.3.4 Motivace k návštěvě

Respondenti byli požádáni, aby uvedli, jaký pro ně mají význam jednotlivé důvody návštěvy vymezených lokalit.

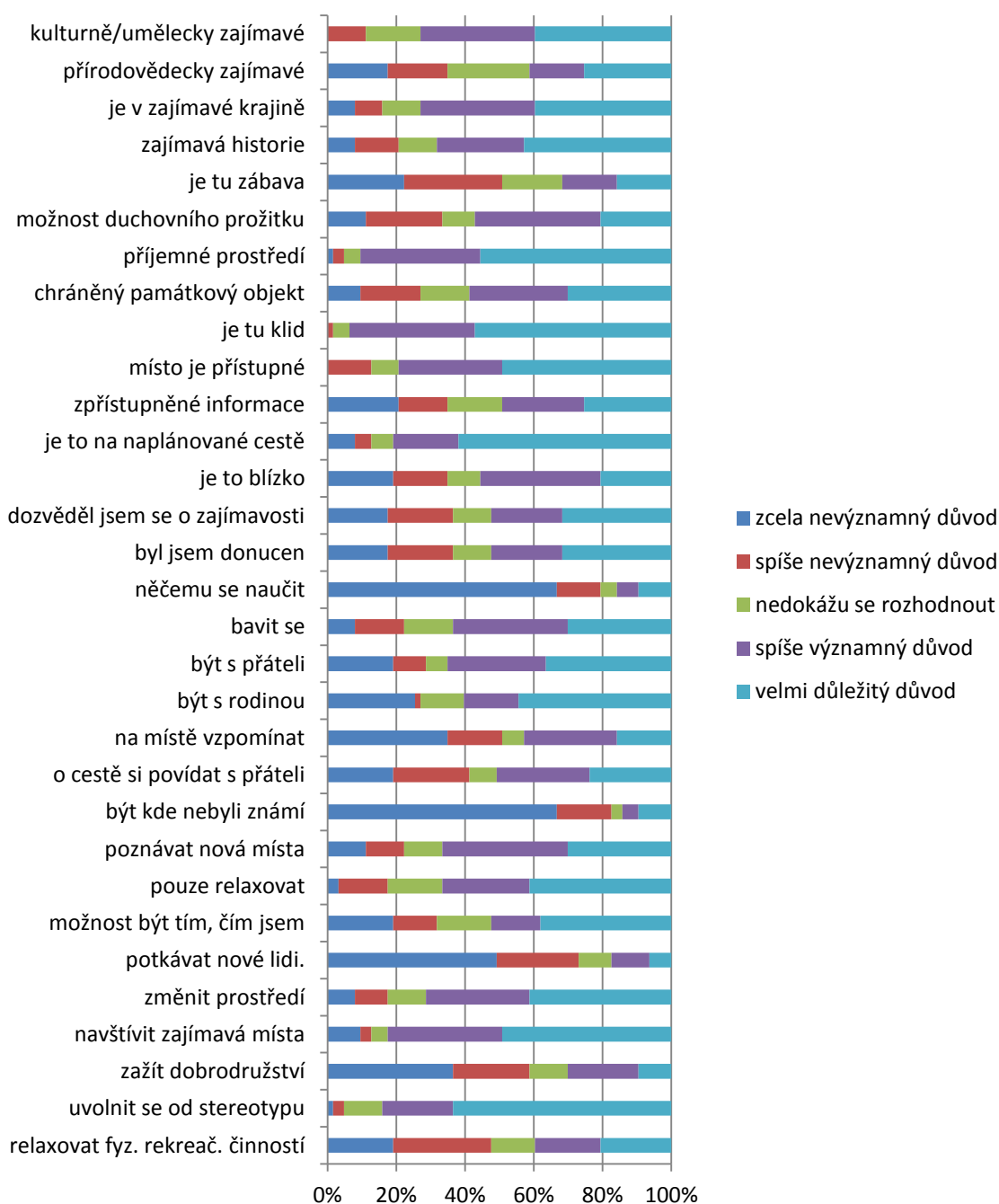
Obrázek 34. Motivace k návštěvě ZOO Plzeň

Zdroj: Vlastní výzkum

Jedním z hlavních motivů k zavítání do Zoologické zahrady Plzeň byla především návštěva přírodovědecky zajímavého místa a také jednoho z cílů předem naplánované cesty. Mezi další převládající důvody návštěvy patřilo uvolnění se od stereotypu každodenního života, být v příjemném prostředí a s rodinou (obrázek 34.).

Obrázek 35. Motivace k návštěvě zámku Kozel

Zdroj: Vlastní výzkum

Na základě dotazníkového šetření vyplynulo, že mezi hlavní motivy k návštěvě zámku Kozel patří uvolnění se od každodenního stereotypu, položení místa v příjemném a klidném prostředí, jeho dobrá přístupnost a předem naplánovaný cíl cesty. Za velmi důležité také dotazovaní považovali uměleckou a kulturní zajímavost místa (obrázek 35.).

Oproti tomu respondenti nebrali za prioritní být na místě, kde nebyli známí a něčemu se při své návštěvě zámku naučit. Což si vysvětlují tím, že většina respondentů zámek již navštívila a proto neměli zájem si dále rozšiřovat své znalosti.

Tabulka 4. Motivace k návštěvě jednotlivých lokalit, n = 127

	ZOO Plzeň		zámek Kozel		F			
	průměr	sm.odch.	průměr	sm.odch.				
relaxovat fyz. rekreač. činností	3,67	a	1,25	2,94	b	1,45	9,4184	**
uvolnit se od stereotypu	4,77	a	0,58	4,41	a	0,93	6,6124	*
zažít dobrodružství	3,33	a	1,20	2,44	b	1,41	14,5039	***
navštívit zajímavá místa	4,58	a	0,75	4,10	b	1,24	7,0619	**
změnit prostředí	3,78	a	1,49	3,87	a	1,28	0,1393	n.s.
potkávat nové lidi.	2,33	a	1,41	2,02	a	1,28	1,7039	n.s.
možnost být tím, čím jsem	3,69	a	1,42	3,40	a	1,56	1,2025	n.s.
pouze relaxovat	3,94	a	1,21	3,87	a	1,20	0,0913	n.s.
poznávat nová místa	4,42	a	0,96	3,63	b	1,32	14,7864	***
být kde nebyli známí	1,81	a	1,38	1,75	a	1,31	0,0777	n.s.
o cestě si povídat s přáteli	4,16	a	1,29	3,16	b	1,52	15,9969	***
na místě vzpomínat	2,69	a	1,62	2,73	a	1,56	0,0228	n.s.
být s rodinou	4,66	a	1,04	3,52	b	1,65	21,3700	***
být s přáteli	4,67	a	0,87	3,54	b	1,53	26,2544	***
bavit se	4,63	a	0,81	3,63	b	1,27	27,4722	***
něčemu se naučit	4,31	a	0,79	3,05	b	1,33	42,7254	***
byl jsem donucen	1,27	a	0,80	1,79	b	1,35	7,2412	**
dozvěděl jsem se o zajímavosti	3,94	a	1,42	3,30	a	1,52	5,9213	*
je to blízko	2,66	a	1,62	3,22	a	1,44	4,3338	*
je to na naplánované cestě	4,81	a	0,75	4,22	b	1,25	10,4248	**
zpřístupněné informace	4,30	a	1,08	3,19	b	1,49	23,0153	***
místo je přístupné	4,72	a	0,81	4,16	b	1,03	11,5939	***
je tu klid	4,31	a	0,85	4,49	a	0,67	1,7410	n.s.
chráněný památkový objekt	2,66	a	1,49	3,52	a	1,34	11,8458	***
příjemné prostředí	4,77	a	0,66	4,40	b	0,85	7,4385	**
možnost duchovního prožitku	3,58	a	1,28	3,33	a	1,33	1,1133	n.s.
je tu zábava	4,14	a	1,08	2,75	b	1,39	39,8527	***
zajímavá historie	2,89	a	1,37	3,83	b	1,33	15,2550	***
je v zajímavé krajině	3,63	a	1,40	3,89	a	1,25	1,2606	n.s.
přírodovědecky zajímavé	4,80	a	0,48	3,14	b	1,44	76,4176	***
kulturně/umělecky zajímavé	3,48	a	1,17	4,02	b	1,01	7,5255	**

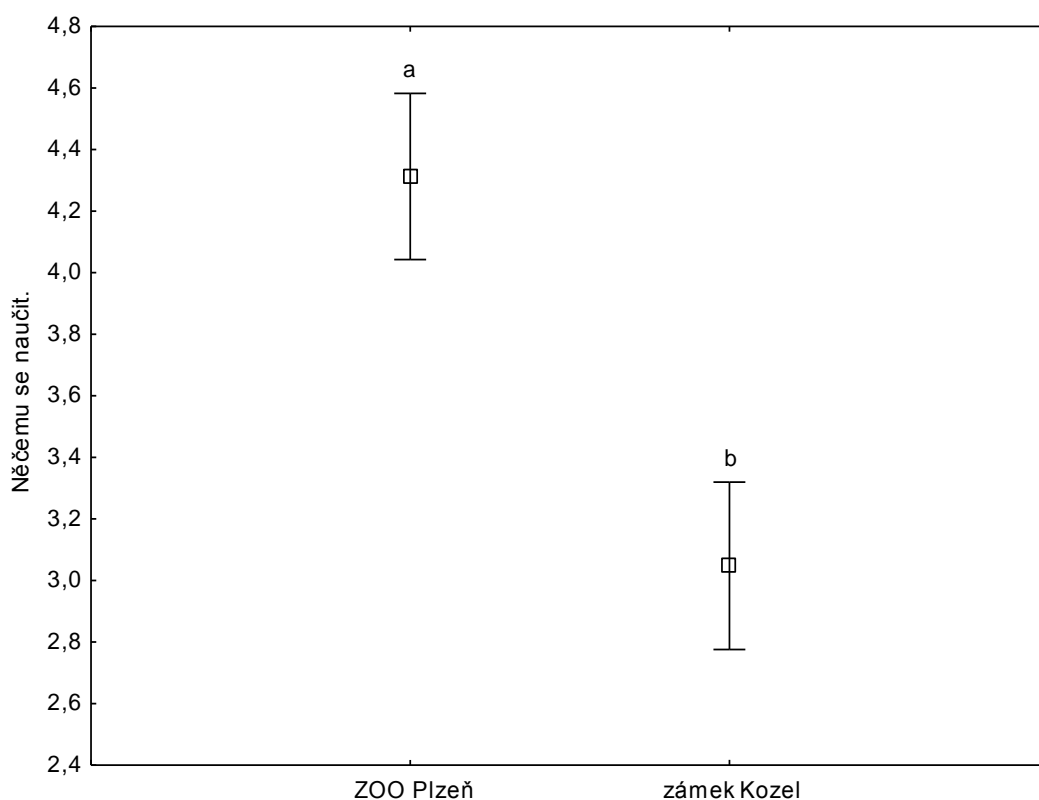
Pozn.: Zobrazeny jsou průměry, směrodatné odchylky a hodnota F-statistiky jednofaktorové analýzy variance se signifikací rozdílů (n.s. = rozdíl není signifikantní, * = p

$< 0,05$, ** = $p < 0,01$, *** $p < 0,001$. Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,01$).

Zdroj: Vlastní výzkum

Motivy k návštěvě se mezi jednotlivými lokalitami liší. Tato odlišnost je patrná přibližně u poloviny zvolených motivů (tabulka 4.). Jedním ze statisticky nejvýznamnějších rozdílů byl motiv něčemu se naučit, který byl chápán v důsledku opakované návštěvnosti zámku Kozel, kdy už neměli respondenti potřebu se dále samovzdělávat (obrázek 36.).

Obrázek 36. Rozdíly v návštěvě zkoumaných lokalit na škále sémantického diferenciálu; Něčemu se naučit.; $n = 127$, $F(1,125) = 42,725$, $p = 0,00000$

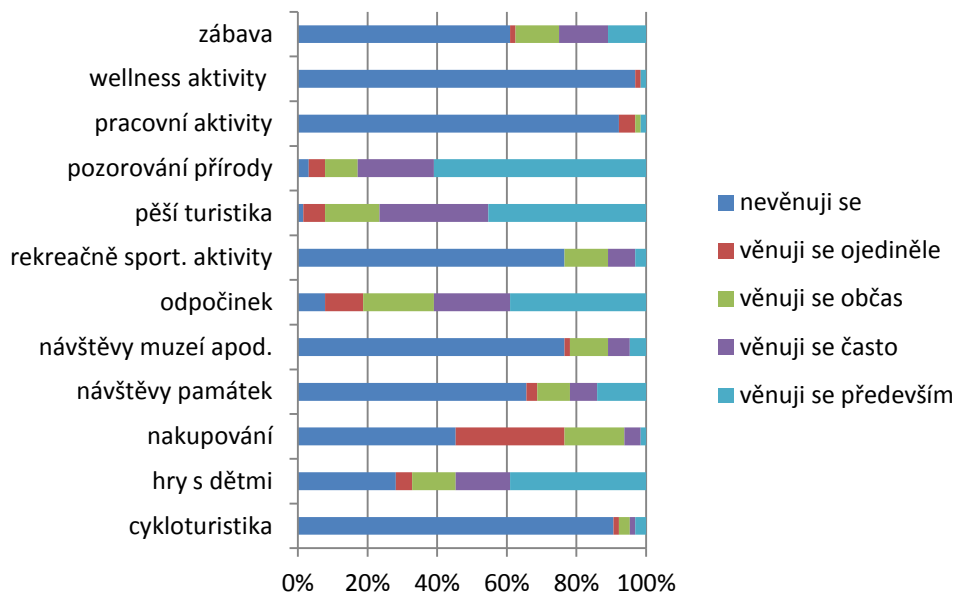
Pozn.: Zobrazeny jsou průměrné hodnoty odpovědí a 95% intervaly spolehlivosti. Výsledek jednofaktorové analýzy variace. Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu, hladina významnosti $p < 0,01$).

Zdroj: Vlastní výzkum

4.3.5 Aktivity provozované v rámci cesty

Respondenti byli požádáni o to, zdali by uvedli, jak často se věnují různým aktivitám v rámci své aktuální dovolené či cesty.

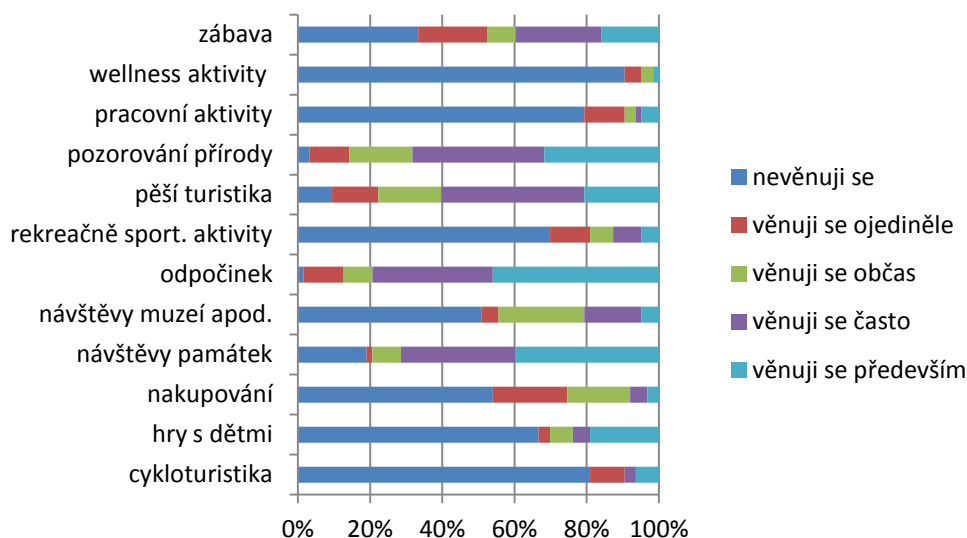
Obrázek 37. Aktivity provozované v rámci dovolené/cesty - oblast ZOO Plzeň

Zdroj: *Vlastní výzkum*

V rámci cesty do ZOO Plzeň a dovolené, během níž respondenti navštívili zoologickou zahradu, nejčastěji pozorovali přírodu, věnovali se pěší turistice, hrám s dětmi a odpočinku. Naopak nejméně se věnovali wellness aktivitám, pracovním aktivitám a cykloturistice (obrázek 37.).

Obrázek 38. Aktivity provozované v rámci dovolené/cesty - oblast zámek Kozel

Zdroj: Vlastní výzkum

Návštěvníci lokality zámek Kozel se nejčastěji věnovali návštěvě kulturně historických památek, pozorování přírody a hrám s dětmi. Naopak nejméně se věnovali cykloturistice a wellness aktivitám (obrázek 38.).

Tabulka 5. Porovnání rozdílů aktivit provozovaných v rámci cesty, n = 127

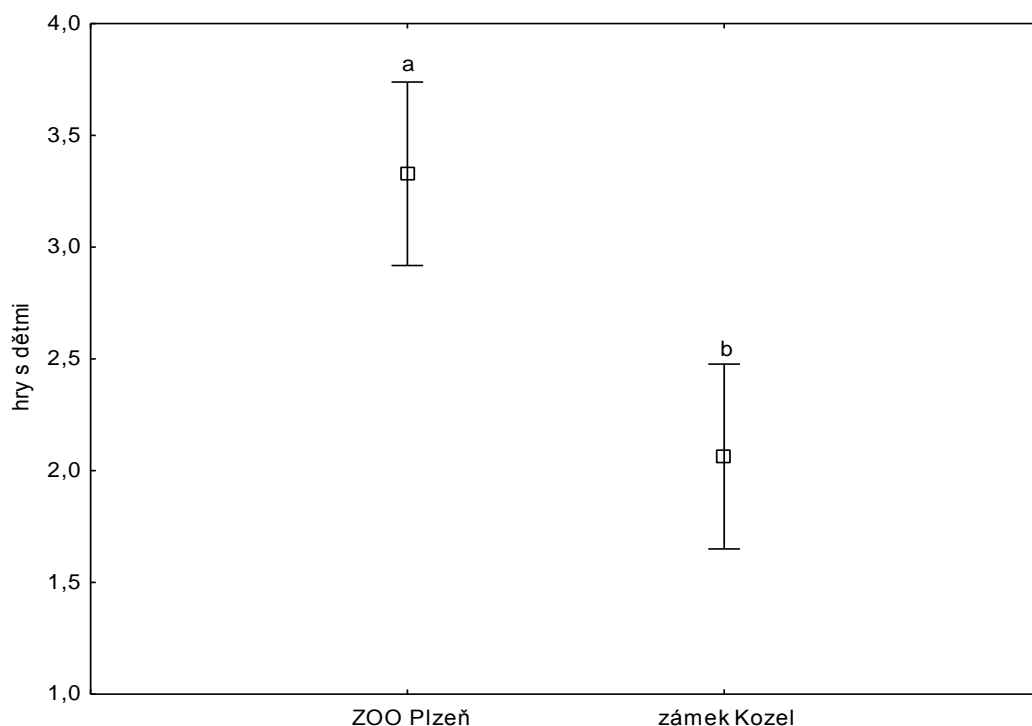
	ZOO Plzeň		zámek Kozel		F	
	průměr	sm.odch.	průměr	sm.odch.		
cykloturistika	1,25	a 0,85	1,44	a 1,10	1,2344	n.s.
hry s dětmi	3,33	a 1,68	2,06	b 1,64	18,4578	***
nakupování	1,86	a 0,97	1,83	a 1,09	0,0345	n.s.
návštěvy památek	2,02	a 1,54	3,71	b 1,49	40,0604	***
návštěvy muzeí apod.	1,61	a 1,19	2,19	b 1,34	6,6688	*
odpočinek	3,73	a 1,30	4,11	a 1,06	3,1875	n.s.
rekreačně sport. aktivity	1,61	a 1,16	1,67	a 1,19	0,0752	n.s.
pěší turistika	4,13	a 1,00	3,49	b 1,23	10,1426	**
pozorování přírody	4,33	a 1,04	3,83	b 1,10	7,0046	**
pracovní aktivity	1,14	a 0,59	1,41	a 0,99	3,5391	n.s.
wellness aktivity	1,08	a 0,51	1,17	a 0,64	0,8861	n.s.
zábava	2,13	a 1,52	2,70	a 1,53	4,4953	*

Pozn.: Zobrazeny jsou průměry, směrodatné odchylky a hodnota F-statistiky jednofaktorové analýzy variance se signifikací rozdílů (n.s. = rozdíl není signifikantní, * = $p < 0,05$, ** = $p < 0,01$, *** $p < 0,001$). Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,01$).

Zdroj: *Vlastní výzkum*

Aktivity provozované při cestě na zvolené lokality se z větší části nelišily (tabulka 5.). Statisticky významné rozdíly byly například u aktivit: hry s dětmi, návštěva historických zajímavostí (hrady, zámky, atd.), návštěva muzeí, galerií, historických slavností a podobně, pěší turistika a pozorování přírody. Rozdílnost aktivity hry s dětmi na lokalitách byla především v důsledku návštěvy zoologické zahrady společně s dětmi (obrázek 39.).

Obrázek 39. Rozdíly v porovnání aktivit provozovaných v rámci cesty na škále sémantického diferenciálu hry s dětmi, $n = 127$, $F(1,125) = 18,458$, $p = 0,00003$

Pozn.: Zobrazeny jsou průměrné hodnoty odpovědí a 95% intervaly spolehlivosti. Výsledek jednofaktorové analýzy variace. Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu, hladina významnosti $p < 0,01$).

Zdroj: *Vlastní výzkum*

5 NÁVRHY OPTIMALIZACE VYUŽITÍ ÚZEMÍ CESTOVNÍM RUCHEM

Na základě provedených výzkumů nabídky a poptávky cestovního ruchu ve vymezeném území lze nejen identifikovat potenciál rozvoje cestovního ruchu oblasti, ale i rámcově navrhnout doporučení pro podnikatelskou praxi cestovního ruchu ve vybraném území (Navrátil, 2011).

5.1 Potenciální možnosti dalšího rozvoje cestovního ruchu

Rekreačně zábavné atraktivita

Rekreační atraktivita oblasti jsou velmi nerovnoměrně rozmístěny. Nejvíce atraktivit se nachází v Plzni. V okolních obcích je počet těchto atraktivit zanedbatelný. Na vymezeném území bohužel nenalezneme některé rekreační atraktivita, jejichž výskyt by podpořil cestovní ruch v oblasti, jedná se především o agroturistiku a městské lázně. Na agroturistiku by se mohly zaměřit některé zemědělské farmy či hospodářství ve vzdálenějších obcích a poučně zábavnou formou by vzdělávaly tzv. „panelákové děti“ z města. Lázeňské služby by mohla poskytovat bývalá budova Městských lázní v Plzni, která by ovšem předtím musela být kompletně zrekonstruována.

Sice je na vymezeném území deset veřejných koupališť, ovšem převážná většina z nich je v okolí Plzně. Hledá-li milovník vodních sportů nekrytou upravovanou vodu ke koupání, má na výběr v Plzni pouze koupaliště na Škvřanech, v Hradišti a bazén na Slovanech. Proto navrhuji ve městě otevřít ještě jeden venkovní bazén, který by pojímal větší kapacitu lidí.

Doplňkové akce na Radyni a Kozlu

Pro zvýšení atraktivnosti zříceniny hradu Radyně a zámku Kozel navrhuji noční prohlídky v dobových kostýmech, hostiny s tradičními dobovými pokrmy, pořádání řemeslných trhů, večerní koncerty a promítání filmů v zámeckých a hradních prostorech za letních měsíců.

Tematické víkendové pobyty

Pro rozvoj cestovního ruchu navrhuji vytvoření tematických víkendových pobytů ve spolupráci s cestovními kanceláři. Tyto pobyty by byly zaměřeny vždy na určitý segment návštěvníků. Tematickými víkendovými pobyty by také došlo ke zvýšení tržeb místních ubytovacích a stravovacích zařízení a návštěvnosti atraktivit.

Návrh programu jednotlivých tematických víkendových pobytů:

Kultura – návštěva historického centra města, Velké synagogy, Masných krámů a Západočeská galerie, večerní představení v divadle J. K. Tyla, druhý den návštěva Západočeského muzea a zříceniny hradu Radyně a zámku Kozel.

Zábava a sport – cyklistický výlet okolím Plzně po nejzajímavějších pamětihodnostech (více možností tras, dle obtížnosti terénu), návštěva venkovního fitareálu v parku Homolka, večerní uvolnění se ve vnitřním bazénu na Slovanech (plavecký bazén, perličkové koupele, pára, masáže), druhý den lezení na jedné z umělých lezeckých stěn v Plzni, projížďka na in-line dráze na Škvrňanech či bruslení na umělém povrchu v Ice Parku na Lochotíně.

Příroda a zvířata – celodenní návštěva Zoologické a botanické zahrady města Plzně, druhý den návštěva akvateru na Palackého třídě, venčení psů z Útulku pro zvířata v nouzi a projížďka na koni směrem k přírodní rezervaci Kamenný rybník.

Zábava a nakupování – projížďka v motokárách, návštěva nákupního centra Olympie a multikina CineStar, večerní návštěva casina a místních klubů, druhý den zavítání do nákupních center Dvořák a Plaza, zhlédnutí filmu v multikině Cinema City a odpolední bowling.

Pro děti – dopravení se dětským vláčkem z centra města do zoologické zahrady, zavítání do Dinoparku, Domu pohádek, posezení v jedné z kaváren s dětským koutkem, druhý den návštěva parku Přátelství, po němž jsou rozmístěny dřevěné sochy sloužící i jako prolézačky, prohlídka muzea loutek a muzea strašidel a návštěva bazénu na Slovanech (plavecký bazén, tobogán, divoká řeka, dětské brouzdaliště).

Gastronomie – prohlídka pivovaru Pilsner Urquell a pivovarského muzea, večer ochutnávka pivních gastronomických specialit. Druhý den návštěva čajovny, exkurze do výroby Bohemia sekt s procházkou po vinicích této značky.

Kulturní akce

V Plzni je pořádáno mnoho kulturních akcí, ale v okolních obcích se konají jen zřídka. Chybí zde tradiční akce, jako jsou oslavy jara, masopust, slunovrat, děkování za úrodu, náboženské poutě a pečení hnětýnek na Velikonoce. Pořádání těchto akcí a tradičních zvyků by mohlo oblast zviditelnit.

Ubytovací atraktivity

Většina ubytovacích zařízení je koncentrována ve městě Plzni, poblíž Plzně jsou ubytovací možnosti téměř zanedbatelné. V okolí Plzně nejsou žádná ubytovací zařízení v obcích Chrást, Lhůta, Losiná, Mokrouše, Nezavětice, Nezvěstice, Štěnovický Borek a Tymákov, ačkoliv v jejich okolí jsou kulturně-historické a rekreační atraktivity. Proto navrhuji, aby majitelé budoucích ubytovacích zařízení pečlivě zvážili, kde chtějí začít podnikat, neboť tyto klidné obce s dobrou dopravní obsluhností a nacházející se v těsné blízkosti Plzně, představují ideální lokaci pro budoucí poskytované ubytování.

5.2 Doporučení pro praxi

Návštěvník

Je třeba se orientovat především na potřeby návštěvníků, kteří v oblasti zůstávají delší dobu. Těmto návštěvníkům je pak třeba přizpůsobit nabídku. Mohla by se rozšířit nabídka poskytovaná pro rodiče s dětmi, kteří tvoří největší podíl návštěvnosti.

Propagace

Plzeň je propagována na dobré úrovni, infocentrum poskytuje informační brožurky, které obsahují základní ubytovací, stravovací a rekreační zařízení a možnost trávení volnočasových aktivit. Město je také propagováno na svých webových stránkách. Zbytek zvolené oblasti už takto výrazně propagovaný není. Některé obce v okolí Plzně mají také své brožurky, bohužel však nejsou v povědomí širší veřejnosti. Proto navrhuji poskytování informačních prospektů o obcích i v Plzeňských infocentrech.

Myslím si, že by Plzeň měla více využít ploch dopravních prostředků k propagaci kulturních akcí a zajímavostí. Sice je v tramvajích k nalezení program divadel, ale to je bohužel vše. Proto bych navrhla v prostředcích MHD umístit i přehled aktuálních expozic v galeriích a muzeích, zajímavé koncerty a přehled sportovních událostí.

6 ZÁVĚR

Na základě sběru a vyhodnocení sekundárních dat jsem posoudila strukturu předpokladů rozvoje cestovního ruchu ve vybrané oblasti. Zjistila jsem, že zvolené území disponuje značným množstvím atraktivit. V této oblasti jsem identifikovala 236 potenciálně zajímavých míst k návštěvě, 13 maloplošně chráněných území a 46 rekreačních atraktivit. Hlavní předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu zde tvoří architektonické památky a rekreační atraktivita. Též jsem vytvořila databázi ubytovacích zařízení, která čítá 138 poskytovatelů ubytování. Rozmístění těchto ubytovacích zařízení v oblasti je velmi nerovnoměrné, většina z nich je koncentrována v největším krajském městě Plzni.

Zhodnocení struktury současných návštěvníků ve zvolené oblasti jsem vytvořila pomocí výsledků získaných dotazníkovým šetřením. Na každé lokalitě jsem oslovila 64 respondentů. Vnímání lokalit a zažívané emoce mezi ZOO Plzeň a zámek Kozel se od sebe výrazně neliší. Mezi nejčastěji zažívané emoce patřily pocity spokojenosti, potěšení a uvolnění. Tato tvrzení by se mohla použít při propagaci zvolené oblasti. Za statisticky významné rozdíly ve vnímání lokalit je možné považovat jejich blízkost a známost, kdy za návštěvou ZOO Plzeň byli respondenti ochotni cestovat i z větší vzdálenosti. Zatímco vnímání lokalit a zažívané emoce mezi lokalitami se od sebe výrazně neliší, motivy k zavítání do oblastí se vzájemně liší téměř z poloviny. Ačkoliv jsem předpokládala, že hlavním motivem respondentů k návštěvě zámku Kozel bude zajímavá historie či kulturně historická zajímavost místa, mnohem čtenější odpovědí respondentů bylo příjemné prostředí, klid a uvolnění se od stereotypu, což přisuzuji příjemnému prostředí lokality.

V práci jsem navrhla několik opatření, která by vedla k optimalizaci cestovního ruchu a rekreace ve vybrané oblasti. Mezi dvě hlavní témata vhodná k optimalizaci patří pořádání doplňkových akcí na zřícenině hradu Radyně a zámku Kozel a rozšíření ubytovacích zařízení v obcích s minimem možností pro ubytování, kde se nachází značné množství kulturně historický a přírodních atraktivit.

Cestovní ruch ve zvoleném území je na velmi dobré úrovni a nachází se zde značný potenciál pro jeho další rozvoj, který je charakteristický především kulturně-historickými atraktivitami koncentrovanými v Plzni a v okolí Starého Plzeňce. Oblast disponuje také řadou

zajímavých rekreačních atraktivit. Výsledky práce by mohly být použity pro tvorbu podnikatelských záměrů či k podpoře cestovního ruchu oblasti.

7 SUMMARY

Structure of predictions of development in tourism and recreation was studied in selected area of city Pilsen. The database of culturally and historically attractive places, natural objects of interests and providers of accommodation was created for purposes of this paper and it has 295 items of places and 138 providers of accommodation. The accommodation in the area is unequally distributed; most of the accommodation services are located in the city Pilsen.

The questionnaire survey was done in locations of ZOO Pilsen and castle Kozel. Perception of those localities wasn't distinctively different. Most of the statistic distinctive differences were measured among motives for visit of the localities.

Several action steps for optimization of tourism and recreation in selected area were suggested. Two main topics for optimization were organizing complementary events in areas of ruin of castle Radyně and of castle Kozel and increase of accommodation capacities in area with high concentration of cultural and historical attractive places.

Tourism in selected area is on very high level but there is still potential for growth, especially in city Pilsen and in areas around Starý Plzenec.

7.1 Seznam literatury

- Andreska, J., Bakešová, A., Bílek, P. A., Černý, M., Čerovský, J. et al. (2005). *Česko A-Z: Dějiny, místopis, osobnosti, památky, příroda, umění* (1st ed.). Praha, Czechia: Euromedia.
- Baedeker, K. (2009). *Česká republika* (1st ed.). Praha, Czechia: Marco Polo.
- Bína, J. (2002). *Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky. Urbanismus a územní rozvoj*, 5(1), 2–11.
- Boučková, J., Horáková, H., Hrdinová, J., Kališová, L., Koudelka, J. et al. (1999). *Základy marketingu* (1st ed.). Praha, Czechia: Vysoká škola ekonomická v Praze.
- Braunová, D., Bufka, A., Čtvrtník, P., Efmertová, M. C., Fragner, B. et al. (2001). *Technické památky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku: 1. díl A-G* (1st ed.). Praha, Czechia: Libri.
- Čermák, V. (1993). *Diskrétní a spojitá rozdělení* (1st ed.). Praha, Czechia: Vysoká škola ekonomická.
- Čermáková, A. & Střeleček, F. (1995). *Statistika I.* (1st ed.). České Budějovice, Czechia: Jihočeská univerzita.
- David, P., Dobrovolná, V. & Soukup, V. (2005a). *Průvodce po Čechách, Moravě, Slezsku: Svazek 48, Plzeňsko-sever, Plzeň* (1st ed.). Praha, Czechia: Soukup & David.
- David, P., Dobrovolná, V. & Soukup, V. (2005b). *Průvodce po Čechách, Moravě, Slezsku: Svazek 49, Plzeňsko-jih, Plzeň* (1st ed.). Praha, Czechia: Soukup & David.
- David, P. & Soukup, V. (2008). *1000 divů Čech, Moravy a Slezska* (2nd ed.). Praha, Czechia: Knižní klub.
- Dokoupil, J. (2007). Geografická poloha. In A. Matušková & M. Novotná (Eds.), *Geografie města Plzně* (3rd ed., pp. 31-33). Plzeň, Czechia: Západočeská univerzita v Plzni.
- Ferjenčík, J. (2000). *Úvod do metrologie a psychologického výzkumu: Jak zkoumat lidskou duši* (1st ed.). Praha, Czechia: Portál.

- Findlay, A. M., & Sparks, L. (2002). *Retailing: critical concepts, retail practices and operations*. London, England: Routledge.
- Francová, E. (2003). *Cestovní ruch* (1st ed.). Olomouc, Czechia: Univerzita Palackého.
- Gehinová, B. (2008). *Geografie cestovního ruchu* (1st ed.). České Budějovice, Czechia: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích.
- Goeldner, Ch. R. & Ritchie, J. R. B. (2009). *Tourism: Principles, practices, philosophies* (11th ed.). New York, United States of America: Wiley.
- Hendl, J. (2004). *Přehled statistických metod zpracování dat: Analýza a metaanalýza* (1st ed.). Praha, Czechia: Portál.
- Horner, S. & Swarbrooke, J. (2003). *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času* (1st ed.). Praha, Czechia: Grada.
- Hladká, J. (1997). *Technika cestovního ruchu* (1st ed.). Praha, Czechia: Grada.
- Hlušičková, H. et al. (2002). *Technické památky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku: 2. díl H-O* (1st ed.). Praha, Czechia: Libri.
- Hlušičková, H. et al. (2003). *Technické památky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku: 3. díl P-S* (1st ed.). Praha, Czechia: Libri.
- Hlušičková, H. et al. (2004). *Technické památky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku: 4. díl Š-Ž* (1st ed.). Praha, Czechia: Libri.
- Hrádek, M., Chromý, P., Ivan, A., Louda, J., Marada, M. et al. (2000). *Městské památkové rezervace* (1st ed.). Praha, Czechia: Olympia.
- Hrbotická, J. (2005). *Plzeň: Nejkrásnější památky* (1st ed.). Plzeň, Czechia: Fraus.
- Hsu, C. H. C., Wolfe, K. & Kang, S. K. (2004). Image assessment for a destination with limited comparative advantages. *Tourism Management*, 25, 121–126.
- Chocholoušková, Z. (2007). Flóra. In A. Matušková & M. Novotná (Eds.), *Geografie města Plzně* (3rd ed., pp. 74-77). Plzeň, Czechia: Západočeská univerzita v Plzni.
- Indrová, J, Malá, V., Mlejnková, L., Netková, J. & Petruš, Z. (2007). *Cestovní ruch: Základy* (1 st ed.). Praha, Czechia: Vysoká škola ekonomická.

- Jarolímková, L. (2009). *Informatorium pro studenty oboru cestovní ruch* (1st ed.). Praha, Czechia: Oeconomica.
- Klub českých turistů. (2008). *Plzeňsko. Soubor turistických map 1:50 000*. (3rd ed.). Praha, Czechia: Trasa.
- Klub českých turistů. (2010). *Přešticko. Soubor turistických map 1:50 000*. (3rd ed.). Praha, Czechia: Trasa.
- Kopp, J. (2007). Vodstvo. In A. Matušková & M. Novotná (Eds.), *Geografie města Plzně* (3rd ed., pp. 65-71). Plzeň, Czechia: Západočeská univerzita v Plzni.
- Kotler, P. (2000). *Marketing podle Kotlera: Jak vytvářet a ovládnout nové trhy* (1st ed.). Praha, Czechia: Management Press.
- Kovář, D. (2002). *Západní Čechy: Hrady a zámky, historická a lázeňská města, kultura a příroda* (1st ed.). České Budějovice, Czechia: Unions.
- Kumpera, J. (2002). *Západní Čechy od A do Z: Historie, památky, příroda* (2nd ed.). Praha, Czechia: Dobrovský.
- Kraft, J. (2007). Geologie. In A. Matušková & M. Novotná (Eds.), *Geografie města Plzně* (3rd ed., pp. 39-48). Plzeň, Czechia: Západočeská univerzita v Plzni.
- Lacika, J. (2006). *Česká republika: Turistický průvodce* (1st ed.). Bratislava, Slovakia: Příroda.
- Lednický, V. & Pyka, J. (2011). *Management turistické destinace* (1st ed.). Karviná, Czechia: Slezská univerzita v Opavě.
- Majaro, S. (1996). *Základy marketingu* (1st ed.). Praha, Czechia: Grada.
- Malá, V. (1999). *Cestovní ruch: Vybrané kapitoly* (1st ed.). Praha, Czechia: Vysoká škola ekonomická v Praze.
- Mariot, P. (1983). *Geografia cestovného ruchu*. (1st ed.). Bratislava, Slovakia: Akadémia.
- Mehrabian, A., & Russell, J. A. (1974). *An approach to environmental psychology*. Cambridge, England: MIT Press.
- Mladý, F. (1996). Plzeňský bioregion. In M. Culek (Ed.), *Biogeografické členění české republiky* (1st ed., pp. 126-129). Praha, Czechia: Enigma.

- Mrkvička, T. & Petrášková, V. (2006). *Úvod do statistiky* (1st ed.). České Budějovice, Czechia: Jihočeská univerzita.
- Navrátil, J., Pícha, K., & Hřebcová, J. (2010). The importance of historical monuments for domestic tourists: The case of South-western Bohemia (Czech Republic). *Moravian Geographical Reports* 18(1), 14–30.
- Němčanský, M. (1996). *Geografie cestovního ruchu: Obchodní jednání a společenský styk* (1st ed.). Karviná, Czechia: Slezská univerzita Opava.
- Němec, F. (2007). Fauna. In A. Matušková & M. Novotná (Eds.), *Geografie města Plzně* (3rd ed., pp. 78-80). Plzeň, Czechia: Západočeská univerzita v Plzni.
- Orieška, J. (2006). Podstata cestovního ruchu. In M. Hesková (Ed.), *Cestovní ruch* (1st ed., pp. 9-27). Praha, Czechia: Fortuna.
- Pásková, M. & Zelenka, J. (2002). *Cestovní ruch: Výkladový slovník* (1st ed.). Praha, Czechia: Ministerstvo pro místní rozvoj.
- Paulík, I. (2009). *Okolím Plzně* (1st ed.). Praha, Czechia: Ottovo nakladatelství.
- Podhorský, M. (2004). *Plzeňský kraj* (1st ed.). Praha, Czechia: Freytag & berndt.
- Podhorský, M. (2009). *Pilsen Region: Travel guide* (1st ed.). Prague, Czechia: Freytag & berndt.
- Procházka, Z. (2004). *Plzeňský kraj* (1st ed.). Praha, Czechia: Kartografie Praha.
- Rauch, S., Němejcová, K., Žáková, R. & Chvalová, Š. (1998). *Plzeň: Průvodce* (1st ed.). Plzeň, Czechia: Magistrát města Plzně.
- Reif, J. (2000). *Metody matematické statistiky* (1st ed.). Plzeň, Czechia: Západočeská univerzita v Plzni.
- Ritchie, J. R. B., & Crouch G. I. (2003). *The Competitive Destination: A Sustainable Tourism Perspective*. (1st ed.). Oxon, England: CABI Publishing.
- Ryglová, K. (2005). *Cestovní ruch* (1st ed.). Brno, Czechia: Brno International Business School.
- Ryglová, K. (2009). *Cestovní ruch: Soubor studijních materiálů* (3rd ed.). Ostrava, Czechia: Key.

- Seger, J., Hindls, R. & Hronová, S. (1998). *Statistika v hospodářství* (1st ed.). Praha, Czechia: ETC.
- Svobodová, A. & Dlouhý, V. (2007). *Plzeňsko* (1st ed.). Brno, Czechia: Computer Press.
- Svobodová, A. & Dlouhý, V. (2008). *Kam v západních Čechách* (1st ed.). Brno, Czechia: Computer Press.
- Štěpánek, V., Kopačka, L. & Šíp, J. (2001). *Geografie cestovního ruchu* (1st ed.). Praha, Czechia: Univerzita Karlova v Praze.
- Tvrdík, J. (1998). *Základy statistické analýzy* (1st ed.). Ostrava, Czechia: Ostravská univerzita.
- Vystoupil, J., Holešinská, A., Kunc, J., Maryáš, J., Seidenglanz, D. et al. (2006). *Atlas cestovního ruchu České republiky* (1st ed.). Praha, Czechia: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.
- Zelenka, J. (2008). *Cestovní ruch: Informační a komunikační technologie* (1st ed.). Hradec Králové, Czechia: Gaudeamus.
- Čertík, M., Attl, P., Sysel, J. & Vitáková, M. (2001). *Cestovní ruch: Vývoj, organizace a řízení* (1st ed.). Praha, Czechia: OFF.

7.2 Seznam internetových zdrojů

- A+R pension Plzeň. Ubytování v pensionu A+R. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.pension-plzen.cz/>>.
- AK Penzion UBYTOVÁNÍ PLZEŇ. Pokoje a ceník Pensionu AK. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://pension.k.sweb.cz/ubytovani_plzen_hotel.html>.
- Angelo hotel Pilsen. Pokoje. [online]. c2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.vi-hotels.com/cz/angelo-pilsen/pokoje/>>.
- AOPK ČR. PP Čertova kazatelna [online]. 2012a. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=667>.

- AOPK ČR. PP Doubí [online]. 2012b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=1946>.
- AOPK ČR. PR Kamenný rybník [online]. 2012c. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=159>.
- AOPK ČR. PP Kopeckého pramen [online]. 2012d. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=855>.
- AOPK ČR. PP Malesická skála [online]. 2012e. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=611>.
- AOPK ČR. PP Petrovka [online]. 2012f. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=1069>.
- AOPK ČR. PR Zábělá [online]. 2012g. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=524>.
- AOPK ČR. PP Andrejšky [online]. 2012h. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=625>.
- AOPK ČR. PP Černá stráň [online]. 2012ch. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=1349>.
- AOPK ČR. PP Ejpovické útesy [online]. 2012i. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=1660>.
- AOPK ČR. PP Sedlecká rokle [online]. 2012j. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=1328>.

- AOPK ČR. PP Starý rybník [online]. 2012k. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=410>.
- AOPK ČR. PP Sutice [online]. 2012l. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=1329>.
- Apartmá Topinka. Home. [online]. c2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.ubytovani-plzen1.cz/index.html>>.
- APARTMÁNY „Pod Černou věží“. Ceník a fotografie. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.ubytovaniplzen.cz/?lang=cz&cont=3>>.
- Asociace turistických informačních center České republiky. Plzeňský kraj [online]. 2012. [cit. 2012-02-28]. Dostupné na: <http://www.aticcr.cz/vismo/o_utvar.asp?id_org=200039&id_u=1010>.
- Astory hotel. Astory hotel. [online]. c2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.astory.cz/>>.
- Avízo, katalog firem. TJ Lokomotiva Plzeň - ubytovna. [online]. 2008. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.avizo.cz/katalog-sekce/firma/detail-firma/47691-tj-lokomotiva-plzen-ubytovna.html>>.
- Best Western hotel Trend. Pokoje Best Western hotelu Trend – ubytování Plzeň. [online]. c2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.trend-hotel.cz/cs/ubytovani-plzen.html>>.
- Best Western Panorama Hotel Plzeň. Ubytování. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.panorama-pm.cz/cz/ubytovani-plzen/?PHPSESSID=39f7a1e8c4b4274b48b4b22192053ec8>>.
- Bohemia Sekt. Historie a současnost značky [online]. c2012. [cit. 2012-02-28]. Dostupné na: <<http://www.bohemiasekt.cz/component.php?cocode=section&seid=11>>.
- CD HOTEL GARNI. Ubytování. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hotelcd.cz/ubytovani.html>>.

Continental Plzeň. Ubytování. [online]. c2008. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hotelcontinental.cz/ubytovani/>>.

Czech Republic. Penzion – Dana Kvěchová. [online]. 2012a. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://czech.republic.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=132412>>.

Czech Republic. Ubytovny Škoda. [online]. 2012b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://czech.republic.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=131740>>.

Czech Republic. Turistická ubytovna. [online]. 2012c. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://czech.republic.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=131745>>.

Czech Republic. Ubytovna – Na Belánce. [online]. 2012d. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://czech.republic.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=131821>>.

Czech Republic. Ubytovna Hurpez. [online]. 2012e. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://czech.republic.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=132488>>.

Czech Republic. Chata Na výsluní. [online]. 2012f. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://czech.republic.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=132491>>.

Czech Republic. Pension K. [online]. 2012g. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://czech.republic.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=131674>>.

Czech Republic. Pension Dallas. [online]. 2012h. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://czech.republic.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=131721>>.

Czech Republic. Pension Decent [online]. 2012ch. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://czech.republic.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=131722>>.

Czech Republic. Penzion Efekt No 2 [online]. 2012i. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://czech.republic.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=131723>>.

Czech Republic. Penzion For You [online]. 2012j. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://czech.republic.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=131702>>.

Czech Republic. Penzion JH - Mgr. J. Hlavsová [online]. 2012k. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://czech.republic.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=131724>>.

Czech Republic. Penzion L [online]. 2012l. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://czech.republic.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=132411>>.

Czech Republic. Ubytování v soukromí [online]. 2012m. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://czech.republic.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=131691>>.

Europenzion 2005. Vybavení [online]. c2006. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.penzion-dysina.cz/ubytovani-vybaveni/>>.

Firmy.cz. Půjčovna lodí H2O Sport Sikyta [online]. c1996-2012a. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.firmy.cz/detail/205991-pujcovna-lodi-h2o-sport-sikyta-plzen-bolevec.html>>.

Firmy.cz. Alena Tichová [online]. c1996-2012b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.firmy.cz/detail/2606099-alena-ticova-losina.html>>.

Firmy.cz. Dagmar Becáničová [online]. c1996-2012c. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.firmy.cz/detail/2448292-dagmar-becanicova-plzen-jizni-predmesti.html>>.

Firmy.cz. EQS, spol. s r.o. [online]. c1996-2012d. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.firmy.cz/detail/601012-eqs-plzen-jizni-predmesti.html>>.

Firmy.cz. Jezdecká stáj Plzeň, o.s. [online]. c1996-2012e. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.firmy.cz/detail/2573334-jezdecka-staj-plzen-o-s-plzen-lobzy.html>>.

Firmy.cz. Jezdecký oddíl Radouš [online]. c1996-2012f. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.firmy.cz/detail/2297894-jezdecky-oddil-radous-stary-plzenec.html>>.

Firmy.cz. Tělovýchovná jednota Jezdecká společnost Plzeň - Bory [online]. c1996-2012g. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.firmy.cz/detail/2371821-telovychovna-jednota-jezdecka-spolecnost-plzen-bory-plzen-jizni-predmesti.html>>.

Firmy.cz. Daniel Jánský [online]. c1996-2012h. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.firmy.cz/detail/145510-daniel-jansky-plzen-hradiste.html>>.

Firmy.cz. Jiří Fremr [online]. c1996-2012ch. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.firmy.cz/detail/2583219-jiri-fremr-plzen-ujezd.html>>.

Firmy.cz. Michal Hajšman [online]. c1996-2012i. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.firmy.cz/detail/2503925-michal-hajsman-plzen-cervený-hradek.html>>.

Firmy.cz. Petr Slavík [online]. c1996-2012j. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.firmy.cz/detail/316012-petr-slavik-plzen-doubravka.html>>.

Golf club V.I.P.. Kontakt [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.gcvipplzen.cz/kontakt/>>.

Golf courses. Detail golfového hřiště Golf Park Plzeň [online]. c2008. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.golfcourses.cz/plzensky-kraj/golf-park-plzen/kontakt-na-hriste-24/>>.

Gondola. Ubytování v Plzni. [online]. c2008. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hotelgondola.cz/ubytovani.php>>.

Hostel River. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hostelriver.wz.cz/>>.

Hotel – Penzion Plzeň. Nabídka ubytování [online]. c2010. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hotelpenzionplzen.cz/?stranka=pokoje>>.

Hotel & Congress centre Primavera. Pokoje & Apartmány. [online]. c2006-2008. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.vi-hotels.com/cz/angelo-pilsen/pokoje/>>.

Hotel BAYER. Vážení hosté,. [online]. c2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hotelbayer.cz/>>.

Hotel Central. Ubytování. [online]. c2008. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.central-hotel.cz/cz/ubytovani/>>.

Hotel Hazuka. Ubytování Plzeň. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hotel-hazuka-plzen.rs-ubytovani.eu/>>.

Hotel Irida. Ubytování. [online]. c2006. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.irida.cz/hotel-irida-plzen/>>.

Hotel Morrison. Vážení hosté,. [online]. c2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.morrison.cz/>>.

Hotel Plzeň. Úvod. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hotelplzen.cz/>>.

Hotel Purkmistr. Ubytování -hotel. [online]. c2008. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.purkmistr.cz/hotel/>>.

HOTEL ROUDNÁ PLZEŇ. Pokoje [online]. c2010. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hotelroudna.cz/cz/pokoje-c2.htm>>.

- Hotel Rous. Ubytování. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hotelrous.cz/pages.php?language=cz&page=ubytovani>>.
- Hotel Slovan Plzeň. Ubytování kategorie *** [online]. c2008. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://hotelslovan.pilsen.cz/?stranka=ubytovani>>.
- Hotel.cz. Hotel Palace. [online]. c1997-2012a. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://hotelpalacepilsen.hotel.cz/>>.
- Hotel.cz. HOTEL ROUDNÁ [online]. c1997-2012b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://hotelroudna.hotel.cz/>>.
- Hotel-ubytovani. Ubytovna Dýšina [online]. 2012a. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hotel-ubytovani.com/Ubytovani-Dysina-15338.html>>.
- Hotel-ubytovani. Penzion Pod Radyní [online]. 2012b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hotel-ubytovani.com/Ubytovani-Stary-Plzenec-26206.html>>.
- Hrady.cz. Katedrála sv. Bartoloměje [online]. c1995-2012a. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://www.hrady.cz/index.php?p=main_srch_result&searchWord=katedr%E1la+sv.+Bartolom%ECje&srch_typ=1>.
- Hrady.cz. Kunčín hrádek [online]. c1995-2012b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://www.hrady.cz/index.php?p=main_srch_result&searchWord=kun%E8in+hr%E1dek&srch_typ=1>.
- Hrady.cz. Klášter minoritů/františkánů observantů s kostelem Nanebevzetí Panny Marie [online]. c1995-2012c. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://www.hrady.cz/index.php?p=main_srch_result&searchWord=kl%E1%9Ater+minorit%F9+plze%F2&srch_typ=1>.
- Hrady.cz. Městské opevnění [online]. c1995-2012d. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://www.hrady.cz/index.php?p=main_srch_result&searchWord=m%ECstsk%E9+opevn%ECn%ED+plze%F2&srch_typ=1>.
- Hrady.cz. Velká synagoga [online]. c1995-2012e. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=2351>>.
- Hrady.cz. Klášter dominikánek s kostelem sv. Anny a sv. Růženy Lidské [online]. c1995-2012f. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=8926>>.

Hrady.cz. Západočeské muzeum [online]. c1995-2012g. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=8920>>.

Hrady.cz. Stará a výpomocná synagoga [online]. c1995-2012h. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=8927>>.

Hrady.cz. Kostel německé církve evangelické/sbor Dr. Farského [online]. c1995-2012ch. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=8928>>.

Hrady.cz. Betlémská kaple [online]. c1995-2012i. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=8929>>.

Hrady.cz. Kaple u Ježíška [online]. c1995-2012j. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=8917>>.

Hrady.cz. Kostel sv. Mikuláše [online]. c1995-2012k. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=8916>>.

Hrady.cz. Kostel Panny Marie Růžencové [online]. c1995-2012l. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=8915>>.

Hrady.cz. Klášter redemptoristů s kostelem sv. Jana Nepomuckého [online]. c1995-2012m. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=1127>>.

Hrady.cz. Křimice [online]. c1995-2012n. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=1127>>.

Hrady.cz. Malesice [online]. c1995-2012o. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=1963>>.

Hrady.cz. Kyjov [online]. c1995-2012p. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=355>>.

Hrady.cz. Radčice [online]. c1995-2012q. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=5167>>.

Hrady.cz. Kostel Všech svatých [online]. c1995-2012r. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=8483>>.

Hrady.cz. Kostel sv. Jiří [online]. c1995-2012s. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=8930>>.

- Hrady.cz. Chlum u Plzně [online]. c1995-2012t. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=1512>>.
- Hrady.cz. Červený Hrádek [online]. c1995-2012u. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=5265>>.
- Hrady.cz. Kostel sv. Jana Křtitele [online]. c1995-2012v. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=841>>.
- Hrady.cz. Kostel narození Panny Marie [online]. c1995-2012w. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=827>>.
- Hrady.cz. Kostel sv. Vavřince [online]. c1995-2012x. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=824>>.
- Hrady.cz. Radyně [online]. c1995-2012y. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=262>>.
- Hrady.cz. Litice [online]. c1995-2012z. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=703>>.
- Ibis Hotel ubytování Plzeň. Hotel Ibis ubytování Plzeň – Ceník pokojů!. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hotel-ibis-plzen.az-ubytovani.info/cenik.htm>>.
- Ibis Hotel. Ibis hotel Plzeň - Pokoje. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hotelibisplzen.cz/hotely/ibis/40-4-0-pokoje/>>.
- Informační centrum města Plzně. Katedrála sv. Bartoloměje [online]. 2012a. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.icpilsen.cz/plzen/pametihodnosti-mesta/katedrala-sv-bartolomeje.aspx>>.
- Informační centrum města Plzně. Západočeská galerie [online]. c2012b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <www.icpilsen.cz/plzen/pametihodnosti-mesta/zapadoceska-galerie.aspx>.
- Informační centrum města Plzně. Patton Memorial [online]. c2012c. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.icpilsen.cz/plzen/pametihodnosti-mesta/patton-memorial.aspx>>.

Informační centrum města Plzně. Muzeum strašidel [online]. c2012d. [cit. 2012-02-07].
Dostupné na: <<http://www.icpilsen.cz/plzen/pametihodnosti-mesta/muzeum-strasidel.aspx>>.

Informační centrum města Plzně. Muzeum loutek [online]. c2012e. [cit. 2012-02-07].
Dostupné na: <<http://www.icpilsen.cz/plzen/pametihodnosti-mesta/muzeum-loutek.aspx>>.

Informační portál obce Křimice. Akce [online]. c2010. [cit. 2012-02-28]. Dostupné na:
<http://krimice.info/?page_id=109>.

Info-SERVIS. Pension Cígler. [online]. c1999-2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na:
<http://www.plzen-info.cz/firma/pension_cigler/>.

Jezdecká stáj Radčice. Kontakt [online]. c2010-2011. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na:
<<http://www.jsradcice.cz/kontakt.html>>.

JOKR Penzion Plzeň. Pokoje. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na:
<<http://www.penzion.jokr-krysl.cz/pokoje.htm>>.

Kamsi.cz. Best Western Hotelu TREND, Plzeň. [online]. c1996-2012a. [cit. 2012-02-07].
Dostupné na: <<http://ubytovani.kamsi.cz/plzen/apartmany/best-western-hoteltrend/detail/15417>>.

Kamsi.cz. Pension Avignon [online]. c1996-2012b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na:
<<http://ubytovani.kamsi.cz/plzen/penzion/pension-avignon/detail/2604>>.

Kamsi.cz. Pension Ave Maria. [online]. c1996-2012c. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na:
<<http://ubytovani.kamsi.cz/plzen/penzion/pension-ave-maria/detail/2551>>.

Kamsi.cz. Pension A+R. [online]. c1996-2012d. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na:
<<http://ubytovani.kamsi.cz/plzen/penzion/pension-ar/detail/2623>>.

Kamsi.cz. Pension Plzeň Amor. [online]. c1996-2012e. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na:
<<http://ubytovani.kamsi.cz/plzen/penzion/penzion-plzen-amor/detail/1545>>.

Kamsi.cz. Ubytování. [online]. c1996-2012f. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na:
<<http://ubytovani.kamsi.cz/plzen/apartmany/city/detail/9148>>.

Kamsi.cz. Pension Antica. [online]. c1996-2012g. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na:
<<http://ubytovani.kamsi.cz/plzen/penzion/pension-antica/detail/3340>>.

- Kamsi.cz. Minihotel. [online]. c1996-2012h. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://ubytovani.kamsi.cz/plzen/penzion/minihotel/detail/14531>>.
- Kamsi.cz. Penzion VIS. [online]. c1996-2012ch. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://ubytovani.kamsi.cz/plzen/penzion/penzion-vis/detail/2614>>.
- Kamsi.cz. Ubytovna NONSTOP. [online]. c1996-2012i. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://ubytovani.kamsi.cz/plzen/ubytovna/ubytovna-nonstop-lobezska-19-plzen/detail/230>>.
- Kamsi.cz. Penzion Valcha. [online]. c1996-2012j. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://ubytovani.kamsi.cz/plzen/penzion/pension-valcha/detail/2622>>.
- Kamsi.cz. GOLF PARK PLZEŇ. [online]. c1996-2012k. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://ubytovani.kamsi.cz/plzen/hotel/golf-park-plzen/detail/9100>>.
- Kamsi.cz. Kvazikoleje. [online]. c1996-2012l. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://ubytovani.kamsi.cz/plzen/ubytovna/kvazikoleje/detail/9159>>.
- Kamsi.cz. Wrapper. [online]. c1996-2012m. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://ubytovani.kamsi.cz/plzen/ubytovna/wrapper/detail/9124>>.
- Kamsi.cz. Jiří Lavička. [online]. c1996-2012n. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://ubytovani.kamsi.cz/plzen/chalupa/jiri-lavicka/detail/9157>>.
- Kamsi.cz. Kvazikoleje. [online]. c1996-2012o. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://ubytovani.kamsi.cz/plzen/ubytovna/kvazikoleje/detail/9160>>.
- Koupaliště Nezvěstice. Koupaliště v Nezvěsticích [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.nezvestice-koupaliste.wz.cz/koupaliste/o-koupalisti>>.
- Kyšice. Služby [online]. c2008. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.kysice.eu/index.php?page=sluzby>>.
- Má vlast. Rotunda sv. Petra [online]. c2007a. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.mavlast.cz/top-turisticke-cile.sakralni-pamatka-rotunda-svpetra>>.
- Má vlast. Pension Pod Radyní [online]. c2007b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.mavlast.cz/ubytovani.kapacita.237.plzensko.plzensko.stary-plzenec>>.
- Mapy.cz. Galerie Jiřího Trnky [online]. 2012a. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.mapy.cz/#mm=TtTcFP@sa=s@st=s@ssq=id%3Apremise%20683453@ss>>.

s=1@ssp=113826924_121777868_156753004_156626636@x=130658944@y=134782336@z=15>.

Mapy.cz. Galerie města Plzně, o.p.s. [online]. c2012b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://www.mapy.cz/#x=13.380195&y=49.748343&z=15&d=firm_683454_1&t=s>.

Mapy.cz. EQS, s. r. o. [online]. 2012c. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://maps.google.cz/maps/place?hl=cs&gs_nf=1&cp=8&gs_id=v&xhr=t&bav=on.2,or.r_gc.r_pw.,cf.osb&biw=698&bih=840&um=1&ie=UTF-8&q=baz%C3%A9n+slovany&fb=1&gl=cz&hq=baz%C3%A9n&hnear=0x470aefda60ab06b3:0x500af0f6615a6b0,Slovany&cid=12504281437518334546&ei=zF9eT6ucGcf44QS-08S2Dw&sa=X&oi=local_result&ct=map-marker-link&resnum=1&sqi=2&ved=0CDIQRswAA>.

Mapy.cz. Západočeská univerzita v Plzni – Plavecký bazén Lochotín [online]. 2012d. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://www.mapy.cz/#c=h-c-t&z=15&t=s&x=13.371053&y=49.770514&d=firm_735215_1>.

Mapy.cz. Hvězdárna a planetárium Plzeň [online]. 2012e. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://www.mapy.cz/#t=s&x=13.352376&y=49.743813&z=15&d=firm_288004_1>.

Marriott. Courtyard Pilsen. [online]. c1996-2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.marriott.com/hotels/hotel-photos/prgpz-courtyard-pilsen/>>.

MRK.cz. Rekrece autocamp Ina. [online]. c1996-2012a. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.mrk.cz/rekreace.php?id=14753>>.

MRK.cz. Rekrece Penzion Miki. [online]. c1996-2012b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.mrk.cz/rekreace.php?id=16107>>.

Nadovcu.cz. Hotel York. [online]. 2012a. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.nadovcu.cz/hotel-york/>>.

Nadovcu.cz. Ubytovna TJ Lokomotiva Plzeň. [online]. 2012b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.nadovcu.cz/ubytovna-tj-lokomotiva-plzen/>>.

Nadovcu.cz. Penzion Miki. [online]. 2012c. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.nadovcu.cz/penzion-miki/>>.

- Najisto.cz. Miloslava Topková [online]. c1999-2012a. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://najisto.centrum.cz/1901241/miloslava-topkova/>>.
- Najisto.cz. Jezdecká společnost Caballo [online]. c1999-2012b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://najisto.centrum.cz/1991284/jezdecka-spolecnost-caballo/>>.
- Najisto.cz. EQS, s. r. o. [online]. c1999-2012c. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://najisto.centrum.cz/1989623/eqs-sro/>>.
- Najisto.cz. Tenisový klub Slavia Pilsner Urquell [online]. c2002-2012d. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://najisto.centrum.cz/34087/tenisovy-klub-slavia-pilsner-urquell/>>.
- Najisto.cz. Martin Kasner [online]. c1999-2012e. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://najisto.centrum.cz/104544/martin-kasner/>>.
- Najisto.cz. Yachtgroup.cz [online]. c1999-2012f. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://najisto.centrum.cz/124647/yachtgroupcz/>>.
- Najisto.cz. Yachting4U, s.r.o. [online]. c1999-2012g. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://najisto.centrum.cz/25868/yachting4u-sro/>>.
- Navrátil, J. (2011): Struktura jádrových zdrojů a atraktivit, verze 11. 2. 2001. [online]. c2011 [cit. 2011-02-21]. Dostupné na: <<http://moodle09.ef.jcu.cz/mod/resource/view.php?id=7429>>.
- Necyklopedie. Plzeňština [online]. 2012. [cit. 2012-02-27]. Dostupné na: <<http://necyklopedie.wikia.com/wiki/Plzeňština>>.
- Nezvěstice. Kultura [online]. 2012. [cit. 2012-02-28]. Dostupné na: <http://www.nezvestice.cz/default.asp?site=etabule_det&id=856&kat=22>.
- Obec Chválenice. Současnost obce [online]. c2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.chvalenice.cz/informace-o-obci/soucasnost/>>.
- Obec Štáhlavy. Kulturní akce [online]. c2012a. [cit. 2012-02-28]. Dostupné na: <<http://www.stahlavy.cz/kulturni-akce/>>.
- Obec Štáhlavy. Odkazy [online]. c2012b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.stahlavy.cz/odkazy/?more=312#msg312>>.
- Pampeliska.cz. Chlum u Plzně [online]. c2012a. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://turistika.pampeliska.cz/plzen/chlum-u-plzne-383/>>.

Pampeliska.cz. Sylvánský vrch [online]. c2012b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://turistika.pampeliska.cz/plzen/sylvansky-vrch-v-plzni-458/>>.

Parkhotel. Pokoje. [online]. c2010. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.parkhotel-czech.eu/pokoje-4-hotel-plzen/>>.

Pension Litice. Kontakt [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.promoweb.cz/pensionlitice/kontakt.htm>>.

Pension MiSe. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.mise.webz.cz/>>.

Pension Pod lípou Kyšice u Plzně. Ubytování v Kyšicích [online]. c2009. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.ubytovani-podlipou.cz/penzion/>>.

Penzion & Restaurant „U Matasů“. Ubytování [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.umatasu.cz/index.php/ubytovani>>.

Penzion „HARY“. Kontakt. [online]. c2009. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://penzionhary.webnode.cz/kontakt/>>.

PENZION „U GIGANTU“. Penzion. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://ubytovani-plzen.ugigantu.cz/>>.

Penzion a restaurace Stará Roudná. Ubytování a restaurace. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.stararoudna.cz/ubytovani.html>>.

Penzion a restaurace U kostela. Kontakt. [online]. c2011. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.penzion-ukostela.eu/kontakt/>>.

Penzion Jitka. Penzion Jitka. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.jitka-plzen.penzion-ubytovani.net/>>.

Penzion JP Plzeň. Kontakt. [online]. c2009-2011. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.penzion-jp-plzen.cz/kontakt.html>>.

PENZION STAR. Penzion STAR Kontakt. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.pension-star.wz.cz/>>.

Penzion v Solní ul.. Úvod. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.volny.cz/pensolni/>>.

- Penzion Vinohradská. Kontakt. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://penzion-vinohrad.webz.cz/Kontakt.html>>.
- Penzion VIS. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.visplzen.cz/penzion/>>.
- Penzionbbs.eu. Ubytování. [online]. c2001-2009. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.penzionbbs.eu/ubytovani.html>>.
- Penziony Plzeň. KRÁSNÁ DAGMAR-PENZIO. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://e-penziony.cz/plzen/>>.
- Penziony.cz. Privat Anna. [online]. 2012a. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.penziony.cz/plzen/privat-anna/>>.
- Penziony.cz. Ubytování Čechurová. [online]. 2012b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.penziony.cz/plzen/ubytovani-cechurova/>>.
- Penziony.cz. Apartmá Topinka. [online]. 2012c. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.penziony.cz/plzen/apartma-topinka/>>.
- Penziony. Pension Bar Lion. [online]. 2012d. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.penziony.cz/plzen/pension-bar-lion/>>.
- Penziony. Ubytovna Slovanské údolí. [online]. 2012e. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.penziony.cz/plzen/ubytovna-slovanske-udoli/>>.
- Penziony. Hit shop – Privat L. [online]. 2012f. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.penziony.cz/plzen/hit-shop-privat-l/>>.
- Penziony.cz. Europenzion [online]. 2012g. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.penziony.cz/dysina/europenzion/>>.
- Penziony.cz. Penzion Na Jízdárně [online]. 2012h. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.penziony.cz/stary-plzenec/penzion-na-jizdarne/>>.
- Pizzeria & pension Antica. Ubytování. [online]. c2007. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.pension-antica.cz/ubytovani.html>>.
- Plzeň. ZOO a Dinopark [online]. c2012a. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.plzen.eu/uzij-si-plzen/turisticka-nej/zoo-a-dinopark-1/>>.

- Plzeň. Pivovar a Pivovarské muzeum [online]. c2012b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.plzen.eu/uzij-si-plzen/turisticka-nej/pivovar-a-pivovarske-muzeum-1/pivovar-a-pivovarske-muzeum.aspx>>.
- Plzeň. Techmania Science Center [online]. c2012c. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.plzen.eu/uzij-si-plzen/turisticka-nej/techmania-science-center/techmania-science-center.aspx>>.
- Plzeň. Rekreační autocamp Ina. [online]. c2012d. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://www.plzen.eu/uzij-si-plzen/sluzby/ubytovani/chap_3781/ubytovani.aspx>.
- Plzeň. Tradiční kulturní akce 2012 [online]. c2012e. [cit. 2012-02-28]. Dostupné na: <<http://www.plzen.eu/uzij-si-plzen/kultura/tradicni-akce/>>.
- Plzenak.cz, Berounka. Půjčovny sportovních potřeb [online]. c2008-2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.plzenak.cz/sluzby.php?kategorie=17>>.
- Pohoda sport penzion. Ceník [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.sportpenzionpohoda.cz/index2.php?loc=cenik&lang=cz>>.
- Přespat.cz. Penzion EMMA s.r.o. [online]. c2008-2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.prespat.cz/zarizeni.php?zar=506>>.
- Půjčovna lodí - Plzeň, Berounka. Kontakt [online]. c2010. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://pujcovnaslavik.webnode.cz/kontakt/>>.
- Ranč Šídlovák. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.rancsidlovak.cz/uvod/uvod.htm>>.
- Rango restaurant hotel. Ubytování [online]. c2008. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://www.rango.cz/?akce=cz_ubytovani>.
- Rejstřík. Historie společnosti Bohemia Sekt [online]. c1998-2012. [cit. 2012-02-28]. Dostupné na: <<http://rejstrik.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=107163>>.
- Seznam levného ubytování. Ubytovna Bukovec. [online]. c2000-2012a. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.levneubytovani.net/ubytovani/ubytovna-bukovec.htm>>.
- Seznam levného ubytování. Vojenská ubytovna Světovar. [online]. c2000-2012b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.levneubytovani.net/ubytovani/ubytovna-svetovar-plzen.htm>>.

- SIT Turistika.[online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://gis.plzen.eu/turistika/default.aspx?MarExtent=-822940000%20-1070025000%20-821860000%20-1069300000&MarUid=810fb38ec75f7f4ef652f7a9ad69ec0a%20fc042de3716d4e51784c00a3bd5ade88%203d4a201e6c42c7e931>>.
- Starý Plzenec oficiální stránky města. Kulturní akce [online]. c2012. [cit. 2012-02-28]. Dostupné na: <<http://www.staryplzenec.cz/kultura-a-pamatky/kulturni-akce/?typ=0&archiv=false>>.
- Švejk restaurant TIVOLI. Pension. [online]. c2011. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.svejkpension.cz/pension/>>.
- Tallent tenisová škola ČR. Plzeň – skupinové kurzy 1x týdně [online]. c2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.tallent.cz/tenisove-kurzy/tenisove-kurzy-kde-trenujeme/deti-a-skolaci/plzen/>>.
- TJ JS Plzeň Bory. Kontakt [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.js-plzen-bory.cz/kontakt>>.
- TJ Lokomotiva Plzeň. Tenis [online]. c2002-2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://tenis.tjloko-plzen.cz//>>.
- TJ Slavia VŠ Plzeň. Ubytování. [online]. c2007. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.tjslavia.org/cz/sluzby/ubytovani-penzion.htm>>.
- TravelGuide.cz. Hotel Stela [online]. c1998-2010a. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.travelguide.cz/cz/ubytovani/hotel-stella-plzen>>.
- TravelGuide. Penzion Vion [online]. c1998-2010b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.travelguide.cz/cz/ubytovani/penzion-vion-plzen>>.
- Turistické regiony ČR. Hotel Hájek. [online]. c1998-2012a. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.tourism.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=132351>>.
- Turistické regiony ČR. Penzion - P. [online]. c1998-2012b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.tourism.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=132410>>.
- Turistické regiony ČR. Penzion Ofta – Ofta spol. s.r.o.. [online]. c1998-2012c. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.tourism.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=131737>>.

- Turistické regiony ČR. Restaurace a penzion Kamelot. [online]. c1998-2012d. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.tourism.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=131679>>.
- Turistické regiony ČR. Sandra pension. [online]. c1998-2012e. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.tourism.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=131681>>.
- Turistický portál CZeCOT.cz. Areál Hájek. [online]. c2002-2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://www.czecot.cz/ubytovani/4137_areal-hajek-hotel-stahlavy>.
- Turistik. Vodárenská věž v Plzni [online]. c2000-2012a. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.turistik.cz/cz/kraje/plzensky-kraj/okres-plzen-mesto/plzen/vodarenska-vez-plzen/>>.
- Turistik. Zámek Křimice [online]. c2000-2012b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.turistik.cz/cz/kraje/plzensky-kraj/okres-plzen-mesto/plzen/zamek-krimice/>>.
- U pramenů. Ubytování. [online]. c2007. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.upramenu.cz/cz/ubytovani-plzen/nabizime-vam>>.
- U Salzmannů. Penzion. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.usalzmannu.com/u-salzmannu/pension>>.
- U zvonu. Ubytování. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hotel-uzvonu.cz/?photo=0&subsec=1>>.
- Ubytování v Plzni. Pension R+B. [online]. c1999-2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.pension-rbprivat.com/>>.
- Ubytovani.cz. Hotel Plzeň. [online]. c2002-2012a. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.ubytovani.cz/plzensko/plzen/hotel-plzen/118215/>>.
- Ubytovani.cz. Hotel Bayer Plzeň. [online]. c2002-2012b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.ubytovani.cz/plzensko/plzen/hotel-bayer-plzen/67316/>>.
- Ubytovani.cz. Hotel Slovan Plzeň [online]. c2002-2012c. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.ubytovani.cz/plzensko/plzen/hotel-slovan-plzen/68916/>>.
- Ubytovani.cz. Eurohostel Plzeň. [online]. c2002-2012d. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.ubytovani.cz/plzensko/plzen/eurohostel-plzen/58404/>>.

Ubytovani.cz. Hostel River. [online]. c2002-2012e. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.ubytovani.cz/plzensko/plzen/hostel-river/56052>>.

Ubytovani.cz. Residenza Gambella. [online]. c2002-2012f. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.ubytovani.cz/plzensko/plzen/residenza-gambella/114733/>>.

Ubytovani.net. Penzion Vion - ubytování [online]. c2001-2012a. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.ubytovani.net/ubytovani.asp?id=132>>.

Ubytovani.net. Kontakt. [online]. c2001-2012b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.ubytovani.net/ubytovani.asp?id=1853>>.

Ubytovna Plzeň. Ubytovna. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.ubytovna-plzen.cz/>>.

Ubytovnyplzen.cz., Ubytovny Plzeň. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.ubytovnyplzen.cz/>>.

Victoria hotel. Ubytování. [online]. 2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.hotel-victoria.cz/cs/ubytovani>>.

Vitalia.cz. Café Boulder [online]. c2009-2012a. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.vitalia.cz/katalog/lezecke-steny/caffe-boulder/>>.

Vitalia.cz. K2- Climbing Club [online]. c2009-2012b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.vitalia.cz/katalog/lezecke-steny/k2-climbing-club/>>.

VOD-DOG Půjčovna lodí. Kontakt [online]. c2008. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.vod-dog.cz/kontakty.php>>.

WebSnadno. Vítá Vás Pension Bory [online]. 2012a. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.pension-bory.websnadno.cz/O-NAS.html>>.

WebSnadno. PENZION OASA V ZÁTIŠÍ. [online]. 2012b. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.pension-bory.websnadno.cz/PENZION-OASA-V-ZATISI.html>>.

WebSnadno.cz. Penzion L [online]. c2008-2011c. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <<http://www.penzion-l.wbs.cz/>>.

Živé firmy.cz. Penzion rehabilitace f.o. [online]. c2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na: <http://www.zivefirmy.cz/penzion-rehabilitace_f1137573>.

Žlutý dům-Penzion a Restaurant. Úvod. [online]. c2012. [cit. 2012-02-07]. Dostupné na:
<<http://www.zluty-dum.estranky.cz/>>

8 SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1.</i>	Vzdálenost místa bydliště.....	38
<i>Tabulka 2.</i>	Emoce zažívané na lokalitách, n = 127	74
<i>Tabulka 3.</i>	Percepce zkoumaných turistických lokalit návštěvníky, n = 127.....	78
<i>Tabulka 4.</i>	Motivace k návštěvě jednotlivých lokalit, n = 127.....	82
<i>Tabulka 5.</i>	Porovnání rozdílů aktivit provozovaných v rámci cesty, n = 127.....	85

9 SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1.</i>	Vymezení území v rámci ČR.....	23
<i>Obrázek 2.</i>	Pohlaví a věk respondentů, n = 127.....	36
<i>Obrázek 3.</i>	Pohlaví respondentů, n = 127	36
<i>Obrázek 4.</i>	Nejvyšší dokončené vzdělání	37
<i>Obrázek 5.</i>	Fáze životního cyklu, n = 127	37
<i>Obrázek 6.</i>	Vzdálenost místa bydliště, n = 127.....	39
<i>Obrázek 7.</i>	Velikost místa bydliště dle počtu obyvatel, n = 127	39
<i>Obrázek 8.</i>	Preference výběru dovolené	40
<i>Obrázek 9.</i>	Délka dovolené, n = 127.....	40
<i>Obrázek 10.</i>	Opakovanost návštěvy, n = 127.....	41
<i>Obrázek 11.</i>	Typ cestování, n = 127.....	41
<i>Obrázek 12.</i>	Vztah k životnímu prostředí	42
<i>Obrázek 13.</i>	Působení místa ve vztahu s vynaloženým úsilím a penězi, n = 127	43
<i>Obrázek 14.</i>	Působení místa ve vztahu k dalšímu chování, n = 127	43
<i>Obrázek 15.</i>	Struktura přírodních atraktivit	50
<i>Obrázek 16.</i>	Krajinný pokryv podle klasifikace Corine.....	51
<i>Obrázek 17.</i>	Počet kulturně historických atraktivit	59
<i>Obrázek 18.</i>	Nejčastější kulturně historické památky na území	60
<i>Obrázek 19.</i>	Přehled ubytovacích jednotek.....	65
<i>Obrázek 20.</i>	Procentuální vyjádření typů ubytovacích jednotek, n = 138	66
<i>Obrázek 21.</i>	Počet ubytovacích zařízení v jednotlivých obcích, n = 138	66
<i>Obrázek 22.</i>	Zařízení rekreačních atraktivit	67
<i>Obrázek 23.</i>	Počet zařízení umělých atraktivit.....	68

<i>Obrázek 24.</i>	Počet ubytovacích zařízení a jejich typů podle obcí v oblasti	69
<i>Obrázek 25.</i>	Počet kulturně historických památek a jejich typů dle obcí v oblasti.....	69
<i>Obrázek 26.</i>	Asociace se ZOO Plzeň, n = 64	70
<i>Obrázek 27.</i>	Asociace se zámek Kozel, n = 63	71
<i>Obrázek 28.</i>	Zažívané emoce v ZOO Plzeň	72
<i>Obrázek 29.</i>	Zažívané emoce na zámku Kozel	73
<i>Obrázek 30.</i>	Rozdíly v emocích zažívaných na zkoumaných lokalitách na škále sémantického diferenciálu, n = 127, $F(1,125) = 10,037$, $p = 0,00193$	75
<i>Obrázek 31.</i>	Vnímání lokality ZOO Plzeň	76
<i>Obrázek 32.</i>	Vnímání lokality zámek Kozel	77
<i>Obrázek 33.</i>	Rozdíly ve vnímání lokalit na škále sémantického diferenciálu známé – nové, n = 127, $F(1,125) = 8,8163$, $p = 0,00358$	79
<i>Obrázek 34.</i>	Motivace k návštěvě ZOO Plzeň	80
<i>Obrázek 35.</i>	Motivace k návštěvě zámku Kozel	81
<i>Obrázek 36.</i>	Rozdíly v návštěvě zkoumaných lokalit na škále sémantického diferenciálu; Něčemu se naučit.; n = 127, $F(1,125) = 42,725$, $p = 0,00000$	83
<i>Obrázek 37.</i>	Aktivity provozované v rámci dovolené/cesty - oblast ZOO Plzeň	84
<i>Obrázek 38.</i>	Aktivity provozované v rámci dovolené/cesty - oblast zámek Kozel	85
<i>Obrázek 39.</i>	Rozdíly v porovnání aktivit provozovaných v rámci cesty na škále sémantického diferenciálu hry s dětmi, n = 127, $F(1,125) = 18,458$, $p = 0,00003$	86